

ÅRSREDOVISNING 2023
AVESTA KOMMUN

Välkommen till Avesta!

Det är något speciellt med Avesta. Här i södra Dalarna finns inte bara dalahästar, brusande forsar. Här finns pannben och mod. Handlingskraft och framtidstro. Här finns förmågan att se möjligheter.

När andra snackar – då gör Avesta!

INNEHÅLL

INLEDNING

Ordförande har ordet.	4
Vi jämför oss med andra kommuner år 2023.	6
Vad gick skattepengarna till.	9

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen	10
Kommunala bolag och kommunalförbund	13
Översikt över verksamhetens utveckling.	14
Händelser av väsentlig betydelse	16
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.	18
God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse	39
Väsentliga personalförhållanden.	66
Förväntad utveckling.	72
Balanskravsresultat	72
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	73

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning	77
Balansräkning	78
Kassaflödesanalys	79
Nothänvisningar.	80

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning	99
Investeringsredovisning	102
Bolag och förbund	104

INLEDNING

Ordförande har ordet

Avesta kommun ska vara södra Dalarnas och norra Västmanlands regioncentrum, det är den politiska majoritetens målbild. Vi har ett lokalt näringsliv som är starkt, som har många ben att stå på och som leder till många arbetstillfällen. Avesta är en driven industrikommun så därför är det glädjande att arbetet med Googles etablering i Horndal går framåt. Google har lämnat in marklovsansökan och fått den beviljad och VA-anslutning till tomtgräns är klar. Därtill har kommunen arrenderat ut mark för upprättande av en av Sveriges största solcellsparkar i anslutning till Googles tomt. Avesta har också en stark handel och i år har Gallerian i Avesta firat 50 år med två nya etableringar. Handelsområdet i Åsbo utvecklas också då markförberedelserna är i gång för att möjliggöra ytterligare etableringar. Färdigställande av den nya rondellen vid Källhagen och Lerbäcksleden öppnar upp för fler industritomter och etableringar. Trots ett mycket tufft år för byggföretag så byggs det i Avesta kommun. Acasa påbörjade arbetet med att iordningställa 56 lägenheter och kommunen har i iordningställt ett 50-tal tomter i Älvnäsområdet och arbetet med att ta fram ny översiktsplan är i full gång. Trots ett tufft och oroligt omvärldsläge så finns det många ljusglimtar för Avesta 2023.

Andra höjdpunkter under året är bland annat att vi invigt den nya förskolan Blåkullen. Det är den femte nybyggda förskolan sedan 2011. Vi har påbörjat införandet av tvåläraresystemet i våra grundskolor. Hittills har vi sett positiva resultat av denna åtgärd, med en märkbar minskning av störningar i klassrummen och en ökad upplevelse bland eleverna att de får det stöd de behöver. Vi renoverar skolgårdar för att främja elevernas utemiljöer och vi har invigt vår tionde allaktivitetsplan, den senaste vid By skola. För att erbjuda Avestaborna möjligheter till en aktiv fritid.

Trots utmaningar inom äldreomsorgen så är det flera utvecklingsområden som visar på en god utveckling. Socialstyrelsen genomför årligen brukarundersökningen "Vad tycker äldre om äldreomsorgen" i Sverige. Under ett års tid har andelen boende som var ganska nöjda eller mycket nöjda höjts från 59% till 72%. Även resultaten för aktiviteter som erbjuds på äldreboende har en positiv utveckling, från 29% 2022, till 54% 2023 - alltså en höjning på hela 86 procent (eller 25 procentenheter). Utöver detta har vi infört arbetskor och vi har jämställda löner i kommunen.

Insatser som uppskattas av våra invånare är de nya sandhus som planeras i alla kommundelar och påbörjats sättas upp, renoveringen av Karlbergsparken, fontän i Lumsen och den nya båtplatsen i Krylbo.

Arbetslösheten är i stort sett oförändrad i Avesta kommun men man kan notera att arbetslösheten bland utrikesfödda minskat med 1,8%.

Årsprognosen för 2023 var 0kr. Resultatet blev 34 mkr. Det beror till stor del på att utfallet på skatteintäkterna och de generella stadsbidragen blivit högre än budgeterat. Resultatet 2023 påverkas också av överskott gällande kommungemensamma kostnader som realisationsvinst och momsersättning till kommuner. Det är en förutsättning att vi har en ekonomi i balans för att kunna göra kloka prioriteringar och satsningar som kommer Avestaborna till nytta, även när det är tuffa tider. Ekonomin ser ansträngd ut även under 2024 men vi står stabilt rustade. Med en stabil grund och balanserad ekonomi så är Avesta kommun redo att möta kommande utmaningar och möjligheter.

Avslutningsvis vill jag också lyfta fram vår personal. Vi har cirka 2000 medarbetare som varje år genomför miljontals möten med och för Avestabor. Många av dessa möten har en avgörande roll i människors liv och de allra flesta av dessa möten blir bra och skapar värde. Vår ambition är att alla möten ska bli bra och vi har därför startat upp ett arbete med en gemensam värdegrund och medarbetarpolicy. Vi vet att det är tuffa tider för många och att det som händer i vår omvärld skapar oro. Vi som kommun finns för dig och den viktigaste personen för Avesta kommun är du som lever och verkar här.

Blerta Krenzi
Kommunstyrelsens ordförande, Avesta kommun

Blerta Krenzi, kommunalråd
i Avesta kommun.

Vi jämför oss med andra kommuner år 2023

En metod för att bedöma kvaliteten i verksamheterna är att jämföra sig med andra kommuner. Kommunens kvalitet i korthet är ett verktyg att jämföra kommuner med varandra och beskriver kommunernas kvalitet ur ett invånarperspektiv.

Kommunerna jämförs inom områdena Barn och unga, Stöd och omsorg, Samhälle och miljö. För närvarande deltar 162 kommuner.

Här redovisas hur Avesta ligger till jämfört med andra kommuner och den egna utvecklingen jämfört med föregående år. För att ge en snabb och enkel överblick presenteras Avesta

resultat i tre jämförelsegrupper, grönt, gult och rött. I kolumnen resultat visas Avestas värde för måttet..

Avesta tillhör de 25 % högsta Grönt

Avesta tillhör de 50 % i mitten Gult

Avesta tillhör de 25 % lägsta Rött

Utvecklingen från förra året är positiv

Ingen eller svårbedömd utveckling

Utvecklingen från förra året är negativ

BARN OCH UNGA	RESULTAT	JÄMFÖRT MED OSS SJÄLVA	JÄMFÖRT MED ANDRA 2023
Inskrivna barn per årsarbetare, förskolan, antal, (2022)	4,6	↘	●
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn, (2022)	174 115	↗	●
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesproven i Svenska och svenska som andra språk, kommunala skolor, genomsnittlig andel (%)	69	↘	●
Elever i åk 6 med lägst betyg E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	83,7	↘	●
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	79,7	↘	●
Elever i åk 8: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel %	54,2	↘	●
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	88,8	↗	●
Kostnad grundskola F-9 hemkommun, kr/elev (2022)	122 737	↗	●
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	66,1	↘	●
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,4	↘	●
Gymnasieelever med indraget studiestöd p.g.a. ogiltig frånvaro, hemkommun, andel (%) (2022)	3,1	↘	●
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev (2022)	161 236	↘	●
Aktivitetstillfällen för barn och unga, 0–20 år, i kommunala bibliotek antal/100 inv. (2022)	25,2	↗	●
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal per invånare 7–20 år (2022)	18,9	↘	●

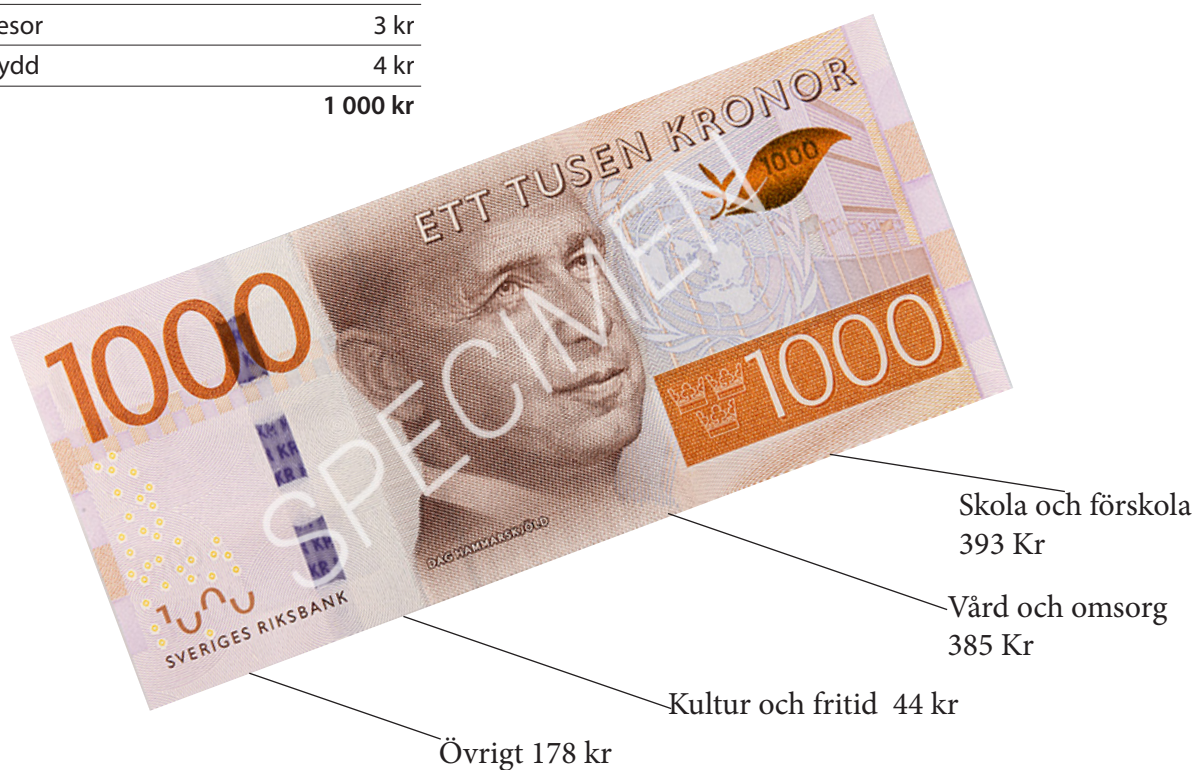
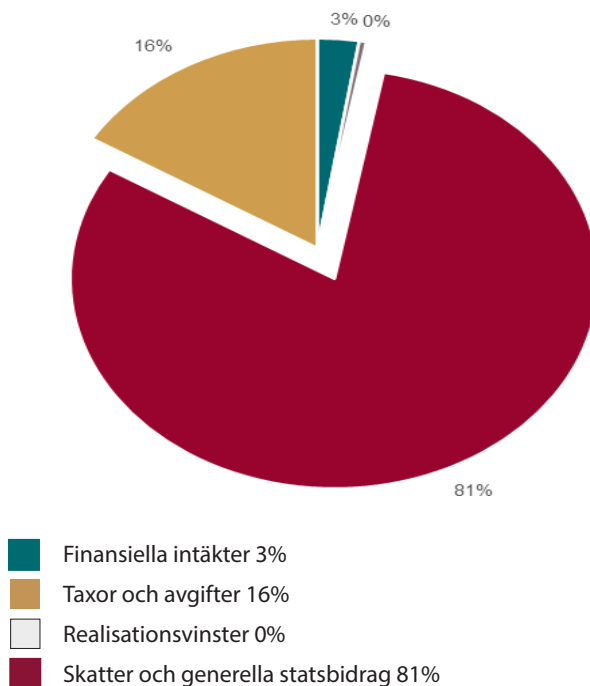
STÖD OCH OMSORG	RESULTAT	JÄMFÖRT MED OSS SJÄLVA	JÄMFÖRT MED ANDRA 2023
Ej återaktualiserade personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	76	➔	●
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	22	➔	●
Kostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv., (2022)	6 121	➔	●
Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudande om inflyttning avseende boende enl. LSS § 9.9, medelvärde	40	➔	●
Brukarbedömning gruppboendest LSS, Brukaren trivs alltid hemma, andel	79	➔	●
Kostnad funktionsnedsättning totalt (SoL, LSS, SFB), minus ersättning från FK, kr/inv. (2022)	7 285	➔	●
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	33	➔	●
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	19	➔	●
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng (2022)	35	➔	●
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	72	➔	●
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	89	➔	●
Sjuksköterskor per plats i boende för särskild service för äldre, vardagar, antal	0,04	➔	●
Kostnad äldreomsorg, kr/inv. 80+, (2022)	250 253	➔	●

SAMHÄLLE OCH MILJÖ	RESULTAT	JÄMFÖRT MED OSS SJÄLVA	JÄMFÖRT MED ANDRA 2023
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	88,7	↗	●
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	62,4	↘	●
Delaktighetsindex, andel av maxpoäng	59	↗	●
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) (2022)	42	↗	●
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%), (2022)	52	↘	●
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI (2021)	78	→	●
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar, (2022)	15	→	●
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person (2022)	483	↘	●
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen	25,7	↘	●
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) (2022)	19	→	●
Nöjdhet med skötsel av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	61,8	↘	●

Vad gick skattepengarna till

VERKSAMHET	ANDEL 2023
Skola och förskola	
Grundskola	215 kr
Förskola	100 kr
Gymnasieskola och vuxenlärande	78 kr
Vård och omsorg	
Äldreomsorg	231 kr
Individ- och familjeomsorg	77 kr
Omsorg om funktionsnedsatta	77 kr
Kultur och fritid	
Kultur, fritid, turism	40 kr
Kulturskola	4 kr
Övrigt	
Pensionskostnader	82 kr
Kommunövergripande	1 kr
Teknisk service, gator och vägar	45 kr
Årets resultat	22 kr
Arbetsmarknad och integration	10 Kr
Plan och bygg	11 kr
Samhällsbetalda resor	3 kr
Miljö- och hälsoskydd	4 kr
	1 000 kr

Så här fick kommunen sina pengar 2023

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den kommunala koncernen

Om organisationen

Skälet till att Avesta kommun valt att driva viss verksamhet i olika organisationsformer är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Förvaltning av kommunens fastigheter finns samlade i bolagsform. Skälet till detta är organisatoriska. Möjligheten att skapa samordningsvinster och hålla nere kostnaderna är större om verksamheten bedrivs inom samma organisation. I övrigt bedrivs verksamheten i bolagsform där verksamheten ska drivas på affärsmässiga grunder.

Avesta kommun har även Södra Dalarnas räddningstjänstförbund, ägarandel 48,8 procent, tillsammans med Hedemora, Norberg och Fagersta. Idén med förbundet är att effektivisera och minska kostnaderna för verksamheter som kan skötas tillsammans. Tanken är också att säkra kompetensen inom verksamhetsområdet. Privata utförare finns inom grundskole- och förskoleverksamhet men de bedöms inte vara av väsentlig betydelse för bedömning av verksamhet eller ekonomisk ställning.

Avestas kommunkoncern

Styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen

Ordförande: Blerta Krenzi
Förvaltningschef: Tobias Åsell

Omsorgsstyrelsen

Ordförande: Gunilla Berglund
Förvaltningschef: Carina Johansson

Individnämnden

Ordförande: Tom Andersson
Förvaltningschef: Carina Johansson

Bildningsstyrelsen

Ordförande: Mikael Westberg
Förvaltningschef: Björn Hansson

Västmanland Dalarna miljö- och byggnadsnämnd

Ordförande: Marino Wallsten
Förvaltningschef: Håkan Eck

Valnämnd

Ordförande: Erik Ingarsson

Krisledningsnämnd

Ordförande: Blerta Krenzi

Koncernföretag

Gamla Byn AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta industristad AB 100 %

Ordförande: Kurt Kvarnström
VD: Linda Nilsson

Avesta Vatten och Avfall AB 100 %

Ordförande: Laila Borger
VD: Josefine Lissbol

Samägda företag

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund 48,8%

Samägs med Norberg, Fagersta och Hedemora kommuner

Övriga med kommunalt intresse

Södra Dalarnas Samordningsförbund

Västmanland Dalarna lönenämnd (Norberg)

Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen (Ludvika)

V-Dala överförmyndarnämnd

Privata utförare

Grytnäs friskola

Avesta Grytnäs pastorat, För- och grundskola F-6

Familjedaghem i privat regi

STYRELSEN/NÄMND	BESKRIVNING
Kommunrevisionen	Revisorerna och de sakkunniga som dessa anlitar är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och bolag
Kommunstyrelsen	Helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Uppsiktsansvar över övriga nämnder och bolagsverksamheter samt återrapportering till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ansvarar för skötsel och drift av det kommunala vägnätet samt parker och grönytor.
Omsorgsstyrelsen	Ansvar för social verksamhet för barn och vuxna vilket bland annat inkluderar kommunens socialjour, stöd-, vård- och behandlingsinsatser riktade till missbrukare, social stödverksamhet för barn, ungdomar och familjer, mottagande av ensamkommande flyktningbarn enligt överenskommelse med Migrationsverket, arbetsmarknadsåtgärder. Ansvar för äldreomsorgsverksamhet med bland annat vård- och omsorgsboenden, hemtjänst samt verksamhet för funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service (LSS).
Individnämnd	Individnämnden beslutar i ärenden som avser myndighetsutövning i resultatenheterna Socialtjänst och Vård och omsorg samt yttrande till andra myndigheter i ärenden som rör enskilda.
Bildningsstyrelsen	Ansvar för förskola, grundskola, förskoleklass, fritidshem, gymnasieskola, sarskola. Därtill ansvar för kommunens måltidsenhet samt kultur- och fritidsverksamhet, bland annat föreningsstöd, bibliotek, fritidsanläggningar. Verket och kulturskola ingår.
Västmanland Dalarna miljö och byggnadsnämnd	Ansvar för kommunens fysiska planering, detaljplaner och handlägger bygglov, byggnämningar och tillstånd samt ansvar för miljö- och hälsoskyddsfrågor vilket innebär tillsyns- och informationsansvar. Nämnden är en gemensam nämnd för Avesta, Fagersta och Norbergs kommuner med säte i Avesta.
Valnämnd	Hanterar val och folkomröstningar.
Krisledningsnämnd	Ansvarar för krisledning.

KONCERNFÖRETAG	BESKRIVNING
Gamla Byn AB	Gamla Byn AB är ett kommunalt fastighetsbolag och ägs till 100 % av Avesta kommun. Bolaget är en gemensam fastighetsförvaltare för Avesta kommun och dess bolag med undantag för Avesta Vatten och Avfall AB:s fastighetsbestånd. Bolaget skall främja bostadsförsörjningen i Avesta kommun och erbjuda bostadshyresgästerna möjlighet till boendeinflytande.
Avesta industristad AB	Bolaget ska enligt gällande hyreslagstiftning verka för att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för uthyrning inom Avesta kommun. Bolaget är helägt dotterbolag till Gamla Byn AB.
Avesta vatten och avfall AB	Bolaget ansvarar för vatten och avlopp, avfallshantering och återvinning. Det ägs till 100 % av Avesta kommun.

SAMÄGDA FÖRETAG	BESKRIVNING
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	Förbundets uppdrag är att bedriva räddningstjänst enligt Lag om Skydd mot Olyckor (LSO) samt den tillsyn som LSO ålägger kommunerna att genomföra. Det är ett gemensamt förbund för Avesta, Hedemora, Norberg och Fagersta kommuner.
ÖVRIGA MED KOMMUNALT INTRESSE	BESKRIVNING
Södra Dalarnas samordningsförbund	Förbundet bildades 2005 med syfte att samverka inom rehabiliteringsområdet. Medlemmar är Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Dalarna samt Avesta, Hedemora och Sätters kommuner.
Västmanland Dalarna lönenämnd	Nämnden är en gemensam lönesamverkan mellan Fagersta, Avesta, Norberg, Skinnskatteberg, Hedemora och Smedjebackens kommuner. Norbergs kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Norberg kommuns organisation.
Upphandlingscenter Falun Borlänge regionen	Upphandlingssamverkan där kommunerna Falun, Borlänge, Avesta, Gagnef, Hedemora, Ludvika och Säter ingår och den gemensamma nämnden ingår i Ludvika kommuns organisation.
V-Dala överförmyndarsamverkan	Gemensam överförmyndarnämnd för Avesta, Hedemora, Fagersta och Norbergs kommuner.
PRIVATA UTFÖRARE	BESKRIVNING
Grytnäs friskola	Förskole- och grundskoleverksamhet.
Familjedaghem	Familjedaghem som bedrivs i privat regi.

Kommunala bolag och kommunalförbund

Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) består av räddningstjänsten i Avesta, Hedemora, Fagersta samt Norberg. Under 2023 genomförde Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund totalt 1 123 utryckningar. Genomsnittet de fem föregående åren ligger på 1 204. Antalet trafikolyckor fortsätter att minska, detta är en minskning för sjätte året i följd och sedan förra året har de minskat med 17%. Antalet bränder i skog och mark ökade jämfört med 2022, torkan under de första sommarmånaderna har gett genomslag i statistiken, 2023 har vi haft 49 st och 2022 var det 33. Brand eller brandtillbud i byggnad ökade från 87 till 99. Antalet bränder i fordon har ökat något jämfört med föregående år, men från ett ovanligt lågt antal under 2022, genomsnittet för de 5 föregående åren har varit 40 och för 2023 var antalet 33.

En ny förbundsordning fastställdes av Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund (SDR) medlemskommuner under 2022. Den nya förbundsordningen som gäller från 2023-01-01 klargör på ett tydligare sätt direktionens arbetssätt. Under första halvåret 2023 rekryterades en ny chef för räddningsavdelningen samt en ny administrativ chef tillika ekonomichef. En tidigare beslutad organisationsförändring genomfördes i början av året. Förbundet har haft stora ekonomiska utmaningar under året utifrån att våra ekonomiska ramar för 2023 fastställdes 2022 innan inflationen steg kraftigt hösten 2022. Dessa utmaningar har vi kunnat hantera genom bl a allmän återhållsamhet och framflyttning av vissa investeringar. Reformering av det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt och en arbetsmiljökommitté samordnar nu detta arbete. En dialog har inletts med Hedemora kommun om en ny räddningsstation i Långshyttan. Rekryteringsbehov föreligger av räddningspersonal i beredskap i främst Horndal och Långshyttan.

Året inleddes med antagande av en affärsplan för Gamla Byn AB, med fokus på underhåll, energibesparing och stärkande av Koppardalen som attraktiv plats för företag. Stora framsteg har gjorts inom dessa områden, inklusive installation av solceller på skolan och förskolan. Kontorshotellet i Koppardalen har utvecklats till en kreativ coworking-miljö, och flera ombyggnationer har genomförts för att locka nya företag.

Aktiviteter har genomförts för att stärka varumärkena, och bolagen är nu synliga och aktiva på sociala medieplattformar. För att bidra till social hållbarhet har en bovärd anställts och ungdomar erbjudits sommarjobb. Gamla Byn AB har också engagerat sig i konceptet Bostad Först, i nära samarbete med omsorgsförvaltningen för att erbjuda trygga bostäder åt hemlösa personer. Ett koncept som handlar om att hemlösa personer ska erbjudas ett tryggt boende då det är en viktig förutsättning för att kunna göra något åt sina livsproblem. Styrelserna har också antagit en

upphandlingspolicy med fokus på sociala krav då bolagen vill ta ett stort ansvar i frågor som handlar om social hållbarhet.

Investeringar har gjorts i moderna skollokaler och skolgårdsrenoveringar, samt renovering av tvättstugor och tak i bostadsbeståndet. Det ekonomiska resultatet för Gamla Byn AB blev 16 miljoner kronor, med utförda reparationer och underhållsarbeten på 40 miljoner kronor. För koncernen blev resultatet 28 miljoner kronor, med totala reparations- och underhållskostnader på 52 miljoner kronor. Kommande år fortsätter vi att arbeta aktivt med bolagens underhållsplaner för att säkerställa värdet på fastigheterna.

Avesta Vatten och Avfall AB är ett helägt kommunalt bolag som levererar vatten och omhändertar spillvatten och avfall från våra kunder på ett hållbart sätt. Vår uppgift är att underlätta för våra kunder och få deras vardag att fungera samtidigt som vi långsiktigt värnar om vår gemensamma miljö.

Vi levererar grundläggande samhällstjänster till våra kunder. Under 2023 distribuerade vi cirka 2 600 000 kubikmeter dricksvatten, renade cirka 1 800 000 kubikmeter avloppsvatten. Vi samlade dessutom in 15 000 ton avfall och säkerställde en ändamålsenlig behandling för avfallet. Avesta Vatten och Avfall AB stöttar även med Norbergs kommun med leverans av dricksvatten. Detta görs genom långsiktig planering med en organisation med lång erfarenhet och hög kompetens.

Avesta Vatten och Avfall AB spelar en viktig roll i kommunens långsiktiga utveckling genom ett ansvar att säkra en god samhällsservice. För att möta de ständigt ökande miljökraven, måste bolaget kontinuerligt utveckla och förbättra verksamheten i samverkan med andra.

Översikt över verksamhetens utveckling

Avesta kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Folkmängd 31 december	23 178	23 067	22 925	22 932	22 753
Total kommunal skattesats, kr	33,60	33,60	33,60	33,60	33,60
Kommunkoncernen					
Verksamhetens intäkter, mkr	522	540	553	543	575
Verksamhetens kostnader, mkr	-1 865	-1 879	-1 922	-2 007	-2 115
Årets resultat, mkr	34	89	128	84	64
Årets resultat, kr per invånare	1 476	3 884	5 594	3 684	2 827
Eget kapital	598	688	819	904	955
Investeringar					
Investeringar (netto)	270	289	260	214	174
Investeringar per medborgare, kronor	11 649	12 529	11 341	9 332	7 647
Självfinansieringsgrad, %	48	68	91	86	91
Finansiering					
Långfristig skuld, mkr	1 208	1 311	1 413	1 496	1 034
Nyckeltal					
Totala tillgångar per medborgare	100 515	112 724	122 580	131 858	137 927
Skulder och avsättningar per medborgare	74 705	82 881	86 891	92 450	94 496
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse för pensioner, %	2	6	11	13	14
Personal					
Antal årsarbetare	1 969	1 963	1 998	2 038	2 027
Löner och ersättningar, mkr	837	846	864	902	950

Kommun	2019	2020	2021	2022	2023
Resultatutveckling (mkr)					
Verksamhetens intäkter	365	357	358	345	340
Verksamhetens kostnader	-1 737	-1 721	-1 766	1 847	1 947
Årets resultat	28	88	113	71	34
Balansomslutning	2 179	2 444	2 671	2 890	4 086
Eget kapital	531	619	734	805	836
Pensionskostnader inkl räntor	95	91	101	103	134

Investeringar

Bruttoinvesteringar	128	57	48	87	54
Självfinansieringsgrad av investeringar, %	50%	225%	321%	130%	140

Finansiering (mkr)

Skatteintäkter och utjämning	1 403	1 454	1 520	1 572	1 639
Långfristig skuld, mkr	119	59	4	4	4

Nyckeltal

Totala tillgångar per medborgare, kr, exklusive utlåning till bolagen	47 785	52 593	56 021	62 076	114 253
Skulder och avsättning per medborgare, exklusive bolagens del av upplåning	24 876	25 750	23 984	26 969	22 810
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	98,0	94,0	92,5	95,6	98,0
Pensionskostnader som andel av skatteintäkter och utjämning, %	6,7	6,3	6,6	6,6	8,2
Resultat som andel av skatteintäkter och utjämning, %	2,0	6,0	7,5	4,4	2,0
Soliditet, % inkl pension och exklusive bolagens del av upplåning	-2	7	18	21	13

Personal

Antal årsarbetare	1 855	1 845	1 885	1 938	1 914
Löner och ersättningar, mkr	776	784	799	832	869

Händelser av väsentlig betydelse

Enheten Kommunskydd har etablerats och har fokus på Säkerhets-, Beredskaps-, och Trygghetsplanering. Under året genomfördes aktiva insatser vid extraordinära händelser där kommunen stöttade vid skogsbranden i Målarberget samt även i samband med översvämningar på platser runt om i kommun i samband med ökade mängder vatten i dalaälven under året.

Kommunen har jobbat med att få verksamhetslokaler på förskolan som passar de behov som finns idag och framöver. Det har resulterat i att man stängt två singelförskolor under året. Det har också inneburit att man startat upp och invigt den nya förskolan Blåkullen 4 som byggts och ägs av koncernbolaget Gamla Byn AB. Invigningen av förskolan Blåkullen 4 markerar ett steg framåt för Avesta kommun i vårt engagemang för att ge barnen de bästa möjliga förutsättningarna för en rätt start i livet. Förskolan Blåkullen 4 erbjuder moderna och ändamålsenliga lokaler samt en fantastisk utemiljö för barnen. En trivsamt arbetsmiljö för personalen har också pri-

oriterats högt, och utvecklande lärmiljöer har skapats för att säkerställa en högkvalitativ förskole upplevelse.

För att trygga vattenförsörjningen i kommunen arbetar Avesta Vatten och Avfall AB med att anlägga ny brunn för att säkerställa kapacitet för dricksvatten. Bolaget arbetar för att skapa markförutsättningar och kontroll av vattenkvalitet samt kapacitet. För att säkerställa en långsiktig hållbar distribution av dricksvatten och avledning av spillvatten renoveras ledningsnät kontinuerligt utifrån upprättad förnyelseplan. Under 2023 har Avesta Vatten och Avfall AB utfört förnyelse av ledningar på drygt 20 miljoner kronor.

Övriga händelser under året

- Omsorgsförvaltningen har erhållit 8,9 miljoner i prestationsbaserade medel från Socialstyrelsen för att man lyckats minska andelen timanställda i äldreomsorgen mellan åren 2021 och 2022. Syftet med arbetet är att stärka kvaliteten och öka tryggheten inom äldreomsorgen genom fler tillsvidareanställda undersköterskor.
- Kommunen har fortsatt arbete med utplacering av offentligt tillgängliga hjärtstartare. Avesta kommun har som avsikt att vara den hjärtstartstättaste kommunen i Dalarna.
- Rekreationsplats Gärsdal, "Krylbo Hamn", renoverades under året. Ny tillgänglighetsanpassad brygga, iläggningsplats för fritidsbåtar, bänkar och grillplats samt planteringar. Invigdes av kommunalrådet sommaren 2023.
- Ur kommunens satsning på Offentliga miljöer har det bl.a gjorts vägsläntsrojningar, planterats sommarblommor, nedtagning av riskträd och genomförts dekorationsförändringar i konstrandellen.
- Utplacering av fontän i sjön Lumsen. Invigdes av kommunstyrelsens ordförande i juni 2023
- Implementering av Dalabiblioteket, samarbetet mellan alla 15 dalakommuners bibliotek som innebär ett gemensamt katalogsystem, gemensam hemsida, gemensamma digitala tjänster som e-böcker och söktjänster
- Krisberedskapslagret har kommit på plats
- Invigning av ny Multiarena vid By skola
- På tre av kommunens lågstadieskolor har tvålärareskap införts i enlighet med politiska beslut under våren 2023.
- V-dala har haft flertalet öppett hus i samtliga tre kommuner under året. Där har förvaltningen bjudit in företag och allmänhet för frågor till samtliga enheter.
- Näringslivet i kommunen tar ett stort ansvar för den gemensamma utvecklingen av Avesta och det finns ett stort engagemang och en vilja att tillsammans skapa ännu bättre förutsättningar för de som lever och verkar i kommunen. Med detta som bakgrund så har organisationen för kommunens näringslivsarbete förändrats under året. Tillväxt Avesta innehåller numera de mark- och exploateringsfunktioner som tidigare fanns på Västmanland-Dalarna miljö- och byggförvaltning tillsammans med de beställarfunktioner som tidigare fanns organiserade på teknisk service. Den nya organisationen gör kommunens arbete med näringslivs- och exploateringsfrågor mer sammanhållet och därmed ökar servicen och stödet till såväl det befintliga näringsliv som till de företag som är intresserade av att etablera sig i kommunen.

FOTO SANNA LANDENBERG

Ekonomi

Året 2023

Avesta kommun redovisar ett positivt resultat för per den 31 december med 34 miljoner kronor och för koncernen 64 miljoner kronor. I jämförelse med budget är Avesta kommuns resultat 34 miljoner kronor bättre än budgeterat. Utöver statligt tillförda medel har skatteunderlaget utvecklats betydligt mer positivt under året jämfört med de prognoser som gällde vid budgettillfället. Skatteintäkter och generella statsbidrag är 43 miljoner kronor bättre än prognosen vid budgettillfället. Resultatet 2023 påverkas också av överskott gällande kommungemensamma kostnader som realisationsvinst på 9 miljoner kronor och momsersättning till kommuner. I driftredovisningen visas ett negativt resultat totalt för styrelserna på 28 miljoner kronor. Avestas resultat är positivt 2023 men de stora underskotten på styrelsenivå gör att man fortsatt kommer behöva se över ekonomin kommande år.

En hög inflation under året har haft påverkan på Avesta kommuns resultat genom ökade kostnader, vilket i sin tur har påverkat styrelsernas resultat. En stor del av omsorgsstyrelsens underskott är en återbetalning på 14 miljoner till Försäkringskassan för assistansersättning.

Framtiden

År 2024 ser ut att vara fortsatt utmanande ur ett ekonomiskt perspektiv, där inflation ger en fortsatt betydande effekt för kommunernas ekonomi i närtid. Ökade verksamhetskostnader, pensionskostnader samt stigande räntekostnader gör att SKR (Sveriges kommuner och regioner) i oktober månads ekonomirapport räknar med fortsatt stora underskott år 2024. För att kommunerna ska komma tillbaka till nödvändiga resultatnivåer är det avgörande att inflationen återgår till inflationsmålet.

Svag utveckling av skatteunderlaget 2024 kommer påverka då vi de senaste åren haft ett resultat som påverkats av kraftigt förbättrade skatteprognoser än budgeterat. Nu spås en kraftig inbromsning av skatteunderlaget vilket kan komma att få effekt på framtida årsresultat.

Resultaten för kommunsektorn tros kunna återhämtas 2025 och 2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer när invånare över 80 år blir allt fler. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning. Den långsiktiga situationen, och därmed utmaningarna, ser olika ut beroende på kommunens eller regionens ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

Kommunen behöver fortsätta arbetet med att ställa om, arbeta annorlunda och prioritera för att hantera det ekonomiska läget och de stora demografiska utmaningarna de kommande åren.

Särskilt behöver arbete med styrelsernas ekonomi fortsätta då ökade arbetsgivaravgifter och pension kommer få stora konsekvenser på styrelsens ekonomi då stor del av kostnaderna är personalkostnader.

Demografi

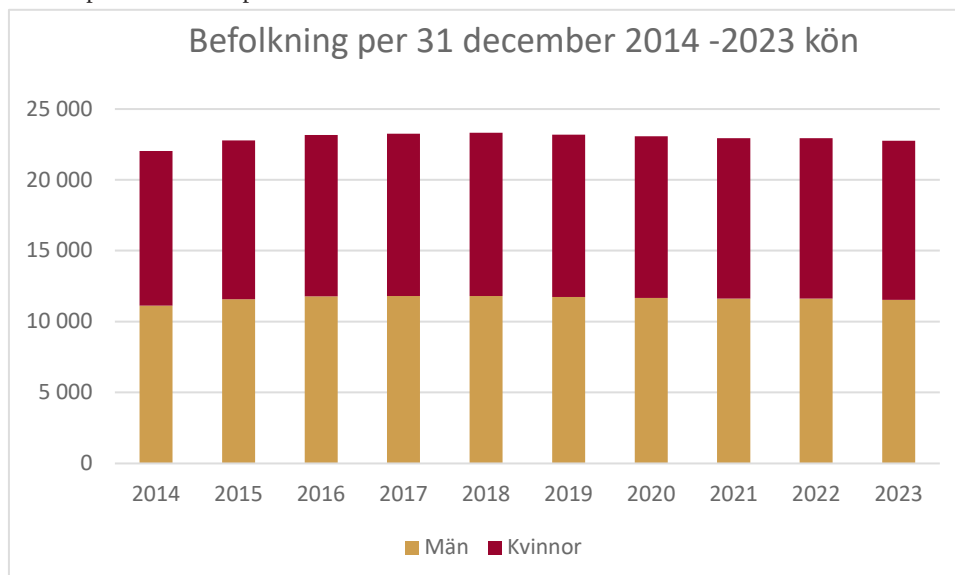
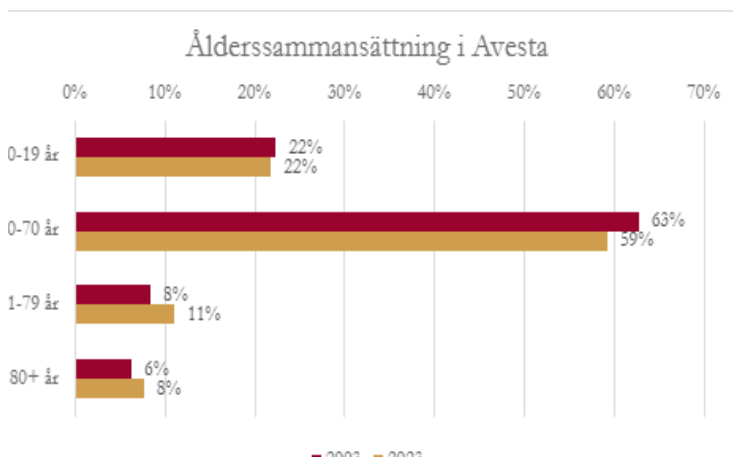
Året 2023

Avesta kommun hade vid 2023 års slut 22 753 invånare. Det är en minskning med 179 personer för helåret. Befolkningsminskningen beror framför allt på ett negativt flyttnetto, att fler flyttade ut än in, med 113 personer. Det var främst unga vuxna som flyttade ut, exempelvis flyttade 37 stycken 19-åringar från Avesta. År 2023 innebar ett negativt födelsetnetto med 70 personer, det vill säga att färre fötts än dött under året. Avestas folkmängd har minskat under lång tid, med en tillfällig uppgång i invånarantalet under andra halvan av 2010-talet. Invånarantalet per den 1 november 2023 är det lägsta sedan 2015.

År 2023 är, liksom år 2022, ett år med låga födelsetal såväl för Avesta kommun som nationellt. I Avesta föddes det 200 barn, vilket är 13 färre barn än året innan. Det är de lägsta födelsetalen sedan 2014. De två åren med mindre årskullar kommer påverka i första hand barnomsorgen de närmaste åren, särskilt om barnafödandet är ihållande lågt över flera år. Det går dock inte att dra några slutsatser om en eventuell trend eller förändring i barnafödandet på samhällsnivå ännu. De senaste årens ekonomiska oro kan ha påverkat barnafödandet negativt, historiskt brukar barnafödandet gå ner i en lågkonjunktur.

Kommunens befolkningssammansättning rör sig sakta mot en större andel äldre i jämförelse med de i arbetsför ålder. En jämförelse mellan 2003 och 2023 visar att gruppen 20–70 år har minskat från 63 procent av Avestas befolkning till 59 procent. Det fanns 475 fler personer i åldersgruppen 2003. Samtidigt har grupperna 71–79 år och de över 80 år ökat från 8 till 11 procent respektive 6 till 8 procent. Antalet invånare

som är över 80 år har ökat från 1410 till 1755. Konsekvensen av denna förskjutning i ålderssammansättning innebär att färre arbetande ska försörja fler, det vi brukar kalla demografisk kvot. Den demografiska kvoten har gått från 0,77 till 0,94 mellan 2003 och 2023. Det innebär att en person i arbetsför ålder i genomsnitt även ska försörja 0,77 respektive 0,94 personer utöver sig själv.

Framtiden

Enligt prognosen som Statistiska centralbyrån, SCB, har tagit fram för befolkningsutvecklingen åren 2023–2050 kommer Avesta kommuns befolkning att minska inom överskådlig framtid. Kommunen förväntas ha negativa inflyttningstal med ungefär 40 personer per år de kommande 10 åren, medan födelsenettet förväntas vara negativt med ungefär 45 färre födda än döda per år. Det är framför allt personer mellan 20–34 år som förväntas flytta till Avesta. Andelen över 80 år beräknas dock öka totalt eftersom den förväntade livslängden fortsätter öka samtidigt som barnafödandet förväntas vara lågt eller sjunka ytterligare. Inom den del av befolkningen som är över 80 år förväntas antalet öka med närmare 600 personer under de kommande tio åren. Detta innebär att planering behöver göras för att möta ökade behov av äldreomsorg och anpassade bostäder för äldre samtidigt som minskningar kan behöva göras inom skolområdet.

Arbetsmarknad

Året 2023

Arbetslösheten den 31 december 2023 var 6,7 procent i riket, 5,8 procent i Dalarna och 8,5 procent i Avesta. Arbetslösheten för ungdomar är på samma nivå som 2022, 9,9 procent. Arbetslösa utrikesfödda har minskat med 1,8 procentenheter till 26,5 procent. Arbetslösheten är i stort sett oförändrad i riket och i Avesta medan arbetslösheten i Dalarna har minskat med 0,3 procentenheter.

Arbetsmarknaden är stark i Avesta vilket visas av de ovanligt höga vakanstalen samt långa rekryteringstider och svårigheter att besätta lediga tjänster. Företag i flera sektorer och branscher rapporterar en mycket stor brist på arbetskraft. Samtidigt kvarstår det ett stort antal arbetslösa, där personer som står långt ifrån arbetsmarknaden utgör en allt större andel. De saknar de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden. Utan riktade insatser för att stärka deras kompetens är det svårt att se någon betydande förbättring av matchningen mellan jobb och sökande. Svårigheten att rekrytera arbetskraft är ett av de största hoten mot fortsatt tillväxt och utifrån att det delvis finns tillgänglig arbetskraft bland utrikesfödda och andra som idag står långt ifrån arbetsmarknaden så är riktade insatser helt nödvändiga.

Framtiden

Enligt SKR:s ekonomirapport från oktober 2023 försvagas den svenska arbetsmarknaden med lägre produktivitetstillväxt relaterat till svag utveckling av BNP. Arbetslösheten bedöms stiga under hela nästa år och toppa i slutet av 2024 (på 8,8 procent). I slutet av 2027 sjunker nivån till 7,7 procent, vilket bedöms vara nära jämviktsarbetslösheten. Ökad medelarbetsstid väntas vara en motvikt till de närmaste årens nedgång i sysselsättningen.

Näringsliv

Året 2023

Året startade upp med höga priser och ökat ränteläge vilket drabbat näringslivet till viss del. Konkurer och försämrade likviditet har ökat. Byggandet har sjunkit väsentligt vilket drabbar många olika företag i kedjan. Även de stora företagen har påvisat ett sämre resultat vilket inneburit varsel och åtstramningar i verksamheterna. Dock informerar många företag att läget inte är kritiskt och att det finns en kontroll över nuläget.

Avesta kommun har under året visat sämre resultat i olika typer av mätningar gällande företagsklimatet och arbete för att förbättring har påbörjats.

Framtiden

Näringslivet inom kommunen har indikerat på att de planerar för ett liknande år 2024 och kanske även 2025 innan man tror på en vändning. Vi får fortfarande många etableringsförfrågningar, främst inom sol, vind och batteri. Dock är tillgången till eleffekt begränsad och etableringsprocessen kan således bli väldigt lång. Nya områden exploateras och ger utrymme för andra typer av etableringar framöver.

En näringslivsstrategi ska tas fram och arbetet påbörjades i slutet av året vilket är en av åtgärderna för att förbättra företagsklimatet inom kommunen

FOTO ERICA HALLGREN

FOTO SANNA LANDENBERG

Bostads- mark- och hyresmarknad

Året 2023

På bostadsmarknaden i Avesta finns en del vakanta hyreslägenheter samtidigt som en privat aktör också bygger 56 nya hyreslägenheter som färdigställs våren 2024. Det är positivt för Avesta att externa aktörer väljer att investera och bygga nytt. Det finns ett flertal färdigställda detaljplaner för bostadsbyggande.

Vakansgraden hos Gamla Byn är fortsatt låg (2,5 %) och ett proaktivt pågår för att fortsatt vara förstahandsvalet för den som vill bo i en hyresrätt. Bland annat har en pop-up bobutik, i ett centralt läge, invigts för att bolaget ska vara mer tillgängliga för nya och befintliga kunder. Andra viktiga frågor för bolaget under året har varit underhåll och aktiviteter för att stärka den sociala hållbarheten.

Framtiden

Västmanland-Dalarnas miljö- och byggnadsnämnd bedömer inte att det finns behov av att fokusera på att tillskapa mer mark för flerbostadshus i närtid.

Infrastruktur

Året 2023

Under det gångna året har vi arbetat med planering och projektering av Lerbäcksleden, en viktig infrastruktursatsning som kommer att sammanbinda Krylbo med riksväg 68. Syftet är att skapa förutsättningar för smidigare transport för tunga fordon, och därigenom avlasta Krylbo från dagens tungtrafikbelastning.

Exploateringen av Älvnäs Etapp 1 och 2 har fortsatt, med fokus på infrastrukturutveckling inom bostadsområdet.

För Kyrkbron har året präglats av förprojektering och framtida planering inför upphandling och utförande. Arbetet innefattar även planering för att reparera eller ersätta bron över Dalälven. Denna process, inklusive rivning och åter-uppbyggnad, förväntas ta flera år på grund av den komplexa naturen att bygga över rinnande vatten. Alternativa vägar för trafikflöden och möjligheter som exempelvis en temporär gångbro under byggtiden kommer att utredas noggrant för att minimera störningar och köbildning.

För Åsbo Norra pågår förprojektering och skogsavverkning, vilket markerar starten på en ny etapp inom vårt övergripande planeringsarbete.

Framtiden

Ny lagstiftning kring insamling av förpackningar ställer krav på att kommunen senast 1 januari 2027 har etablerat fastighetsnära insamling av förpackningar i hela kommunen. Det kommer krävas resurser för planering och investeringskostnader för att säkra en ändamålsenlig insamling.

Arbetet med en hållbar långsiktig avfallshantering ska ske i överensstämmelse med kommunens fastställda renhållningsordning.

Förnyelsearbetet av våra ledningsnät ska fortsätta och fastställda planer ska ses över och uppdateras vid behov. Vi ska ha arbetat strategiskt med investeringar och rätt insatser ska göras vid rätt tidpunkt.

Avesta kommun fortsätter investera i infrastruktur genom exempelvis arbetet med Kyrkbron i Avesta och Lerbäcksleden samt även Älvnäs Etapp 3 och 4.

FOTO STINA LUNDKVIST

Socialtjänst

Året 2023

Under det gångna året har en positiv utveckling observerats genom minskningen av hushåll som är i behov av försörjningsstöd. Trots denna minskning har dock kostnaderna inte minskat i motsvarande takt, vilket beror på ökade riksnormer för försörjningsstöd, stigande hyror och elpriser. I genomsnitt har 284 hushåll mottagit bistånd, vilket är en minskning med 33 hushåll per månad jämfört med 2022. Det är värt att notera att Avesta fortfarande har en betydande andel hushåll som är i behov av långvarigt försörjningsstöd, och arbetslösheten bland utrikesfödda är påtagligt hög.

Arbetsmarknadsenheten har framgångsrikt implementerat tre olika ”jobbspår” – snabbspår, introduktionsspår och språkspår. Under året har 101 personer varit inskrivna på arbetsmarknadsenheten, och det är glädjande att notera att andelen personer som går över till egen försörjning efter avslutad insats har ökat. Dessa individer har deltagit i åtgärdsanställningar, språkträning, praktik och kompetenshöjande insatser.

Samverkansteamet (FINSAM) har aktivt arbetat med 52 personer för att främja integration och arbetsmarknadsetablering. I VISAN samarbetar socialtjänsten tätt med näringslivet, integration- och vuxenlärande samt arbetsförmedlingen för att adressera framtida kompetensförsörjningsbehov både inom privat och offentlig sektor. Vidare sker samverkan med idéburna organisationer och Sjöviks folkhögskola för att maximera synergier och resurser.

Barnvården står inför betydande utmaningar, med bibehållen hög nivå av barnvårdsanmälningar från 2022 och förväntade ökning-år. Vårddygnet för barn, unga och vuxna utanför det egna hemmet har ökat något jämfört med föregående år. I kommunen är åtta ensamkommande barn placerad. LSS (verksamhet som riktar sig till personer med funktionsnedsättningar) och socialpsykiatri rapporterar en ökande vårdtyngd per brukare och en fortsatt efterfrågan på externa platser för personer med samsjuklighet inom funktionshinderområdet. Implementeringen av metoden ”Bostad först”, stödd av medel från Socialstyrelsen, pågår för att adressera behoven hos personer med omfattande svårigheter att komma in på bostadsmarknaden.

För att höja kompetensen inom olika områden har flera insatser genomförts, inklusive lågaffektivt bemötande, brandutbildningar, Yrkesresan och metodutbildningar enligt Socialstyrelsens riktlinjer. Dessa åtgärder syftar till att förbättra tjänstekvaliteten och möta de ökande behoven i samhället.

Framtiden

I den offentliga debatten har unga kriminella blivit en central punkt för diskussion. Under en kort tidsperiod har flera utredningar, lagförslag och nya arbetsmetoder introducerats för att adressera denna problematik. Åtgärder såsom ungdomsövervakning, inrättande av ungdomskriminalitetsnämnder och överflyttning av unga personer dömda enligt Lagen om särskild ungdomsvård (LSU) från Statens institutionsstyrelse (SiS) till Kriminalvården diskuteras aktivt. Dessa förslag kommer i hög grad påverka socialtjänstens insatser och arbetsmetoder inom barnvården.

Regeringen har uttryckt avsikt att gå vidare med förslaget till en ny socialtjänstlag, kallad ”Framtidens socialtjänst” (SOU 2020:47). Förslaget fokuserar på förebyggande och lättillgänglig socialtjänst, övergripande planering av insatser, kunskapsbaserad socialtjänst, möjlighet till insatser utan föregående behovsprövning och ett tydligare barnrättsperspektiv.

Samsjuklighetsutredningen (SOU 2021:93), tillsatt av regeringen i juni 2020 med planerat ikraftträdande 2025, presenterar flera betänkanden. En central rekommendation är att allt skadligt bruk och beroende bör bli ett ansvar för Regionerna och behandlas samordnat med psykiatrisk behandling. Kommunernas ansvar föreslås omfatta förebyggande och uppsökande arbete, stödinsatser för boende (inklusive HVB), sysselsättning samt stöd till anhöriga. Dessa förslag innebär betydande omställningar för både kommuner och regioner och kräver en stegvis implementering.

I betänkandet ”Stärkt rätt till personlig assistans” (SOU 2021:37) föreslås ett totalt övertagande av det statliga ansvaret för personlig assistans. Förslaget förväntas minska kostnaderna för kommunerna och planeras att införas över en femårsperiod.

Denna period av förändringar och anpassningar kräver en aktiv dialog och samverkan mellan olika aktörer för att säkerställa en smidig övergång och bibehållen kvalitet i de socialtjänstinsatser som tillhandahålls till samhällets mest sårbara grupper inom Avesta kommun.

Vård och omsorg

Året 2023

Under det gångna året har en betydande ökning observerats i andelen äldre befolkning, särskilt inom åldersgruppen +80, vilken växer betydligt snabbare än den arbetsföra befolkningen mellan 20 och 66 år. År 2022 utgör andelen äldre +65 år 26,3 procent i Avesta, jämfört med 20,4 procent i riket. Andelen äldre +80 år ligger på 7,3 procent i Avesta och 5,5 procent i riket. Denna demografiska förändring påverkar direkt vår äldreomsorg och kräver anpassning för att möta de ökande behoven.

Inom hemtjänsten har antalet mottagare inte ökat, men insatserna har ökat med 4,2 procentenheter under året, det motsvarar en ökning med fyra underskötersketjänster. Detta beror på att hemtjänstmottagarna har ökade behov av omvårdnad och hälso- och sjukvård i hemmet. Livslängden ökar, vilket leder till större efterfrågan på omvårdnad och hälso- och sjukvård även inom äldreboenden.

Väntetiden för särskilt boende är en utmaning, med åtta personer som väntar på plats vid årets slut. Samtidigt har 15 betaldygn registrerats för medicinskt färdigbehandlade till Regionen, och 17 ej verkställda beslut till särskilt boende har rapporterats till Inspektionen för vård och omsorg. För att möta behoven har beslut fattats om att inrätta ytterligare 14 äldreboendeplatser på Baldersgården 2024.

En viktig satsning inom hemtjänsten är implementeringen av fast omsorgskontakt. Endast de med yrkesbevis för undersköterska kan nu utses till fast omsorgskontakt från och med den 1 juli 2023. Dessutom har ytterligare sex undersköterskor genomgått språkombudsutbildningen för att stärka kommunikationen inom verksamheten.

För att stödja verksamheten och cheferna har förvaltningen erhållit statliga medel för en satsning på 14 seniora "frikopplade" undersköterskor under 2023. Trots detta kvarstår ett betydande rekryteringsbehov, särskilt inom sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och undersköterskor.

Hälso- och sjukvården inom boenden och hemsjukvård står inför stora utmaningar med 24 vakanta sjukskötersketjänster som endast delvis kan bemannas av hyrpersonal. Omfattande utbildningsinsatser fortgår för att möta dessa utmaningar, inklusive utbildningar för undersköterskor, sjuksköterskor och värdegrund.

Budgetanpassningar har påverkat omvårdnadsverksamheterna under året, med en paus i ökningen av andelen tillsvidareanställda medarbetare och vakanshållning av flera tjänster. Trots detta har arbetet med schemaförläggning inom samplaneringsområden fortsatt i möjligaste mån. Kommunfullmäktige har dessutom beslutat om revidering av "Program för äldre", vilket ytterligare kommer att forma inriktningen för äldreomsorgen i framtiden.

Framtiden

En viktig aspekt för framtiden är äldreomsorgens behov av att rekrytera en betydande del av den tillkommande arbetskraften för att upprätthålla nuvarande personalitet fram till 2031. Denna rekrytering står inför intensiv konkurrens från näringslivet, försvaret, polisen och andra sektorer. Även om kommunerna kan hantera de finansiella utmaningarna finns en stor risk att det ändå kommer att råda brist på tillgänglig personal. Varje år de kommande tio åren behövs 14 000 undersköterskor och sjukvårdsbiträden inom den kommunala vården och omsorgen i landet.

För att möta denna utmaning krävs innovativa och effektiva arbetsmetoder i kommuner och regioner. Det blir också av yttersta vikt att motivera dagens medarbetare att arbeta heltid och att successivt förlänga arbetslivet för att öka den tillgängliga arbetskraften.

En fortsatt utbyggnad av äldreboendeplatser och tillgängliga trygghetsboenden enligt det tidigare beslutade "Program för äldre" är avgörande för att möta det växande behovet och säkerställa en tillräcklig vård och omsorg.

En pågående statlig utredning undersöker ökade möjligheter för användningen av välfärdsteknik inom äldreomsorgen. Ett förslag är att införa en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som klargör att socialnämnden har befogenhet att använda digital teknik när bistånd ges inom äldreomsorgen. Detta skulle potentiellt förbättra effektiviteten och kvaliteten i omsorgsinsatserna.

Utredningen om en äldreomsorgslag (SOU 2022:41) och stärkt medicinsk kompetens i kommunerna föreslår åtgärder för att stärka hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Syftet är att förbättra kvaliteten och tillgängligheten för personer som får kommunal hälso- och sjukvård, särskilt de som har stöd och hjälp från äldreomsorgen. Dessa förslag kan utgöra viktiga steg mot att möta de ökande behoven och höja standarden inom äldreomsorgen inför framtiden.

Utbildning

Året 2023

Under det gångna året har vi intensifierat våra insatser för att förbättra kvaliteten inom grundskolan och främja en säkrare och mer beredskapsorienterad skolmiljö.

En betydande satsning på tvålärareskap har initierats för att höja grundskolans betyg, som ett resultat av politiska beslut. Hittills har vi kunnat konstatera positiva effekter av denna åtgärd, där klassrummen har blivit lugnare och fler elever upplever att de får det stöd de behöver. Lärarnas arbetssituation har också förbättrats, vilket ytterligare stärker vår övertygelse om att detta är en hållbar strategi för framtidens skolresultat. Projektet är planerat att pågå i minst tre år för att möjliggöra en rättvis och noggrann utvärdering av dess resultat.

Parallellt har vi riktat vårt fokus mot krisberedskap genom att låta skolköken laga mat utomhus och utan el. Denna övning syftar till att förbereda oss för eventuella krissituationer och stärka skolans förmåga att hantera oväntade utmaningar. Vi ser detta som en viktig del av vårt övergripande ansvarstagande för elevernas säkerhet och välbefinnande.

Inom ramen för ett nyskapande projekt har förvaltningen startat en satsning som stödjer matematik-, natur- och tekniksatsningen. Projektet strävar också efter att adressera jämställdhetsfrågor och öka antalet tjejer som söker sig till tekniska utbildningar. Genom denna strategi hoppas vi på lång sikt bidra till en mer jämställd och mångsidig kompetensbas inom tekniksektorn.

Vidare har Karlfeldtgymnasiets fortsatta satsning på yrkesprogram, trots ökade kostnader per elev, genererat högre intäkter från IKE (Interkommunal ersättning). Denna framgång märks särskilt då elever från grannkommunerna väljer att studera i Avesta. Denna utveckling ser vi positivt, och vi förväntar oss att detta kan leda till en ökad lokal arbetskraftsresurs och stärka banden mellan studenter och arbetsliv i vår kommun.

Inom grundskolan har vår fokuserade satsning på matematikutveckling och effektivare rutiner för frånvarohantering varit central. Parallellt har skolan arbetat aktivt för att skapa en tryggare och lugnare skolmiljö, vilket i sin tur bidrar till en förbättrad studiero och elevernas övergripande välbefinnande. Vi ser med tillförsikt fram emot fortsatta framsteg och strävar efter att erbjuda en skolmiljö som främjar varje elevs potential och utveckling.

Framtiden

Vi står inför spännande förändringar och möjligheter när vi strävar efter att skapa en hållbar och inkluderande framtid för vårt samhälle. I linje med det ska vi implementera ett nytt bidragssystem till föreningslivet, som präglas av transparenta och rättvisa principer. Detta system syftar till att stärka och stödja våra lokala föreningar.

I linje med vår framtidssyn har vi initierat en utredning för att utveckla Verket som ett dynamiskt besöksmål. Vår strävan är att berika besökarupplevelsen genom att introducera fler evenemang och aktiviteter. Genom att investera i Verket som en central mötesplats hoppas vi skapa en levande kulturarena för samhället, vilket kommer att gynna både invånare och besökare.

Vidare har vi tagit fasta på Skolverkets uppdrag och påbörjat arbetet med planering och dimensionering av gymnasieskolans programutbud. Ett samarbetsprojekt involverar minst tre kommuner, som tillsammans utforskar möjligheterna att gemensamt utveckla gymnasieskolorna i en samverkan som främjar ömsesidiga fördelar och utbildningskvalitet.

Trots våra visionära framsteg står vi också inför utmaningar. Ett betydande underhållsbehov inom fritidsenheten har identifierats och förväntas innebära omfattande kostnader för förvaltningen de kommande 10-20 åren. Trots detta ser vi det som en möjlighet att investera i långsiktig hållbarhet och förnya våra anläggningar för att möta framtidens behov.

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Lågkonjunktur		
<p>Påverkar kostnader och intäkter och därmed kommunens verksamheter.</p> <p>Konjunkturkänsliga företag i kommunen pressas.</p> <p>Arbetslöshet.</p>	<p>Tröghet att ställa om verksamheter till nya förutsättningar.</p> <p>Högre arbetslöshet leder till ökade kostnader.</p> <p>Social oro. Psykisk ohälsa. Ökad barna- och vuxen vård.</p>	<p>Budgetprocess som skapar en beredskap för lågkonjunktur.</p> <p>Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera nedgångar i ekonomin</p> <p>Följa Plan för arbete & sysselsättning. Arbete i samverkan för att öka arbetstillfällena och öka anställningsbarheten.</p>
Effekter av riskhantering		
<p>Kommunen arbetar sedan 2020 med långsiktig finansiell analys (LFA) som sträcker sig över en tio årsperioder för att skapa bättre förutsättningar för långsiktig planering och uppföljning. Vi arbetar systematiskt med att informera om konjunkturen och dess påverkan till kommunens verksamheter för att ge dessa en bättre bild av det ekonomiska läget och så att verksamheterna kan arbeta förebyggande mot eventuella problem som kan uppstå.</p>		
Ökad inflation		
<p>Ökade kostnader för kommunens verksamhet.</p>	<p>Ökad inflation innebär att ökade skatteintäkter i högre grad går till ökade kostnader för material och omkostnader i verksamheten. Kan även på sikt innebära ökade lönekostnader. Driftbudgeten påverkas negativt</p>	<p>Budgetprocess som skapar en beredskap för ökad inflation</p> <p>Krav på finansiell stabilitet i kommunen för att kunna hantera ökade kostnader</p> <p>Ökad förmåga att kunna prioritera mellan olika verksamheter</p>
Effekter av riskhantering		
<p>Under 2023 och framåt har vi omvärlds bevakat för att se hur inflationen förändrat. Vi har arbetat med att möjliggöra för effektiviseringar och att hålla en budget i balans trots en ökande inflation.</p>		
Investering		
<p>Ökade utgifter för kommunens investeringar på grund av hög inflation och materialbrist.</p>	<p>Ökade utgifter för investeringar innebär ökade kostnader som exempelvis högre hyra.</p>	<p>Prioriteringar mellan olika investeringar kommer att krävas. Ställningstagande till lämpligheten att investera nu behöver ske.</p>
Effekter av riskhantering		
<p>Ett arbete med att se över kommunens investeringsprocess har påbörjats med målet att få till en långsiktig investeringsplan och investeringsbudget. Detta kommer leda till att kommunen kommer kunna börja arbeta mer med att prioritera sina investeringar för att tydliggöra vilka som behövs göra och vilka man vill göra.</p>		

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
-------------	----------	-----------

Ökat demografiskt tryck på grund av högre andel äldre

Ökat tryck på den kommunala verksamheten.	Medvetna satsningar på att öka effektiviteten i kommunkoncernen i syfte att få resurserna att räcka till.	Långsiktiga strategier. Program följs för utbyggnad av äldreboende och trygghetsboende. Snabbare omställningar av vårdform.
---	---	---

Effekter av riskhantering

Följsamheten till "Program för äldre" fortskrider. Planering för utbyggnad sker relaterat till långsiktiga planer och befolkningsprognoser. Äldreboendeplatser är i nivå med behovet. Hemtjänst är ej i nivå med behovet.

Förändrat säkerhetsläge

Rysslands olagliga invasion av Ukraina har förändrat säkerhetsläget i Europa vilket i hög grad påverkar Sverige och Sveriges kommuner.	Det förändrade säkerhetsläget leder till oro och osäkerhet inom flera områden. Den globala ekonomin påverkas. Människor flyr från området. Sverige behöver rusta sitt totalförsvaret.	Avesta kommun har sedan en längre tid arbetat med beredskapsplanering och det arbetet behöver stärkas ytterligare. Det goda arbetet med mottagande av flyktingar behöver fortsätta. Den ekonomiska beredskapen för att hantera en fortsatt lågkonjunktur behöver stärkas ytterligare.
--	---	---

Effekter av riskhantering

Insatser pågår för att stärka Avesta kommuns beredskap. Insatserna handlar bland annat om kontinuitetsplanering, digital säkerhet, säkerhetsskyddsanalyser och informationssäkerhet. Kartläggning och analys av det ekonomiska läget pågår för att skapa handlingsberedskap såväl för den politiska ledningen som för tjänstepersonsorganisationen. För att möta behovet av ett stärkt trygg- och säkerhetsarbete så har en förändring av organisationen för att frigöra ytterligare resurser till detta genomförts.

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Negativ befolkningsutveckling		
Den långsiktiga befolkningsprognosen visar en negativ utveckling över tid.	En negativ befolkningsutveckling leder till en lägre ökningstakt av skatteintäkter vilket i sin tur kan leda till behov av prioriteringar och effektiviseringar. Negativ befolkningsutveckling kan även leda till ännu större svårigheter att försörja arbetsmarknaden med kompetens vilket kan leda till att den lokala tillväxten hämmas. Detta kan i sin tur kan leda till ytterligare lägre skatteintäkter.	Det pågår ett aktivt arbete med att Avesta även fortsättningsvis ska vara en attraktiv kommun att leva och verka i. Avesta kommun behöver fortsätta att utveckla sitt arbete för att dels få de företag som finns i kommunen att uppleva goda förutsättningar att verka i Avesta, dels för att fler nya företag ska etablera sig i kommunen.
Effekter av riskhantering		
Antalet invånare i kommunen har minskat under 2023. En ny organisation där näringslivsfrågor har samlats tillsammans med mark- och exploateringsfrågor har bildats under 2023. Den nya organisationen syftar bland annat till att i än högre grad skapa förutsättningar för att Avesta kommun ska upplevas som en attraktiv plats att leva och verka på. Såväl för dem som redan är etablerade i kommunen som för de företag som söker en plats att etablera sin verksamhet på. Etableringar är kortsiktigt det mest effektiva sättet att vända den negativa befolkningsutvecklingen.		
Brist på arbetskraft till industrin/näringslivet /välfärdsområdet		
Bristande "matchning" utbud och efterfrågan på kompetens dvs att befolkningen inte har den utbildning eller kompetens som efterfrågas.	Utvecklingen i företagen och välfärden kan komma att hotas.	Samarbete mellan Avesta kommun, näringslivet, arbetsförmedlingen, och utbildningssamordnare. Följa arbetsmarknadsplanen.
Effekter av riskhantering		
Fortsatta satsningar på utbildning på betald arbetstid inom omsorgen har gett god tillgång till undersköterskor. Även andel sjuksköterskor har ökat. I VISAN arbetar socialtjänsten tillsammans med näringsliv, integration- och vuxenlärande och arbetsförmedling med inriktning på framtida kompetensförsörjningsbehov hos både de privata och offentliga aktörerna. Ett HR-nätverk för företag i Avesta som har roller som är helt eller delvis ansvariga för HR-frågor är uppstartat och leds av kommunens HR-chef. Arbetsmarknadsplanen följs. Det finns fortsatta utmaningar gällande matchning av arbetssökande med tillgängliga arbetstillfällen.		

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING

PÅVERKAN

HANTERING

Brist på kommunikationer/ kollektivtrafik

Möjligheterna till arbets- och studiependling behöver förbättras.

Utbudet av kollektivtrafik är sämre över länsgräns än inom Dalarna.

Avestas två viktiga stråk är längs RV 70/Dalabanan och RV 68/Godsstråket genom Bergslagen.

Bristande utbud försvårar rörlighet på arbets- och studiemarknaderna.

Utbudet av tågavgångar på godsstråket i Dalarna har minskat och planeras att minska än mer.

Dialog med Region Dalarna, Trafikverket och kommuner i våra viktiga stråk

Effekter av riskhantering

Avesta kommun saknar fortfarande bra kollektiva förbindelser med exempelvis Sala. Arbetet med att lyfta dessa frågor i relevanta sammanhang pågår. Det är av stor vikt att de som lever och verkar i Avesta kommun har jämförbara förutsättningar till transporter som de som lever och verkar i likvärdiga kommuner. Under året så dialog förts i olika forum. Exempelvis genom Stockholm Business Alliance, regionala nätverk och genom dialog med företrädare för exempelvis Trafikverket. Detta arbete måste fortsätta och kommunen har en mycket viktig roll i att arbetet med att lyfta fram utvecklingen i kommunen och länet som en viktig fråga för hela landet.

FOTO ERICA HALLGREN

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Hög sjukfrånvaro		
Ökad ohälsa Hög sjukfrånvaro har betydande påverkan på verksamheten	Ökade kostnader. Svårt att bemanna vilket ger ökad belastning på övriga, mer ansträngd arbetsmiljö. Kvalitetsbrister	Förebyggande insatser som "Min Hälsa", friskvårdstimme och friskvårdspeng, tillgång till gym och badhus, möjligt för äldre att nyttja förmånen 80-80-100 Företagshälsovård, stöttar med både förebyggande insatser och i rehabilitering. Ansökt om stöd för arbete med Friskfaktorer för ett långsiktigt främjande arbetsmiljöarbete

Effekter av riskhantering

Friskfaktorer har arbetats med inom kost, förskola samt HR och arbetet fortsätter nu med övriga verksamheter i kommunen. Projektet för Friskfaktorer har avslutats under året och arbetet implementeras nu i hela organisationen. Årets Arbetsmiljödag har fokuserat på friskfaktorn Kommunikation. Ny medarbetarundersökning med pulsmätningar mäter resultaten av arbetet med Friskfaktorerna.

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Fler elever med stödbehov		
På grund av distansstudier har fler elever kommit efter i sina studier	Extra stödåtgärder inom grundskola och gymnasiet med högre kostnader till följd. Stor risk att åk 9 ej uppnår full behörighet och att avgångseleverna ej får ut sin gymnasieexamen.	Lovskolor, extra stöd i flera olika former erbjuds på grundskolan och gymnasiet. Alla elever kommer att erbjudas extra stöd i någon form. Gymnasiet erbjuder i större utsträckning en förlängd studietid.

Effekter av riskhantering

Bildningsförvaltningen har sett effekt på insatta åtgärder. Vi kan se en förbättring av skolresultat, både på nationella prov och betyg

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Kompetensbrist/resursbrist		
Brist på utbildad personal i hela organisationen	Sämre kvalitet i leveransen till Avesta kommuns medborgare Svårt att tillsätta vakanta tjänster med behörig personal och ökade kostnader för inhyrd personal Negativa effekter för personal kopplat till arbetsmiljö och bristande kvalitet	Arbete med aktiviteter inom ramen för kompetensförsörjnings-programmet pågår Planeras ytterligare aktiviteter – kommunövergripande (till exempel aktiviteter inom attrahera/ rekrytera/ behålla) – förvaltningsvis (till exempel pågår redan olika former av arbets-integrerad utbildning på arbetstid inom vissa bristyrken).
Effekter av riskhantering		
<p>HR-strategisk plan inklusive kompetensförsörjningsplan är framtagen på kommunövergripande nivå, utifrån Programmet för kompetensförsörjning. Arbetet har ändrat riktning från Rekryteringsutmaning till Kompetensutmaning.</p> <p>Revidering av Kompetensförsörjningsprogrammet har skett under 2023 med utgångspunkt att gå från Rekryteringsutmaning till Kompetensutmaning utifrån SKRs nio strategier.</p> <p>Effekter av arbetet med kompetensbristen är fler utbildade inom bristyrken, svårrekryterade tjänster har tillsatts, arbetsgivarvarumärke framarbetat och nya arbetssätt har setts över. En jobbarkitektur som är ett arbetsvärderingsverktyg har tagits fram och ska stötta i arbetet med karriärvägar inom kommunens olika yrken.</p>		

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Åldrande gator, vägar och fastigheter		
Slitna gator och vägar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll samt behov av investeringar	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Regelbunden/ökad tillsyn av befintliga anläggningar
Effekter av riskhantering		
<p>3-årig detaljerad investeringsplan upprättas varje år samt 10-årig övergripande behovsbedömning.</p> <p>Med minskat/uteblivet underhåll av Kommunägda fastigheter riskerar vi stora framtida problem. Att underhålla befintliga fastigheter löpande är av stor vikt för våra lokaler.</p> <p>Nyligen genomfördes inventering av vägar och gator i syfte att skapa bättre kunskap om våra gator och vägars behov av underhållsåtgärder.</p>		

VERKSAMHETSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Åldrande anläggningar		
Slitna anläggningar som varit i drift under många år	Ökande kostnader för drift- och underhåll	Reviderade underhålls- och investeringsplaner Regelbunden/ökad tillsyn av befintliga anläggningar
Effekter av riskhantering		
<p>Gamla Byn AB har upprättat underhållsplaner. Uppdatering har skett av verksamhetsplan där förnyelse- och investeringsplaner ingår för Avesta Vatten och avfall AB.</p> <p>Anläggningar som inte upprätthåller rätt kvalitet, kan leda till att reningsfunktion inte är optimal, samt inläckage av vatten och bräddning av spillvatten sker.</p> <p>Kommunen ska ha en uppdaterad Vattentjänstplan och Avab uppdaterad förnyelseplan och underhållsplaner.</p> <p>Vi ska ha fastställda egenkontrollprogram med tillhörande kontrollprogram. Styrelsen ska godkänna bolagets internkontrollplan årligen.</p>		

OMVÄRLDSRISKER

BESKRIVNING	PÅVERKAN	HANTERING
Finansiell risk		
Hög skuldsättning Stigande räntenivåer	Högre räntekostnad och kostnad för kapital	Aktiv skuldförvaltning Beslut om limitnivåer tas minst 1 gång per år Policy och riktlinjer för finansverksamheten ses över årligen
Effekter av riskhantering		
Hantering sker enligt plan.		

Finansiell risk

Avesta internbank

Avesta kommun inklusive bolag och förbund har arbetat med en internbankslösning sedan augusti 1992. Det innebär att all upplåning till kommunkoncernens parter går via Avesta kommun.

Internbankens arbete styrs dels av Kommunfullmäktiges beslutade "Finanspolicy" samt dels av Kommunstyrelsens beslutade "Finansiella riktlinjer". I dessa dokument fastslås bland annat vilka risker i den finansiella verksamheten som får tas.

Ränterisk

Med ränterisk för skuldportföljen avses risken att räntekostnaderna ökar i ett stigande ränteläge samt risken att låsa in en alltför stor del av upplåningen till hög fast ränta vid ett sjunkande ränteläge.

Portföljens utseende ska vara en avvägning av kort- och lång räntebindning. Denna avvägning bestäms av räntemarknadens utseende och kommunkoncernens förmåga att klara negativa scenarier samt av styrelsens risksyn.

Utfall 2023-12-31

Max andel ränteförfall inom ett år 40 % 33 %

Intervall för räntebindningstid 2–6 år 3,0 år

Internbanken använder räntesäkringsinstrument (derivat) för att hantera ränterisken. Per sista december fanns startade derivat om 1 100 Mkr.

Bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

Kommunen bedömer säkringsförhållandets effektivitet per balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för räntesäkringsinstrumentet med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Per den 31 december 2023 är förhållandet följande:

Lån

rörlig ränta 3 mån stibor	1.490 Mkr
Totalt	1.490 Mkr

Säkringsinstrument/avtalade swappar

erhåller rörligt ben 3 mån stibor	1.100 Mkr
betalar fast ben bunden ränta	1.100 Mkr

Avesta kommun anser att säkringsförhållandet är effektivt.

Marknadsvärde swappar

2023-12-31	24,7 Mkr
------------	----------

Snitträntesats för lån inklusive swappar 2023-12-31 2,55 %

Finansieringsrisk

Finansieringsrisk är risken att kommunen inte kan ta upp lån på marknaden när finansieringsbehov uppstår alternativt att det endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

Utfall 2023-12-31

Max andel kapitalförfall inom ett år 50 %: 40 %

Intervall för kapitalbindningstid 1,5 – 5,5 år, 1,69 år

I nuläget används två finansieringskällor; Kommuninvest samt upplåning direkt via penningmarknaden genom eget certifikatprogram (ram 500 mkr för löptider upp till 6 månader) samt genom att ge ut egna obligationer (längre löptider).

Fördelning 2023-12-31: Belopp Mkr	Andel
Kommuninvest – lån	1.160 78 %
Certifikat	330 22 %
Total upplåning	1.490
Marknadsvärde lån:	1.494

Fördelning till koncernens parter av externt upplånat kapital:

	Belopp Mkr	Andel
Gamla Byn AB	1.047	70 %
Avesta Industristad AB	137	9%
Avesta kommun	4	1%
Avesta Vatten/Avfall AB	302	20%
Total vidareutlåning	1.490	

Låneskuld per invånare:

Kommun	176kr
Koncern	65 486 kr

I de finansiella riktlinjerna finns angivet att det ska finnas en likviditetsreserv om minst 150 miljoner kronor för att möta eventuella problem med ny- eller refinansiering av befintliga lån (gäller i första hand upplåningen direkt via marknaden). Per 31 december är reserven 414 miljoner kronor.

Elprisrisk

Elprisrisk avser risken att en betalning stiger i värde till följd av att elpriset stiger, alternativt risken att en intäkt tappar i värde till följd av att elpriset sjunker. Derivatinstrument används för att normalt säkra 75 % av beräknad årsförbrukning. I Kommunstyrelsen i september fattades det beslut om att för år 2023 och 2024 göra avsteg från den riskstrategi som finns antagen. Orsaken till begäran om undantaget är den extrema situationen på elprismarknaden för närvarande. Upp till 100 procent rörligt pris får tillämpas under 2023 och 2024.

Pensionsförpliktelse

Pensionsförpliktelse, mkr	KOMMUNKONCERN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen				
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	186	166	165	145
b. Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	510	500	510	500
Summa pensionsförpliktelse	696	666	675	645
Finansiering				
Återlånade medel	696	666	675	645

Kommunkoncernens pensionsåtagande är 696 miljoner kronor vilket gör det till en stor del av kommunens ekonomiska kostnad. Avsättningen inklusive löneskatt har ökat med 20 miljoner kronor och uppgår till 186 miljoner kronor.

Av kommunens totala åtagande redovisas 510 miljoner utanför balansräkning. Det innebär att kommunen använder sig av den så kallade bland modellen. Förpliktelsen har ökat med 10 miljoner jämfört med 2022.

Enligt Avestas kommuns finanspolicy kan de delar som inte överlämnats till de anställda för individuell placering förvaltas i sin helhet som återlån till Avesta kommun. Det innebär att all placering sker internt inom balansräkningen.

FOTO SANNA LANDENBERG

God ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

Enligt kommunallagen ska en kommun bedriva sin verksamhet så att god ekonomisk hushållning uppnås.

God ekonomisk hushållning anses råda om både fullmäktiges övergripande verksamhetsmässiga mål och de finansiella målen uppnås. Det innebär att verksamheten drivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt med en stabil finansiering som grund i enlighet med fullmäktiges intentioner och prioriteringar. Varje generation ska bära kostnaderna för den service den beslutar om och konsumerar. För att säkerställa god ekonomisk hushållning ska finansiella mål och verksamhetsmål definieras och följas upp.

Avesta kommun har fem kommungemensamma perspektiv som utgår från kommunens vision; Stöd och omsorg, Barn och utbildning, Lokalsamhället, Medarbetare och Ekonomi. Till varje perspektiv har kommunfullmäktige formulerat en inriktning i en vision och ett antal mål. Målen är kommungemensamma och gäller dels för kommunen som helhet, dels för samtliga styrelser och nämnd. För varje mål sätts måldata indikatorer som ska mäta måluppfyllelsen på ett tydligt sätt. Till det görs en sammantagen bedömning av hela perspektivet.

Kommunfullmäktige har satt ambitiösa mål för de delar inom verksamheten som behöver förbättras. Bland målen finns också mål som är av mer omvärldsbevakande och informativ karaktär, inte rena verksamhetsmål.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

År 2023 ligger kommunens utveckling i alla delar inte i linje med god ekonomisk hushållning. Detta kan konstateras efter en sammanvägd bedömning av uppföljningen av fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål. Ekonomin kan bedömas vara i gott skick, i bemärkelsen att kommunen även i år klarade att balansera intäkter och kostnader och generera ett betydande överskott i förhållande till hur det ekonomiska läget ser ut i stort och därmed har uppnått de finansiella målen.

Årets utveckling inom verksamhetsmålen och de finansiella målen, tillsammans med styrelsernas och nämnders arbete med grunduppdraget enligt reglementet, används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning.

Trots det starka resultatet finns det obalans inom kärnverksamheterna. Det är inget perspektiv som når alla sina mål. Den samlade bedömningen är att kommunens måluppfyllelse är låg för flera av perspektiven.

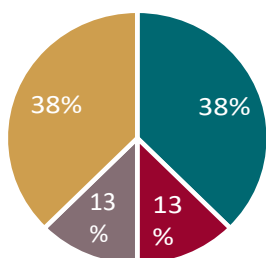
Mål och indikatorer

Avesta kommun har fem kommungemensamma perspektiv som utgår från kommunens vision. Till varje perspektiv har kommunfullmäktige formulerat en inriktning i en vision och ett antal mål. Det finns sen indikatorer kopplade till målen.

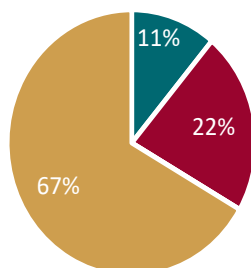
Indikatorn ger möjlighet att bedöma om målen är uppfyllda. Till det görs en sammantagen bedömning av hela perspektivet. Cirkeldiagrammen visar graden av måluppfyllelse inom varje perspektiv.

- GRÖN – Indikatorn är uppfylld
- GUL – Indikatorn är på väg att uppfyllas
- RÖD – Indikatorn är inte uppfylld
- GRÅ – Indikatorn har inte kunnat stämmas av

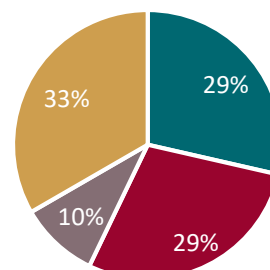
Stöd och omsorg

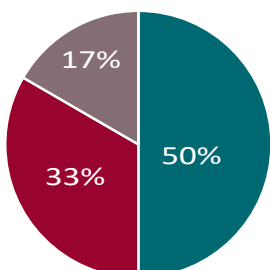
Barn och utbildning

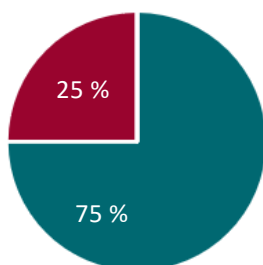
Lokalsamhället

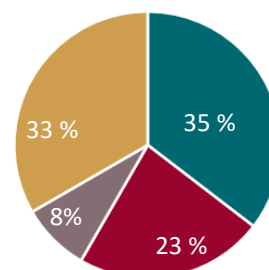
Medarbetare

Ekonomi

Samtliga perspektiv

KOMMUNGEMENSAMMA PERSPEKTIV	MÅLUPPFYLLELSE 2023	MÅLUPPFYLLELSE TREND
Stöd och omsorg	●	↗
Barn och utbildning	●	↗
Lokalsamhället	●	↘
Medarbetare	●	↗
Ekonomi	●	↘

- GRÖN – 100 % av målen är uppnådda
- GUL – Mer än 50 % av målen är uppnådda
- RÖD – Mindre än 50 % av målen är uppnådda
- Ej avstämt
- ↗ Bättre än föregående år
- ↔ Oförändrat mot föregående år
- ↘ Sämre än föregående år

Mål och indikatorer – målbedömning helår 2023

För varje indikator görs en bedömning om de är uppfylld utifrån beslutade målnivåer.

 Uppfylld
  Delvis uppfylld
  Inte uppfylld
  Kan ej bedömas

Stöd och omsorg

Vision:

Avesta ska vara en trygg, jämlik och jämställd kommun. Där alla, oavsett ålder eller bakgrund, ges möjlighet att utveckla sina egna förmågor. En väl fungerande omsorg som omsluter alla från barn till äldre är kännetecknen för en välmående kommun. I Avesta kan människor känna sig trygga med att de får det stöd som de har behov av.

Mål

Ekonomisk och social trygghet
 – Öka möjligheten till egenförsörjning
 – Minska barnfattigdom

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, N31807	6,9 (2019)	6,3 (2020)	5,9 (2021)	4,7 (2022)	
GRÖNT: Minskat minst 0,7 procentenheter. GULT: Minskat 0,5–0,6 procentenheter. RÖTT: Minskat mindre än 0,5 procentenheter.					
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, %, U31803	12,4 (2019)	11,9 (2020)	11,0 (2021)	8,3 (2022)	
GRÖNT: Minskat minst 0,7 procentenheter. GULT: Minskat 0,5–0,6 procentenheter. RÖTT: Minskat mindre än 0,5 procentenheter.					
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) U40455	–	27 (2020)	35 (2021)	42 (2022)	
GRÖNT: Öka med minst 15 procentenheter. GULT: Öka med 5 till 14 procentenheter. RÖTT: Öka med 0 till 4 procentenheter.					

Mål

Vi ska ha en god och kvalitativ omsorg och alla kommunala boenden ska vara trygga och tillgängliga.

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende U23401	74	23	35	33	
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	70	19	31	23	
Kvinnor	75	25	37	38	
GRÖNT: 23,0 och lägre. GULT: 54–24. RÖTT: 53 och lägre.					
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%), U21468	89 (2019)	90 (2020)	85 (2022)	89	
KÖN	2019	2020	2022	2023	
Män	89	88	88	92	
Kvinnor	89	91	84	87	
GRÖNT: 94 och högre. GULT: 88–93. RÖTT: 87 och lägre.					
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%), U23471	80 (2019)	74 (2020)	58 (2022)	72	
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	74	76	45	67	
Kvinnor	83	73	65	75	
GRÖNT: 86 och högre. GULT: 78–85. RÖTT: 77 och lägre					

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Brukarbedömning gruppboendest LSS, brukaren trivs alltid hemma, andel (%), U28524	97	97	Ej mätt	91	
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	95	94	-	86	
Kvinnor	100	100	-	94	
GRÖNT: 89 och högre. GULT: 77–88. RÖTT: 76 och lägre.					

Mål

Ett bättre samlat stöd för ungas psykiska hälsa
– utveckla förebyggande insatser genom samordnade individuella planer

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Antalet samordnade individuella planer med samtliga professioner närvarande ska öka					
Bildning 0–24 år	55	49	55		
Omsorg 0–17 år	23	75	69		
Omsorg 18–24 år	6	1	5		Ej mätt
BS/OS samtliga myndigheter ej deltagit (Egen mätning)	32	22	21		
GRÖNT: Öka.					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Stöd och omsorg

För att fortsatt höja kvalitén i vård och omsorg behöver satsningar på utbildning till undersköterska och sjuksköterska fortsätta. Resultaten för brukarnöjdhet i Avestas äldreboenden har höjts men visar på stora skillnader mellan olika boenden. Ett boende har resultat högt över riksnittet, ett boende har resultat strax under riksnittet och två boenden har resultat långt under riksnittet. Det samlade resultatet kan förbättras genom fortsatt analys av resultat och lämpliga aktiviteter i de boenden där brukarnöjdheten inte når godkänt resultat. Brukarnöjdheten i hemtjänsten är hög med resultat över riksnittet i 5 av 6 grupper. Erbjudande om fast omsorgskontakt i hemtjänsten ska fortsätta. Arbetet med samordnade individuella planer ska fortsätta för att öka delaktighet och trygghet för barnet/ungdomen/föräldern samtidigt som insatserna samordnas mellan olika huvudmän. Fortsatt följsamhet till "Program för äldre" krävs för att trygga äldreboendeplatser och hemtjänst i ordinärt boende utifrån den demografiska utmaningen. Fortsatt förbättringsarbete för att minska avvikelser, bland annat gällande läkemedel via ny digital signering. Funktionshinderomsorgen har mycket god brukarnöjdhet och har genomfört utbildning i värdegrundsarbete och etiska dilemman under året.

Omsorgsförvaltningen behöver intensifiera arbetet med att utbilda personalen i Äldreomsorgens nationella värdegrund med stöd av material från Socialstyrelsen. Vidare ska aktiviteter på äldreboende förbättras. Förvaltningen behöver också utveckla arbetet med individuella genomförandeplaner inom såväl äldreomsorg som funktionshinderomsorg med fokus på uppföljning.

Under året har fast omsorgskontakt i hemtjänsten införts vilket sannolikt har bidragit till en hög brukarnöjdhet över riksnittet på 89 %. Brukarnöjdheten på äldreboende har ökat med 13 % och aktivitetsgrupper/aktivitetsombud finns på flera boenden. 6 nya språkombud (tidigare finns 4) har utbildats under hösten för att ge stöd till språkutveckling på enheterna. 26 sjukvårdsbiträden går utbildning till undersköterska och två undersköterskor går utbildning till sjuksköterska i syfte att öka kvalitén i verksamheten och trygga kompetensförsörjningsbehovet.

Kompetensbristen, rekrytering av personal med rätt utbildning och erfarenhet är omsorgens stora utmaning. Omsorgen behöver sjuksköterskor, undersköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, enhetschefer, stödpedagoger och socionomer för att kunna möta den stora demografiska utmaningen med allt fler äldre + 80 men även för den ökande gruppen av personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. En utmaning är också att i bistra ekonomiska tider fullfölja "Program för äldre" med fler äldreboendeplatser och behov av LSS servicebostäder. Satsningen på språkombud fortsätter men insatser kommer inte

att kunna genomföras lika frekvent som tidigare eftersom ekonomiska förutsättningar saknas. Statsbidrag för seniora undersköterskor som utökat stöd i verksamheten upphör 2023 och kvaliteten riskerar därmed att sänkas på enheterna.

Kommentarer, övriga mål

I syfte att minska försörjningsstödet och det långvariga biståndsbehovet har arbetet fortsatt med gruppverksamheter inom AME; snabbspår, introduktionsspår och språkspår samt åtgärdsanställningar och individuella behovskartläggningar. Samarbetet med utbildningsförvaltningens kommunala aktivitetsansvar (KAA) i syfte att minska andelen ungdomar som inte fullgör sina gymnasiestudier och riskerar att bli "hemmasittare" fortsätter. I samverkan med Sjöviks folkhögskola har 9 personer fått kompetenshöjande utbildning. 201 gymnasieungdomar tackade ja till feriearbete. 6 ungdomar har erbjudits ungdomsjobb och fullföljt. Under hösten har arbetet med projekt "Framtidsmottagning" påbörjats. Projektets syfte är att minska tiden i passivitet för personer som beviljas kompetenshöjande insats enligt 4 kap 4 § Socialtjänstlagen. Detta genom att korta processen från det att en person fått en ansökan om försörjningsstöd beviljad tills denne har kommit ut i en aktivitet. Vidare är syftet att med hjälp av en mer fördjupad kartläggning av personen kunna göra en mer pricksäker matchning till rätt insats. Kortare processer och bättre matchning till rätt insats kortar tiden med försörjningsstöd, vilket minskar kommunens kostnader och deltagarnas utanförskap.

Behov av försörjningsstöd har minskat i hela landet. I relation till medelkommunen har Avesta minskat mer än riket i övrigt. Däremot ökar det långvariga och mycket långvariga ekonomiska biståndet mer i Avesta än i medelkommunen. Andelen personer som går vidare till egen försörjning från AME har ökat.

Den största utmaningen är lågkonjunkturen med prognostiserad högre arbetslöshet som förväntas toppas i slutet av 2024. Den ökande andelen personer med långvarigt och mycket långvarigt ekonomiskt bistånd är en utmaning inte minst relaterat till att så många av dem är språksvaga. Det är mot bakgrund av detta mycket viktigt att projekt "Framtidsmottagning" finner nya arbetsmetoder för att arbeta strukturerat med den målgrupp som står längst ifrån arbetsmarknaden.

FOTO SANNA LANDENBERG

Barn och utbildning

Vision:

Barnen är vår framtid, en bra utbildning är grunden för förutsättningar till goda uppväxtvillkor. Vi ska vara ledande när det kommer till barnomsorg och utbildning. Varje elev ska ha möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina förutsättningar. I Avesta kommun finns goda förutsättningar för ett livslångt lärande.

Barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid, garanteras god psykisk och fysisk hälsa samt känna sig trygga i vår kommun. Avesta ska vara en kommun där våra barn och ungdomar ska få möjlighet att utvecklas och kunna bidra till samhällsbyggnandet med sin kreativitet och sina lösningar. Avesta kommun ska sträva efter att bli en av Sveriges ledande skol- och förskolekommuner

Mål

Större andel grundskoleelever i årskurs 9 ska bli behöriga till gymnasieskolan

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Heltidstjänster i förskolan, förskollärarexamen, andel %, N11043	31 (2019)	32 (2020)	29 (2021)	32 (2022)	☹️
GRÖNT: 41 % och högre. GULT: 32 – 40 %. RÖTT: 31 % och lägre.					
Meritvärde åk 9, kommunala skolor 17 ämnen, kommunala skolor N15505	207	198	214	195	☹️
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	191	177	201	188	
Kvinnor	227	215	223	202	
GRÖNT: 210 och högre. GULT: 201–209. RÖTT: 200 och lägre.					
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, gymnasiet, kommunala skolor, %, N15436	77,8	70,7	83,8	79,7	☹️
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	75,4	67,8	83,8	81,8	
Kvinnor	81,1	73,1	83,7	77,6	
GRÖNT: 85-% och högre. GULT: 70–84 %. RÖTT: 70 % och lägre.					

Mål

Större andel av gymnasieleverna ska slutföra studierna med examen eller studiebevis

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala gymnasieskolor, andel % N17459	60,8	66,9	72,6	70,5	☹️
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	55,3	59,5	74,6	67,5	
Kvinnor	68,1	78,4	69,8	74,0	
GRÖNT: 75 % och högre. GULT: 67–74 %. RÖTT: 67 % och lägre					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram kommunala skolor, andel (%) N17453	77,1	73,1	73,6	75,3	☹️
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	73,3	74,5	78,6	75,8	
Kvinnor	83,3	69,6	64,5	73,9	
GRÖNT: 78 % och högre. GULT: 72 %-77 %. RÖTT: 71 % och mindre.					

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program kommunala skolor, andel (%) N17452	76,6	78,1	72,9	79,8	
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	73,2	77,6	69,4	79,6	
Kvinnor	80,6	78,7	75,5	80,0	
Grönt 78 % och högre. Gult 72 %-77 %. Rött 71% och mindre, BS beslut					

Mål

Barn och unga i Avesta kommun ska uppleva en hög grad av trygghet i skolan.

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, åk 5, N15557, N15613	82,3	88,4	Mäts ej 2022	77,4	
KÖN	2020	2021	2023		
Män	85,0	91,0	85,0		
Kvinnor	81,0	87,0	70,0		
GRÖNT: 90 % och högre. GULT: 75-89 %. RÖTT: 75 % och lägre					
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, åk 9, N15533, N15643	74,4	74,6	Mäts ej 2022	70,5	
KÖN	2020	2021	2023		
Män	73,0	67,0	86,0		
Kvinnor	77,0	81,0	55,0		
Grönt: 90 % och högre. Gult: 75-89 %. Rött: 75 % och lägre					
Elever ska känna sig trygga i skolan, positiva svar, gymnasiet åk 2, N17648, N17673	79,4	94,3	Mäts ej 2022	81,2	
KÖN	2020	2021	2023		
Män	82,0	94,0	85,0		
Kvinnor	78,0	94,0	78,00		
GRÖNT: 90 % och högre. GULT: 75-89%. RÖTT: 75 % och lägre					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Barn och utbildning

Andelen heltidstjänster i förskolan har ökat. Tillgången på förskollärare är mycket begränsad, då det saknas en förskolläraryt- bildning i Dalarna och konkurrensen om utbildad personal är hård. Det finns en uttalad satsning på att öka andelen förskol- lärare och en plan är framtagen med insatser för verksamhetsområdet, som till exempel förmånsvillkor för barnskötare som vill utbildas till förskollärare, en särskild satsning på lön, mentorsgrupp, planeringsdagar och fortbildning. Verksamheten behöver fortsätta synliggöra yrket och sina förmånsvillkor för studier, samt fortsätta verka för en god arbetsmiljö. Arbetsmil- jön påverkar attraktiviteten och är av betydelse för att kunna rekrytera förskollärare som det för övrigt är ont om. Frågor som måste beaktas är barngruppernas storlek, bemanningsgrunder, dvs nyckeltal och förutsättningar, för att leda den pedago- giska utvecklingen på såväl arbetslagsnivå som på enhetsnivå. Med anledning av den vikande trend vi ser gällande barnan- talet kommer vi att minska antalet avdelningar, vilket sannolikt kommer att leda till en större tillgång till förskollärare då vi fortsätter att verka för en god arbetsmiljö för våra yngsta och våra medarbetare. Det är viktigt att andelen förskollärare ökar för att nå målen med verksamheten

Grundskolans meritvärden är oväntat låga, speciellt i förhållande till resultaten på de nationella prov som genomförts vilka var i paritet med året innan, och har nog delvis andra förklaringar än att den generella kunskapsnivån sjunkit i den omfatt- ning siffrorna antyder. Den för den enskilde eleven viktigaste aspekten, gymnasiebehörighet, ligger fortfarande högt jämfört med de senaste åren och studieresultat för kommande årskurs 9 visar inte någon fallande trend.

Gymnasieskolan visar generellt goda resultat jämfört med tidigare år, men siffrorna varierar starkt mellan åren så det är svårt att se några långsiktiga trender.

Indikatorerna som avser trygghet är inte direkt jämförbara med tidigare år då både frågeställning och svarsmodell förändrats i enkäten, men visar ändå en stor skillnad mellan upplevelsen av trygghet mellan pojkar och flickor i samtliga mätningar. Förvaltningen ser inte idag att vi är i behov av några nya insatser. Vi har flera insatser på gång och nu är det viktigt att vi håller i det som är påbörjats. Ingen insats är uppstartad om det inte har funnits ett grundbehov inledningsvis och därför ska insatserna fortsätta tills vi har uppnått avsedd effekt. I samverkan med omsorgsförvaltningen och externa aktörer genomförs projektet "För barn och unga i Avesta". Det har som syfte att skapa trygghet och studiero både under skoltid och under kvällar. Grundskolan har påbörjat "Riktade insatser", ett projekt som finansieras av Skolverket och riktar sig mot elever med utländsk bakgrund. Här finns delprojekt så som Arena, Fortbildning i Svenska som andra språk, Engelska för nyanlända, och Språkutvecklande insatser. Projektet har mottagits väl och bedöms ge positiva effekter på något års sikt.

Gymnasieskolan har skapat förutsättningar för att bygga en helt ny utbildningsplats i gamla industrilokaler i Koppardalen. Eftersom Karlfeldtgymnasiet har blivit populärt bland elever i Avesta och våra grannkommuner har verksamheten gjort överskott och därmed klarat att göra denna miljonsatsning utan höjd ram. Denna satsning kommer göra avtryck i framtida försörjning av det lokala näringslivets behov av arbetskraft inom industri- och fordonsteknik. Gymnasiet har också under året inlett ett större värdegrundsarbete. Förhoppningen är att arbetet redan vid nästa mätning ska visa början på en positiv trend.

Den största utmaningen är att vända utvecklingen avseende frånvaro och studiero. Det är uppenbart att en allt för stor del elever, i synnerhet i tonåren, deltar på allt för få lektioner och att det får betydande konsekvenser för studieresultaten. Det rör sig i huvudsak om anmäld frånvaro och endast på marginalen ogiltig sådan. Här kommer grund- och gymnasieskola att behöva arbeta konsekvent och målmedvetet över tid gentemot elever, vårdnadshavare, skolans undervisning liksom studiero och trivsel över lag hos samtliga elever men framför allt hos flickor i grundskolan.

FOTO SANNA LANDENBERG

Lokalsamhället

Vision:

Avesta är en stark och hållbar tillväxtkommun, ekologiskt och socialt och ett breddat näringsliv. Vi är en inkluderande, tillgänglig och demokratisk kommun där alla människor har möjlighet att delta i samhällslivet, känna trygghet och en god livskvalitet. I Avesta finns ett brett utbud av arbetstillfällen, attraktiva boenden, bra kommunikationer och infrastruktur samt goda möjligheter till en aktiv fritid.

Tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare.

Mål

Avesta ska vara en tillgänglig kommun
– Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Avesta kommun

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
E-post, svar på en enkel fråga inom en dag, andel % (U00442) 2019–2020, 2021-egen mätning GRÖNT: 86 och högre. GULT: 81–85. RÖTT: 80 och lägre.	98	100	94	98	
Svar på frågor vid kontakt med kommunen N00647	–	74,2	65,1	62,4	
KÖN 2021 2022 2023					
Män 78,6 64,4 56,9					
Kvinnor 69,4 65,8 67,2					
GRÖNT: 75 och högre. GULT: 65–74. RÖTT: 64 och lägre					
Gott bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen N00640	–	84,6	86,0	88,7	
KÖN 2021 2022 2023					
Män – 75,2 88,4					
Kvinnor – 95,0 88,9					
GRÖNT: 84,6 och högre. GULT: 78–84,5. RÖTT: 77,9 och lägre.					

Mål

Demokratin ska utvecklas
– Invånarna i Avesta ges möjlighet till aktivt inflytande genom medborgardialog

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, andel (%) N00669	-	20,4	26,8	20,1	
KÖN 2021 2022 2023					
Män 19,0 25,4 19,9					
Kvinnor 22,3 28,7 20,3					
GRÖNT: mer än 22. GULT: 16,1–21,9. RÖTT: 16 och lägre					

Mål

Alla invånare ska uppleva att det känns tryggt att bo, verka och leva i Avesta.

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Kommunen är en bra plats att bo på, medborgarundersökning N00667	–	91,0	91,4	89,7	
KÖN	2021	2022	2023		
Män	90,7	88,3	86,9		
Kvinnor	91,3	94,6	92,6		
GRÖNT: 95,1 och högre. GULT: 89,1–95,0. RÖTT: 89 och lägre.					

Mål

Ett samhälle fritt från våld - förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer

Indikator

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot våld i nära relationer, klar år 2022

Mål

Motverka segregation och hemlöshet

Indikator

Upprätta en kommunövergripande handlingsplan mot segregation och hemlöshet, klar år 2022

Mål

Nöjda invånare och brukare

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Kommunen sköter sina verksamheter bra, andel % N00668	–	83,0	82,9	73,9	
KÖN	2021	2022	2023		
Män	81,6	77,1	68,9		
Kvinnor	84,4	89,8	78,9		
Grönt: 85 och högre. Gult: 73,6–84,9. Rött: 73,5 och lägre					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, tillgänglighet, demokrati, bo och verka, brukare och invånare

Avesta kommun har genomfört omfattande åtgärder för att göra informationen på sin webbplats tillgänglig för personer med funktionsnedsättningar. Detta görs både för att uppfylla lagkrav och för att kommunen prioriterar att alla ska ha möjlighet att ta del av samhällsinformation och delta i det demokratiska samtalet. Kommunfullmäktiges sammanträden textas, och möjligheten att erbjuda syn- och hörseltolkning undersöks.

Indikatorerna för e-post och bemötande uppnås med gott resultat.

Dialogmöten som hölls före pandemin har till stor del återupptagits. Kommunfullmäktige bjuder återigen in förslagsställare av medborgarförslag till sina möten, och företagarkonferens har genomförts med stort deltagande. Träffpunkt Avestabygd har återstartats. En utmaning är att bredda utbudet av medborgardialoger, både genom att hitta ämnen som är allmängiltiga och att anpassa kommunikationsformen för att nå målgruppen. Inom ramen för Avesta kommuns projekt gällande hållbara konsumtionsmönster använde man sig av medborgardialog.

FOTO AVESTA KOMMUN, KULTUR & FRITID

Fritid och kultur

Mål

Invånarna i Avesta kommun ska känna att de har tillgång till en aktiv fritid

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Bra möjligheter att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar, andel %, N00596	–	89,4	87,3	83,3	
KÖN	2021	2022	2023		
Män	90,4	87,8	81,9		
Kvinnor	–	86,6	84,6		
GRÖNT: 83 och högre. GULT: 71–82,9. RÖTT: 70,9 och lägre.					

Mål

Ett brett och varierat kulturliv med levande besöksmål

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Kommunens arbete för att främja det lokala kulturlivet är bra, andel % N00594	–	68,8	59,3	56,8	
KÖN	2021	2022	2023		
Män	72,1	58,4	50,1		
Kvinnor	64,8	60,1	64,0		
GRÖNT: 60,6 och högre. GULT: 40–60,5. RÖTT: 39,9 och lägre.					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning – Fritid och kultur

Kulturskolan har med stöd av Kulturrådsbidrag prövat nya kulturområden som film, musikproduktion och teater. Det två senare har varit mest framgångsrika och kommer att kunna permanentas i nuvarande omfattning inom ram. Film kommer att avslutas. I Verket har mycket populära kurser för barn/unga samt pensionärer erbjudits och under Avesta Art har det varit öppna workshops. AvestaCon och Tomtemarknaden har haft rekordmånga besökare och bidrar till en stor bredd i kulturut-budet. I samverkan med kulturföreningarna anordnades i Verket flera gamla och nya evenemang med bland annat musik och Konstsalong. Kulturföreningarna har blivit fler de senaste fem åren och är mycket viktiga aktörer för kulturlivet.

Underhållet på många av våra idrotts- och motionsanläggningar är ordentligt eftersatt och under året har en långsiktig underhållsplan tagits fram. De flesta anläggningar har ett stort renoverings- och moderniseringsbehov. På sikt är standarden på våra anläggningar ett hot mot idrottsrörelsens framtid. Anläggningarna ska vara funktionella, tillgängliga och i ett sådant skick att det lockar till rörelse och samvaro även efter träning.

Kulturskolan har påbörjat arbete med en mer utåtriktad verksamhet med konserter för allmänhet och särskilda grupper. Marknadsföringsinsatser ses över för att bli ännu bättre på att visa medborgarna vilket bra kultur- idrotts- och fritidsliv vi har.

Ett första steg mot en breddning i kulturutbudet har tagits trots dåliga ekonomiska förutsättningar. Alla skötselavtal med föreningslivet har förnyats och nya mallar för ersättningsnivåer har tagits fram. Bidragsgivning och hyreskostnader kommer i högre grad än tidigare gynna barn- och ungdomsverksamheterna. Det vi sparar på förenklad administration kan vi lägga på kulturverksamhet i stället. Satsningen på barn och unga på fritiden och det vi gör inom Kulturgarantin för att säkerställa kultur till alla barn i enlighet med grundskolans läroplan tror vi på sikt kan leda till goda kulturarbetare och kulturanvändare. Arbetet med att förnya hela bidragssystemet har gjort att vi kan tillhandahålla en mer funktionell och effektiv service till våra föreningar. Föreningar, företag och privatpersoner kan nu boka kommunala lokaler och bidragsberättigade föreningar kan söka föreningsbidrag i ett och samma system. Systemet har medfört att all fördelning av bidrag är mer transparent och jämlik.

Alla verksamheter som genomförs inom kultur och fritid skapar en positiv känsla hos medborgaren. Vi ser att flera medborgare önskar ännu mer aktiviteter och det är något som vi kommer att kunna presentera i en plan inför 2024.

Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Mål

En långsiktig hållbar ekologisk utveckling

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Återvinning av hushållsavfall genom materialåtervinning (%) mat- och restavfall (inklusive kontor, affärer, industrier mm), grovavfall, trädgårdsavfall, hushållsavfall som omfattas av producentansvar, U07414 GRÖNT: Öka.	37 (2019)	37 (2020)	43 (2021)	39 (2022)	
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare, U07801 lågt värde=bra GRÖNT: Minska.	502 (2019)	601 (2020)	528 (2021)	483 (2022)	
Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare, U07482 lågt värde=bra GRÖNT: Minska.	228 (2019)	207 (2020)	211 (2021)	202 (2022)	
Insamlat förpackningar och returpapper, kg/invånare, U07483 høgt värde= bra GRÖNT: Öka.	63 (2019)	55 (2020)	61 (2021)	58 (2022)	
Antal hemkomposterare minska – Antal kunder – Antal ton <i>Egen mätning</i> GRÖNT: Minska.	891 160	891 160	855 154	872 157	

Mål

Avesta kommun ska sträva att bli helt fossilfri i sina transporter

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel % U00502 GRÖNT: 62,0 och högre. GULT: 25,1–61,9. RÖTT: 25,0 och lägre.	–	15,1 (2020)	18,2 (2021)	25,7 (2022)	

Analys av mål, god ekonomisk hushållning – Långsiktigt hållbar ekologisk utveckling

Avesta kommun byter till miljöbilar utifrån vad som finns upphandlat men också utifrån verksamhetens behov. HVO100 tankas i de fordon där det är möjligt.

Kommentarer, övriga mål

Alla kommunens enheter utbildar sig i Vägvisaren utifrån Hållbarhetsprogrammet och skapar egna aktiviteter mot klimatpåverkan. Källsortering sker på många arbetsplatser. Matavfall sorteras i de verksamheter som kan göra detta, men lämpliga utrymmen saknas för några enheter.

Långsiktigt hållbar social utveckling

Mål

En långsiktig hållbar social utveckling

Indikatorer:	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Demografisk försörjningskvot, N00927	0,89 (2019)	0,91 (2020)	0,91 (2021)	0,93 (2022)	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Män	0,84	0,85	0,87	0,90	
Kvinnor	0,94	0,96	0,97	0,97	
GRÖNT: 0,85 och lägre. GULT: 0,86–0,93. RÖTT: 0,94 och högre.					
Trångboddhet i flerbostadshus, norm 2, mer än 2 personer per rum, kök och vardagsrum oräknade, N07907	21,7 (2019)	20,9 (2020)	19,6 (2021)	18,1 (2022)	
KÖN	2019	2020	2021	2022	
Mä	22,9	22,1	20,9	19,5	
Kvinnor	20,5	19,7	18,3	16,6	
GRÖNT: 12,5 och lägre. GULT: 12,6–18,6. RÖTT: 18,7 och högre.					

Mål

Avesta växer genom att erbjuda attraktiva och hållbara boendemiljöer

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Antalet färdigställda bostäder per år, totalt i kommunen, 400 under mandatperioden					
– Antal bostäder i flerbostadshus	0	22	74	16	
– Antal enbostadshus	23	13	18	6	
– Antal kommunala boendeplatser, särskilda grupper	36	6	8	-	
<i>Egen mätning</i>					
GRÖNT: 100/år och fler. GULT: 70–99/år. RÖTT: 69/år och färre.					

Mål

Fler nya arbetstillfällen

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Antal arbetstillfällen, dagbefolkning, SCB arbetsmarknadsstatistik dagbefolkning	10 741 (2019)	10 408 (2020)	10 413 (2021)	-	
GRÖNT: öka minst 50/år. GULT: öka 1–49/år. RÖTT: minskar.					

Mål

Bättre näringslivsklimat

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Öppna jämförelser Företagsklimat, Nöjd Kund Index, NKI, U07451	80 (2019)	77 (2020)	78 (2021)	-	
GRÖNT: 76 och högre. GULT: 73–75. RÖTT: 72 och lägre.					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Långsiktigt hållbar social utveckling

Socialtjänsten samverkar med ett flertal föreningar utifrån feriearbeten för ungdomar och praktikplatser. Tillväxt Avesta är aktivt engagerade i att stödja företag som vill etablera sig i Avesta kommun samt att hjälpa befintliga företag. Det inkluderar arrangemang som välbesökta näringslivsfrukostar, regelbundna möten för kvinnors företagande och dialogmöten inom ramen för Träffpunkt Avestabygd.

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Lokalsamhället – hela perspektivet

Socialtjänsten samverkar med ett flertal föreningar utifrån feriearbeten för ungdomar och praktikplatser. Tillväxt Avesta är aktivt engagerade i att stödja företag som vill etablera sig i Avesta kommun samt att hjälpa befintliga företag. Det inkluderar arrangemang som välbesökta näringslivsfrukostar, regelbundna möten för kvinnors företagande och dialogmöten inom ramen för Träffpunkt Avestabygd.

Program för äldre följs, vilket inkluderar utbyggnad av bostäder anpassade för äldre. Trångboddhet i flerfamiljshus kvarstår men minskar något. Den demografiska försörjningskvoten ökar, vilket innebär att en mindre del av befolkningen i arbetsför ålder måste försörja resten.

Inom ramen för att skapa ett mer socialt hållbart samhälle fokuserar omsorgsförvaltningen på att minska det långvariga biståndsbehovet genom att erbjuda ökade individuella insatser och gruppaktiviteter för målgruppen. Nationella riktlinjer och regionala samverkansöverenskommelser inom områden såsom barns hälsa, missbruk och beroendevård, samt psykisk hälsa, implementeras. Lokala överenskommelser mellan huvudmännen utformas för att säkerställa att insatserna grundas på evidensbaserad praktik och gynnar klienten.

FOTO STINA LUNDKVIST

Medarbetare

Vision:

Avesta kommun ska vara en attraktiv och utvecklande arbetsgivare som erbjuder ett hållbart och jämställt arbetsliv. En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö präglar våra verksamheter och medarbetarnas möjlighet till inflytande och delaktighet är en självklarhet.

Mål

Ett tydligt och bra ledarskap som skapar delaktighet och en god arbetsmiljö

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
HME – Hållbart medarbetarengagemang					
– Ledarskap	-	-	76	-	80
– Motivation	-	-	78	-	SAMTLIGA
– Styrning	-	-	76	-	DELINDIKATORER
– Totalindex	-	-	77	-	
U00200, U00201, U00202, U00203					
KÖN	-	-	-	-	
Män	-	-	-	-	
Kvinnor	-	-	-	-	

Mål

Sjukfrånvaro inom kommunen ska minska

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Sjukfrånvaron för 12 månaders period %, medarbetare, N00090	8,9	7,9	8,6	8,1	7%
KÖN	2020	2021	2022	2023	
Män	5,3	4,9	5,7	5,4	
Kvinnor	9,9	8,7	9,4	8,9	

Mål

Avesta kommun är Sverigeledande när det gäller andelen månadsavlönade som arbetar heltid

Indikatorer	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Heltidsresan					
Heltidsanställda månadsavlönade, kommun, andel % (N00206)	94 (2019)	95 (2020)	96 (2021)	96 (2022)	Oförändrat/högre
KÖN	2020	2021	2022		
Män	96	97	97		
Kvinnor	94	96	96		
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel % (N00209)	76 (2019)	77 (2020)	78 (2021)	79 (2022)	
KÖN	2020	2021	2022		
Män	91	89	89		
Kvinnor	73	75	76		

GRÖNT: Öka.

Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%) (N00205)	7 (2019)	8 (2020)	8 (2021)	6 (2022)	Minska
KÖN	2020	2021	2022		
Män	11	10	6		
Kvinnor	7	7	6		

Mål

En jämställd lönesättning

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Jämställda löner – lönekartläggning: Lönekvot/kön för anställda med månadslön; Totalt					
Nivå 3 (bland annat undersköterska, boendestödare, stödassistent, barnskötare, elevassistent, badmästare, anläggningsarbetare, kock)	–	–	104,1%	100,4%	
Nivå 5 (bland annat administratör, undersköterska samordning, socialpedagog, lärare obehörig, tekniker IT, förste kock)	–	–	99,6%	105,4%	100% (+/-2%)
Nivå 8 (bland annat handläggare/generalist, ingenjör, byggnadsinspektör, socialsekreterare barn och unga, lärare och förskollärare med ämnesansvar/arbetslagsledare, skolsköterska)	–	–	97,4%	97,0%	SAMTLIGA NIVÅER
Nivå 10 (bland annat enhetschef, handläggare/strateg/utvecklare, arkitekt, förstelärare)	–	–	102,0%	99,4%	
Nivåer grundar sig på den arbetsvärdering som används. Nivåerna är valda utifrån att de innehåller flera stora yrkesgrupper, både män och kvinnor samt yrken inom olika områden och förvaltningar. <i>Egen mätning</i>					

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Medarbetare

Det totala resultatet för Hållbart medarbetarengagemang, HME är oförändrat från 2022 års mätning. Ledarskap och styrning har ökat med 1 procentenhet vardera medan motivation låg kvar på oförändrat resultat. Undersökningen visar på att medarbetarna inom Avesta kommun i hög grad vet vad som förväntas av dem men inte anser att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt när det gäller styrning. Medarbetarna upplever att närmaste chef visar förtroende för dem men upplever att närmaste chef kan förbättra hur hen visar uppskattning för arbetsinsatserna. Den starkaste framgångsfaktorn är att medarbetarna upplever att arbetet känns meningsfullt.

Avesta kommun behöver fortsätta arbetet med friskfaktorer för att öka ett hållbart medarbetarengagemang. Friskfaktorer som arbetsätt genom hela organisationen främjar goda förhållanden på arbetsplatserna, ökad hälsa, engagemang och trivsel. Syftet med att ha friskfaktorer som arbetsätt är att förbättra och behålla god arbetsmiljö.

Sjukfrånvaron är fortsatt hög och som ett komplement till arbetsmiljöarbetet bör insatser för att minska sjukfrånvaron arbetas med. Detta arbete är påbörjat och innebär riktade insatser till arbetsgrupper och enskilda individer som är i risk att hamna i sjukskrivning. Syftet med det arbetet är att minska att fler hamnar i sjukfrånvaro och minska korttidssjukfrånvaron. Rehabiliteringsprocesserna för de som redan är sjukskrivna finns och är bra och utbildningar sker löpande för chefer. Sjukfrånvaron är högst inom Omsorgsförvaltningen och fokus på arbetet med riktade insatser bör därför riktas i första hand till den förvaltningen och de enheter som har störst risk för frånvaro.

Kvinnor i Avesta kommun behövde under 2023 jobba 00 timmar, 4 minuter och 27 sekunder mer varje dag för att tjäna lika mycket som män. Kvinnors medellön under 2023 var 31 857 kr medan männens medellön under 2023 var 32 152 kr. Den årliga lönekartläggningen visar på att det finns vissa sakliga orsaker så som marknad som har inneburit att det under 2023 har skett prioriteringar vid löneöversynen på yrken inom tekniska områden vilket påverkar lönegapet. Det finns två olika typer av lönegap,

det ojusterade- och det justerade lönegapet. Avesta kommun har jämställda löner övergripande även om det finns områden som behöver ses över för vidare analys för att kunna förklara de löneskillnader som finns. Fortsatt arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering fortsätter.

Arbetsmiljöarbetet för både medarbetare samt chefer är av stor vikt. Fokus på att behålla medarbetare och få dem att känna sig stolta över sitt arbete och att arbete i Avesta kommun görs på olika sätt, bland annat genom Friskfaktorerna som nästan är implementerat i samtliga förvaltningar.

För att stärka tydlighet för styrning, uppföljning och utvärdering tas en ny styrmodell och nya arbetsätt fram.

De senaste årens aktiva lönekartläggningar har gett resultat och antalet osakliga löner minskar för varje år, de som hittas hanteras och justeras. Arbetet med löneanalyser som sker under hösten samt de utbildningsinsatser i lönebildning som genomförs har gett trolig verkan på resultaten.

Det går att se tydliga resultat på arbetet med heltid som norm och ett aktivt arbete med att öka andelen tillsvidarejänster och minska timanställningar går att se i resultaten.

Framåt behöver arbetet med att sänka sjukfrånvaron jobbas aktivt med och satsas på samt ett fortsatt arbete med arbetsmiljöfrågor och hela kompetensutmaningen.

Kompetensutmaningen är en av de största utmaningar som Avesta kommun tillsammans med övriga Sverige har och här behövs ett fortsatt aktivt arbete för att klara den utmaningen. I utmaningen ligger att jobba med attraktiviteten för att rekrytera nya medarbetare, att behålla befintliga medarbetare och utveckla våra arbetsätt och få medarbetare att orka och vilja jobba längre.

Arbetet med friskfaktorer fortsätter och att sänka sjukfrånvaron är en aktuell fråga och även en stor utmaning. De insatser som genomförs är svåra att mäta och se vilka effekter de ger då omvärlden och flera andra perspektiv också har stor påverkan på både arbetsmiljö och sjukskrivningar. Ledarskap och chefers förutsättningar står fortsatt i fokus och en av utmaningarna inom detta område är den administration som fortsatt finns inbyggd i verksamheterna och som krävs från lagstiftning och andra myndigheter. Att digitalisera, automatisera och hitta effektiva lösningar är en av utmaningarna framåt.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Ekonomi

Mål

Resultatnivå:

Kommunens resultat ska för perioden 2022–2025 i genomsnitt uppgå till **minst 1,0 procent** av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet används för att stärka det egna kapitalet, finansiera investeringar samt skapa handlingsberedskap för oförutsedda händelser.

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Resultat, andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, %	6,0	7,5	4,5	2,0	

Mål

Soliditet:

Soliditeten för kommunen ska visa en positiv utveckling under perioden för att skapa förutsättningar för en långsiktigt stark ekonomi.

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Soliditet, kommunen, % GRÖNT: Öka.	7	17	21	13	

Mål

Investeringsverksamhet:

Finansiering av investeringar ska ske genom nyttjande av de skattemedel som återstår när den löpande driften har finansierats och likvida medel. Självfinansieringsgraden ska under planperioden uppgå till 100 procent. Finansiering kan kortsiktigt ske genom upplåning. Koncernens lånetak ska maximalt uppgå till 78 000 kr/invånare.

Indikator	2020	2021	2022	2023	MÅLUPPFYLLELSE 2023
Självfinansieringsgrad investeringar, kommunen, %	100	100	100	140	
Låneskuld per invånare, koncernen	55 924	60 435	64 102	65 486	MAX 78 000kr/ INVÅNARE

Analys av mål, god ekonomisk hushållning, Ekonomi

Avesta kommun gör positivt resultat 2023 till följd av att skatteunderlaget utvecklats i positiv riktning jämfört med prognos vid budgettillfället. Med det resultatet når Avesta kommun de flesta finansiella mål 2023. Målet med ett resultat på minst 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är nått. Det resultatet har också finansierat kommunens samtliga investeringar. Resultatutvecklingen gör att det egna kapitalet stärks ytterligare. Soliditeten är positiv även när samtliga pensionsåtaganden är inräknade och den upplåning som görs för bolagens räkning är exkluderad. Dock har den inte ökat från föregående år vilket gör att målet inte nås. Soliditeten påverkas av övergången till finansiell leasing som kommunen gjort under året. Detta leder till en högre balansomslutning och därav lägre soliditet. Målet avseende ett tak gällande låneskuld per invånare för koncernen mot-svarande max 78 000 kr/invånare är nått.

Det är av stor vikt att använda det tillfälliga överskottet på ett sätt som kan bidra till att minska kostnaderna i framtiden. Ekonomin framåt ser på kort sikt ut att vara i ett utmanande läge än tidigare, där en hög inflation och fortsatt osäker ränteläge får en stor påverkan. SKR prognostiserar om en eventuell lågkonjunktur.

För kommuner gäller i grunden ett balanskrav som innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna varje enskilt år, i syfte att säkerställa en god ekonomisk hushållning. Varje generation ska bära ansvar för de kostnader som den generationen beslutar om och genererar och lämna över en god ekonomi till kommande generationer. Avseende år 2024 har en budget i balans beslutats av kommunfullmäktige. Samtliga styrelser har ett pågående arbete med att vid slutet av året uppnå en ekonomi i balans. Kommunen behöver fortsätta arbetet med att ställa om, arbeta annorlunda och prioritera för att hantera det ekonomiska läget och de stora demografiska utmaningarna de kommande åren.

Finansiell analys

Avesta kommun använder den så kallade RK-modellen för sin finansiella analys. Modellen syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell be-

dömning av Avesta kommun och genom analysen klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning. De fyra delarna är resultat, kapacitet, risk och kontroll

Fyra perspektiv vid finansiell bedömning

RESULTAT

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

RISK

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Nyckeltal vid bedömning av de fyra perspektiven

1. Årets resultat	8. Skuldsättningsgrad	11. Likviditet	13. Budgetföljsamhet
2. Förändring av kostnader och intäkter	9. Soliditet	12. Totala pensionskulden	14. Känslighetsanalys
3. Nettokostnadsutveckling	10. Kommunal skatt		
4. Investeringar			
5. Skattefinansiering av investeringar			
6. Nettoinvestering i relation till verksamhetens kostnader			
7. Räntekostnader upptagna lån			

Resultat

Som ett första perspektiv i den finansiella analysen kartläggs kommunens ekonomiska resultat. Vilken balans finns mellan intäkter och kostnader under året och över tiden? En obalans, det vill säga att kostnaderna överstiger intäkterna, är en varningssignal. I detta perspektiv bedöms även investeringarna och deras utveckling.

Kapacitet

Det andra perspektivet är kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt? Underskott under en rad år urholkar den finansiella motståndskraften eller den långsiktiga betalningsberedskapen.

Risk

Föreligger risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet? En god ekonomisk hushållning innefattar att kommunen både i ett kort och i ett längre perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Här diskuteras också borgensåtaganden och kommunens pensionskulda.

Kontroll

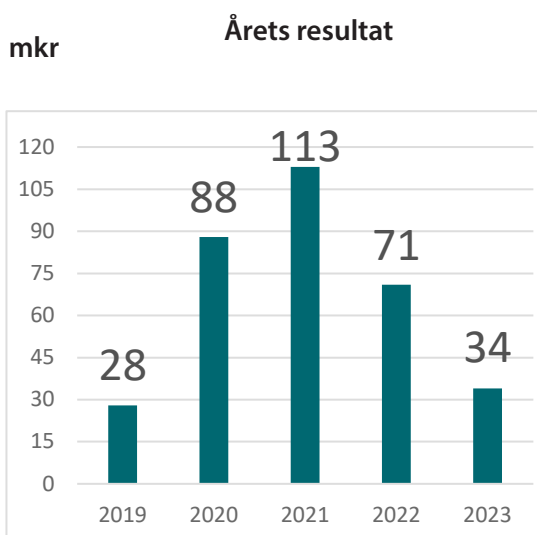
Det fjärde perspektivet har till syfte att kontrollera hur beslutade finansiella målsättningar och planer följs upp. En god följsamhet mot budget är en förutsättning för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att ha god kontroll över sin ekonomi och att de ekonomiska prognoser som upprättas är bra.

RESULTAT

1. Årets resultat

Avesta kommunen redovisar ett positivt resultat för 2023 med 34 miljoner kronor. I jämförelse med budget är det 34 miljoner kronor bättre än planerat. Resultatet enligt balanskravet uppgår till 25 miljoner kronor.

Koncernens resultat uppgår till 64 miljoner kronor. Utav bolagen är det Gamla Byn AB, koncernen, som visar störst positivt resultat med 29 miljoner kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet finansierar merparten av kommunens verksamhet. Totalt uppgår dessa till 1,6 miljarder kronor. Av de generella statsbidragen, totalt 446 miljoner kronor.

Skatter, generella statsbidrag och medel från det kommunala utjämningsystemet har ökat med 4,21 % jämfört med föregående år. Intäkterna är 31 miljoner kronor högre än budgeterat.

2. Förändring av kostnader och intäkter

En viktig förutsättning för en god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. För att på lång sikt behålla en god ekonomisk hushållning är det viktigt att nettokostnadsökningen är lägre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Årets skatteutveckling är positiv, 4,21 procent högre, jämfört med 2022. För 2023 ökar verksamhetens kostnader betydligt mer, 6,92 procent, än skatteutvecklingen.

Den största kostnadsökningen står löner, fastighetskostnader, snöröjning och livsmedel för. Den totala ökningen uppgår till drygt 98 miljoner kronor. En stor orsak till denna ökning är den pågående inflationen i samhället som även påverkar kommunens kostnadsbild under året.

Verksamhetsintäkter ligger relativt oförändrat men en återbetalning till Försäkringskassan på 14 miljoner kronor för LSS påverkar så att det blir en minskning mot föregående år.

3. Nettokostnadsutveckling

En viktig förutsättning för en sund ekonomi är att det råder balans mellan intäkter och kostnader. För att behålla ett kort- och långsiktigt handlingsutrymme på en oförändrad nivå, krävs att det återstår en andel av de löpande intäkterna för att till exempel finansiera investeringar. I relation till vilket handlingsutrymme som finns påverkas möjligheten; att möta svängningar i samhällsekonomiska förutsättningar utan att behöva vidta akuta åtgärder, att finansiera investeringstoppar och möta påfrestningar i form av till exempel ökade pensionskostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera hur stor del kostnaderna tar i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag.

För år 2023 har 97,9 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämningsförbrukats i den löpande verksamheten. Intäkterna är betydligt högre än budgeterat. Inom sektorn används ofta 98 % som riktlinje vid en förenklad bedömning av hur en kommun förhåller sig till god ekonomisk hushållning. Vid en sådan nivå bedöms en kommun kunna klara finansieringen av en normal investeringsnivå. Det är dock den enskilda kommunens förutsättningar som avgör nivån för god ekonomisk hushållning. För Avestas del skulle det innebära att vissa år bör återstå en högre andel kvar av skattemedlen för att klara självfinansiering av investeringarna.

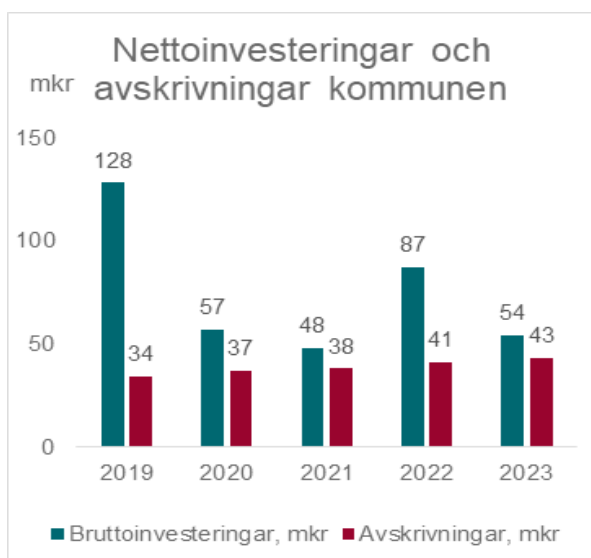
%	2019	2020	2021	2022	2023
Verksamheten	95,4	91,3	90,1	93,0	95,5
Avskrivningar	2,4	2,6	2,5	2,6	2,6
Finansnetto	0,2	0,1	-0,1	-0,1	-0,1
TOTALT	98,0	94,0	92,5	95,5	97,9

4. Investeringar

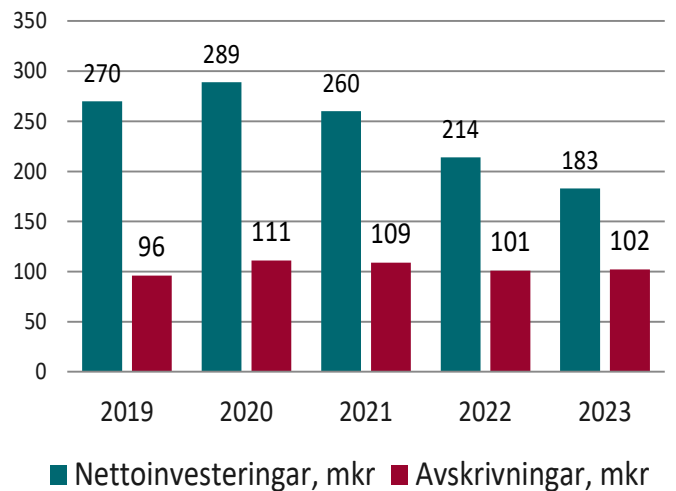
Kommunens nettoinvesteringar uppgår hittills till 54 miljoner kronor. Stora delar av investeringarna utgörs av infrastruktur som gator och vägar samt IT-investeringar.

Gamla Byn AB har investerat för drygt 62 miljoner kronor. Större investeringsprojekt var bland annat förskolan Blåkullen och ombyggnation av för industriprogrammet i Koppar dalen.

Avesta vatten och avfall AB har investerat främst i förnyelse av ledningsnät och anläggningar

Investeringar och avskrivningar - koncernen

5. Skattefinansieringsgrad av investeringar

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel av investeringarna som har kunnat finansieras med inkomster från försäljning av tillgångar, till exempel exploateringsfastigheter, samt de skatteintäkter som inte har förbrukats i den löpande verksamheten. Om måttet är 100 procent eller högre innebär det att samtliga investeringar har investerats med skatteintäkter och att kommunen inte har behövt låna till investeringarna och därmed har det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet stärkts.

För åren 2020–2023 har skattefinansieringsgraden uppgått till mer än 100 procent. Det vill säga medel som varit kvar när verksamheten är betald har kunnat användas för att betala årets investeringar. För 2019 uppgick finansieringsgraden till 50 %. För detta år har kommunen nyttjat en betydande del av sin likviditet för att kunna betala investeringarna.

mkr	2019	2020	2021	2022	2023
Finansiering:					
Avskrivningar	34	37	38	41	43
Investeringsbidrag	2	3	1	1	-1
Försäljning av fastigheter	4	3	5	2	7
Resultat före extraordinära poster exkl. resultat från försäljning (ingår ovan)	24	85	110	68	27
Utrymme för självfinansiering	64	128	154	113	76
Årets bruttoinvestering	128	57	48	87	54
Överskott: att använda till amortering		71	106	26	22
Underskott: finansieras via olika skulder/nyttjande av likvida medel	-64				
Självfinansieringsgrad, procent	50%	225%	321%	130%	140%

6. Nettoinvesteringar i relation till verksamhetens kostnader

Nettoinvesteringar i relation till avskrivningar visar om kommunen reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna minskar i värde.

För att inte urholka kommunens anläggningsskapital bör investeringarna minst ligga på samma nivå som avskrivningarna.

	2019	2020	2021	2022	2023
Bruttoinvestering/ verksamhetens nettokostnader, %	9	4	3	6	3
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar, %	376	154	126	212	126
Bruttoinvesteringar, mkr	128	57	48	87	54
Avskrivningar, mkr	34	37	38	41	43

Investeringsutgifternas andel av verksamhetens nettokostnader har varit höga 2019 beroende på investering i äldreboende. För år 2023 är andelen 3 procent av verksamhetens nettokostnader.

Avesta kommuns höga investeringstakt under de senaste åren innebär att en högre andel av driftkostnaderna kommer att bestå av avskrivningar och finansiella kostnader. De investeringar som Gamla Byn AB gör i kommunala verksamhetslokaler påverkar kommunen genom ökande hyreskostnader.

7. Räntekostnader upptagna lån

mkr	2020	2021	2022	2023
Koncern	22,3	20,4	20,4	34,2
– varav kommun	2,1	0,7	1,0	1,7

Räntekostnader 2023 Internbanken

Räntekostnad derivat:	-18,5 mkr
Räntekostnad lån:	52,7 mkr
TOTALT:	34,2 mkr

KAPACITET

8. Skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden mäter hur stora andel av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Ju lägre skuldsida desto tarkare finansiellt handlingsutrymme. Skuldsättningsgraden är motsatsen till soliditeten. Skuldsättningsgraden visar hur tillgångsmassan har finansierats.

Avesta kommun

%	2019	2020	2021	2022	2023
Total skuldsättningsgrad	102%	93%	83%	79%	87%
– varav avsättningar	16%	16%	15%	13%	8%
– varav kortfristig skuldsättning	24%	27%	26%	28%	19%
– varav långfristig skuldsättning	12%	7%	2%	2%	42%
– varav pensionsförpliktelse	50%	44%	40%	35%	20%

I och med att pensionsförpliktelseerna som tjänats in före 1998 nu börjar att betalas ut minskar den totala skuldsättningsgraden. Detta påverkar också soliditetsmättet positivt. I beräkningen för kommunen ingår endast kommunens egna lån. Den delen som ökat på den långfristiga skuldsättningen är en omklassificering av leasingtillgångar efter en större genomlysning under året.

Koncernen

%	2019	2020	2021	2022	2023
Total skuldsättningsgrad	98%	94%	89%	87%	86%
– varav avsättningar	8%	8%	8%	7%	7%
– varav kortfristig skuldsättning	14%	15%	13%	14%	14%
– varav långfristig skuldsättning	52%	50%	50%	49%	48%
– varav pension förpliktelse	24%	21%	18%	17%	16%

Sammansättningen av skuldsättningen förändras i sammansättningen för koncernen. Här utgör de långfristiga lånen cirka hälften av alla skulder. Lånen uppgår till 1,5 miljarder kronor.

9. Soliditet

Soliditeten är ett mått på organisationens långsiktiga betalningsförmåga. Den redovisar hur stor andel som är finansierade med skattemedel. En god soliditet innebär att organisationen har ett bra utgångsläge för att hantera ekonomiska nedgångar.

Den anger hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Resterande del upp till 100 procent utgör kommunens skulder. Ju högre soliditet, desto starkare blir kommunens långsiktiga finansiella förmåga. Förändringarna i soliditetsmättet är beroende av investeringstakten, skuldförändringarna och det ekonomiska resultatet. Om soliditeten är oförändrad innebär det att det egna kapitalet och tillgångarna utvecklas i samma takt.

Kommunens soliditet, inklusive den totala pensionsskulden, uppgår till 13 procent. Den upplåning som sker för bolagens behov är exkluderad. Övergången till finansiell leasing påverkar soliditeten då balansomslutningen ökar medan det egna kapitalet är kvar på tidigare nivå. Resultatet blir att kommunens soliditet minskar.

Det egna kapitalet uppgår till 326 miljoner kronor när totala pensionsskulden ingår.

	2019	2020	2021	2022	2023
Soliditet, inkl. samtliga pensionsförpliktelser och exklusive upplåning för bolagens behov	-2	7	17	21	13

10. Kommunalskatt

	Avesta	Dalarna	Riket
Kommun	21,97	22,20	20,67
Region	11,63	11,63	11,57
Total kommunalskatt	33,60	33,83	32,24

Avesta kommuns skattesats har varit oförändrad sen 2006 med undantag för två skatteväxlingar med Region Dalarna 2013 och 2018 då huvudmannaskapet ändrades för hem-sjukvård och kollektivtrafik.

Under årets utbetalas preliminära skatteintäkter. Enligt god redovisningssed justeras de med den prognos över kollektiv

slutavräkning som SKR presenterar i december. Den slutliga skatten för 2022 fastställs i december 2023 och eventuell justering påverkar resultatet 2023.

RISK OCH KONTROLL

11. Likviditet

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och ett riskområde för kommunens finansiella styrka då likviditeten mäter den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet innebär god finansiell styrka och i och med det liten finansiell risk.

	2019	2020	2021	2022	2023
Likvida medel, mkr	75	135	180	208	264
Kassalikviditet 1)	59%	71%	90%	96%	91%
Rörelsekapital, mkr 2)	-110	-94	-34	-15	-46
Likviditetsdagar 3)	17	29	38	43	52

1) Kassalikviditet är kortfristiga fordringar + likvida medel / kortfristiga skulder

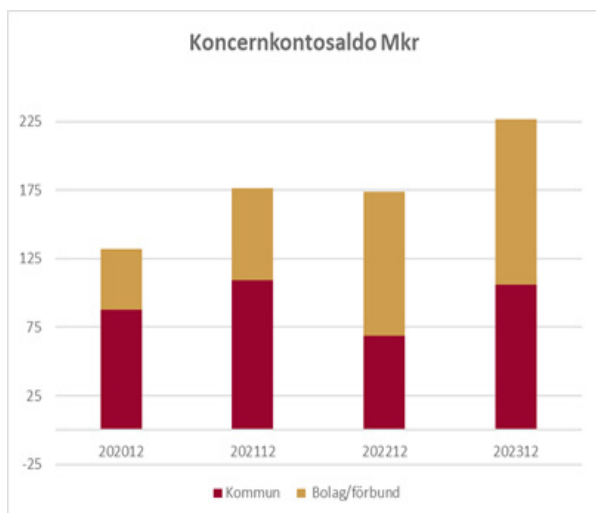
2) Omsättningstillgångar - kortfristiga skulder

3) Antal dagar som kommunens medel räcker för beräknade utbetalningar

En kassalikviditet som överstiger 100 procent innebär att samtliga kortfristiga skulder kan betalas om de faller till omgående betalning. Räknar vi bort semesterlöneskulden, som utgör en femtedel av de kortfristiga skulderna uppgår kassalikviditeteten till 106 %. Semesterlöneskulden förväntas inte omsättas de närmaste åren.

Under året har likviditeten ökat från 208 miljoner kronor till 264 miljoner kronor. Kommunen har genom avtalad checkräkningskredit på 150 miljoner kronor möjlighet att möta temporära svackor i likviditeten. Krediten disponerar man tillsammans med koncernbolagen och räddningstjänstförbundet.

Likviditetsreserv:	mkr
Checkräkningskredit	150
Inlåning koncernkonto	227
Inlåning övriga konton	37
Summa	414
Riktlinje	> 150

Diagrammet visar saldot i miljoner kronor på koncernkontot fördelat på kommun och övriga ingående bolag och förbund.

12. Pensionsskulden

mkr	2019	2020	2021	2022	2023
Pensioner, kortfristig del	43	41	43	43	39
Avsättningar till pension	109	117	129	145	165
Pensionsförpliktelse äldre än 1998	550	534	518	500	510
Total pensionsskuld	702	692	690	688	714
Förpliktelse i % av total skuld	78%	77%	75%	73%	71%
Aktualiseringsgrad %	96%	96%	96%	96%	99%

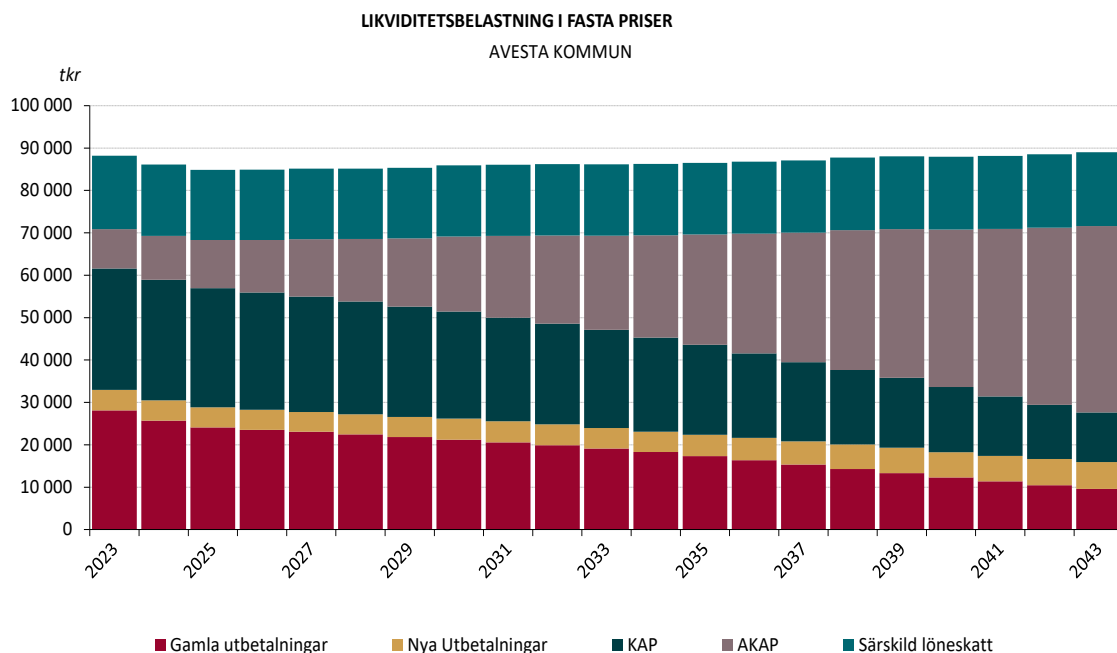
Avesta kommun har ett stort pensionsåtagande som redovisas enligt den lagstadgade blandmodellen. Det innebär att pensioner som har intjänats före 1998 inte ingår som skuld i balansräkningen eller som kostnader vid värdeförändring i resultaträkningen. Den anges i stället som en ansvarsförbindelse.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 714 miljoner kronor varav 510 miljoner kronor som ansvarsförbindelse. Det innebär att 71 procent av den totala skulden redovisas utanför balansräkningen.

Pensionskostnaden för Avesta kommun blev något högre 2023 än enligt prognos. Det förklaras främst av större pensionsutbetalningar genom förtida uttag samt engångsutbetalningar av annars livsvariga utbetalningar. Nya anställningar samt lägre observerad dödlighet än antaget gör att pensionsavsättningen blir högre.

Avesta kommun har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelser. Avsättningar till pensioner i balansräkningen återlånas i sin helhet i verksamheten.

Utredningsgraden uppgår till 99 procent, vilket är en mycket bra nivå. Utredningsgraden är den andel, av personakterna för anställd personal, som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

13. Budgetföljsamhet

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att kommunens styrelser klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetramar.

Av driftredovisningen framgår budgetavvikelsen är negativ vid årets slut och uppgår till -28 miljoner kronor.

Kommunens underskott utgörs till största del av omsorgsstyrelsen och bildningsstyrelsen som gör stora negativa avvikelser.

	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunfullmäktige	0	1	0	-1	0
Kommunstyrelsen	26	47	29	24	5
Omsorgsstyrelsen	7	6	9	-14	-22
Bildningsstyrelsen	-13	-1	2	-4	-9
Miljö- och byggnadsnämnd	-2	3	2	2	-2
Summa budgetavvikelse	18	54	42	8	-28

14. Känslighetsanalys

I känslighetsanalysen framgår hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

	mkr
Löneförändring med 1% inkl. PO samtlig personal i kommunen	12
Bruttokostnadsförändring med 1%	19
Förändrad äldreomsorgstaxa med 10%	3
Förändrad barnomsorgstaxa med 10%	1
Förändrad utdebitering med 1 kr	58
Förändring av befolkningen med 50 personer	7
Generella statsbidrag med 1%	4
Förändring av skatteintäkter 1%	12

En förändring av bruttokostnaderna innebär en kostnadsökning med cirka 19 miljoner kronor. En löneförändring med en procent inklusive personalomkostnader innebär en förändring av kostnaderna med 12 miljoner kronor. Det visar att en liten procentuell förändring får en relativt stor förändring på kommunens ekonomi. Analysen visar också att kommunen inte har så stora möjligheter att radikalt förbättra sin ekonomi genom att höja olika taxor.

FOTO THERESE ASPLUND

Väsentliga personalförhållanden

PERSONALPOLITISKT PROGRAM

Medarbetarskap

Den årliga medarbetarundersökningen hade en svarsfrekvens på 73% och 1629 svar kom in. Resultatet visar på att styrkorna är att arbetet känns meningsfullt, medarbetarna känner sig i hög grad trygga på sina arbetsplatser och de känner att de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete. En annan styrka är att många talar gott om sin arbetsplats utanför arbetet, något som är viktigt för yrkesstoltheten och även arbetsmiljön. Det arbete som görs inom kommunen är viktigt och värdefullt.

I medarbetarundersökningen framkommer också fokusområden som arbetsgivaren behöver arbeta vidare med tillsammans med medarbetarna och där finns områden kring stöd vid hög arbetsbelastning, att mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt samt ett större behov av att chef ska ge tydlig återkoppling som stöd för att utvecklas samt att chef följer upp att information och instruktioner har uppfattats rätt.

Ledarskap

Avesta kommuns ledarplattform fortsatte att utvecklas under 2023. Ett stort antal utbildningar finns för både nyanställda chefer samt chefer som arbetat längre inom kommunen. I ledarplattformen erbjuds utbildningar inom olika områden, till exempel arbetsmiljö, arbetsrätt, rekrytering, kommunikation och mycket annat. En del av ledarplattformen är obligatorisk för nyanställda chefer att gå under första tiden på anställningen i syfte att se till att vi har en bra kunskapsbas att stå på. Flera av utbildningarna har fått digitala inslag som ska underlätta att delta samt att kunna gå tillbaka och repetera.

Ett internt Aspirantprogram startades upp under 2023. Detta program vänder sig till medarbetare som är intresserade av och vill lära sig mer kring ledarskapsfrågor. Programmet innehåller olika inslag av träffar kring ledarskap och styrning, några träffar även via LeDa på Högskolan Dalarna samt olika seminarier och utbildningar som ingår i ledarplattformen.

Två Ledarforum har genomförts under året. Samtliga chefer har bjudits in och varit med och lyssnat på föreläsningar och haft dialog kring ledarskap.

Jämställdhet, jämlikhet och mångfald

Avesta kommun arbetar med jämställdhet, jämlikhet och mångfald på många olika sätt. Att säkerställa detta från rekrytering till avslut är en viktig fråga. Under 2023 påbörjades ett pilotprojekt med en digital urvalsintervju genom att kandidaten träffar en digital rekryteringsassistent, en avatar/robot och gör sin första intervju. En av effekterna som önskas uppnå med detta är att säkerställa en ökad jämlikhet vid urvalsprocessen vid rekrytering. Piloten kommer att pågå in under 2024.

Lönekartläggningen under året visar fortsatt på att Avesta kommun har jämställda löner, de avvikelser som finns går att förklara med sakliga skäl. De sakliga skälen är oftast marknad. Några få enskilda löner har hittats som behöver hanteras.

Arbetsmiljö och hälsa

Samverkansavtal

Under våren 2023 tecknades samverkansavtalet på nytt av Avesta kommun samt majoriteten av våra fackförbund. Det nya avtalet har arbetats fram av en partsgemensam arbetsgrupp och resulterat i ett avtal kring struktur och kultur för samverkan. Under hösten genomfördes utbildningar för samtliga samverkansgrupper/skyddskommittéer och chefsgrupper med skyddsombud och arbetsplatsombud

Friskfaktorer

Större delen av Avesta kommuns chefer och skyddsombud har nu introducerats till Friskfaktorerna som är det arbetsätt som hela kommunen ska använda i arbetet med arbetsmiljöarbetet i syfte att förbättra och behålla god arbetsmiljö. Fokus är på att främja goda förhållanden på arbetsplatserna för att öka hälsa, engagemang och trivsel. Nya styrdokument som antagits som Arbetsmiljöpolicyn, Riktlinje för riskbruk och skadligt bruk samt Riktlinje för kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier har utgångspunkt i friskfaktorerna.

Arbetsmiljödag

Den årliga Arbetsmiljödagen hade fokus på en av Friskfaktorerna, prioritering av arbetsuppgifter. Behovet att arbeta vidare med prioriteringar kommer både från samarbetet med

fackförbunden samt resultatet av medarbetarundersökningen. Uppslutningen till dagen var stor, ca 150 chefer och skyddsombud samlades och lyssnade på föreläsning samt förde dialog kring ämnet.

Kompetensutmaning

Program för kompetensförsörjning 2030

En kommunövergripande strategisk plan för kompetensförsörjning ligger som grund för förvaltningarnas planer och syftar till att ta sig an kompetensutmaningen. Under 2023 påbörjades ett arbete med att uppdatera kompetensförsörjningsplanen och ändra riktning från rekryteringsutmaning till kompetensutmaning och följa SKR's övergripande strategier. Fokus är på att hitta nya lösningar och att öka förmågan att ställa om i arbetslivet då det inte kommer finnas kompetens att rekrytera i sådan utsträckning som skulle behövas. Att arbeta med "behålla-perspektivet", en god arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv där medarbetare stanna kvar och trivs har kanske aldrig varit viktigare än nu.

Anställningsvillkor, löner och förmåner

Lönebildning

Löneöversynen genomfördes under början av året enligt tidplan och de löner inom kollektivavtalsområden som hade färdiga centrala förhandlingar var klara i tid och utbetalades med aprillönen. Lönerna inom Kommunalsavtals område var klara innan sommaren och ingen större fördröjning skedde. Genom gott samarbete mellan förvaltningar, chefer och HR samt god samverkan mellan parterna kunde planen hållas och processen fungerade bra.

Under året har ett omfattande arbete med kommunens lönebildning fortsatt att arbeta med, bland annat har ytterligare utbildning i lön och lönesättning har skett för kommunens chefer, en gedigen intern, digital löneutbildning finns som samtliga chefer kan genomföra på egen hand samt att lönekartläggning inklusive arbetsvärdering har pågått under hela hösten.

FOTO STINA LUNDKVIST

Personalredovisning, statistik

Tillsvidareanställda i förvaltningar, bolag och förbund

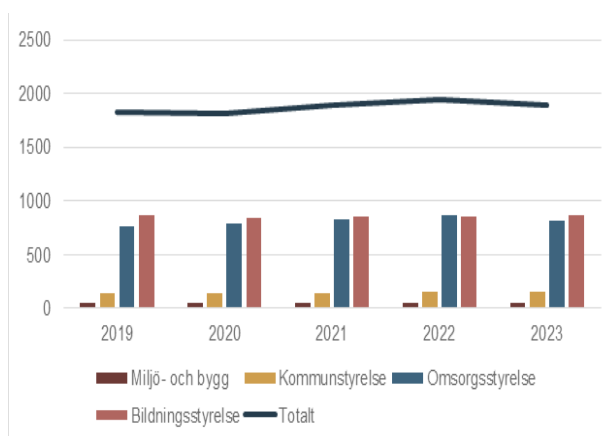
Antalet anställda i Avesta kommun uppgick under 2023 till 1 914 tillsvidareanställda. Motsvarande siffra för 2022 år var 1 915. Omräknat till heltider innebär det att kommunen hade 1 895 årsarbetare under 2023. Det innebär att kommunen har en hög andel heltidstjänstgörande medarbetare. Tabellerna visar antalet anställda och antalet heltidsarbetande per förvaltning. Av fördelningen mellan män och kvinnor framgår att Avesta kommun är en kvinnodominerad arbetsplats, där andelen kvinnor uppgår till 81%.

När det gäller den generella utvecklingen av antalet anställda under åren 2017–2023 är det ökningen inom Bildningsförvaltningen som är mest markant på grund av demografiska faktorer. Omsorgsförvaltningen har även de en ökning under den här perioden och den största ökningen har skett de senaste åren genom ett aktivt arbete med att minska antalet timavlönade anställningar och i stället öka tillsvidareanställningarna. De demografiska utmaningarna ligger främst på Omsorgsförvaltningen framåt vilket kommer att påverka antalet anställda inom förvaltningen även om andra lösningar än enbart anställningar behövs för att klara kompetensutmaningen.

Att notera är också att antalet män inom offentlig verksamhet ökar och detta är främst inom yrken som inte kräver högre utbildning.

Angående personalsammansättningen inom kommunens bolag och Södra Dalarnas räddningstjänstförbund så har endast marginella förändringar skett av antalet anställda, både över tid och under 2023.

Antal tillsvidareanställda omräknade till heltider

Antal tillsvidareanställda

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildningsstyrelse	682	202	884
Omsorgsstyrelse	701	119	820
Kommunstyrelse	108	45	153
Miljö- och bygg	34	23	57
Totalt	1525	389	1914

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider

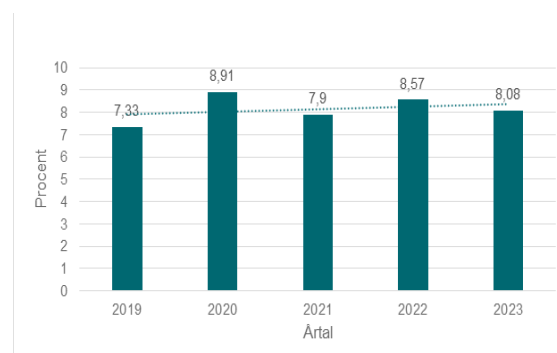
Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Bildningsstyrelse	672	200	872
Omsorgsstyrelse	696	119	815
Kommunstyrelse	106	45	151
Miljö- och bygg	57	23	57
Totalt	1531	387	1895

Antal tillsvidareanställda omräknat till heltider, bolag och räddningstjänst

Förvaltning	Kvinnor	Män	Totalt
Gamla Byn	11	20	31
Avesta Vatten AB	11	27	38
Räddningstjänst	4	40	44
Totalt	26	87	113

Sjukfrånvaro

I nedanstående tabell framgår sjukfrånvaroutvecklingen under 2023 i förhållande till tidigare år.

Under 2023 sjönk den totala sjukfrånvaron i Avesta kommun något från 8,58% under 2022 till 8,08% under 2023. Målsättningen är att minska sjukfrånvaron med 0,5% procentenhet varje år, vilket precis uppnåddes. På Bildningsförvaltningen ses den största minskningen av sjukfrånvaron medan Omsorgsförvaltningen fortfarande har en hög sjukfrånvaro på över 10%. Vilka paralleller det går att dra utifrån ökning och minskning på antal anställda i förhållande till sjukfrånvaron behöver undersökas vidare för att kunna fastslås.

Det har under det senaste året fortsatt lagts fokus på främjande åtgärder genom Friskfaktorer vilket börjar ge resultat. Ytterligare åtgärder för att minska korttidssjukfrånvaron behövs. Arbetet med att minska korttidssjukfrånvaron fortsätter.

En viktig samarbetspartner för att stödja arbetet med lägre sjukfrånvaro är företagshälsovården då de har god kunskap om hur ett förebyggande och proaktivt arbete kan bedrivas samt en helhetsbild av kommunens redan pågående insatser som sker i samverkan mellan parterna.

Kostnaderna för sjukfrånvaron har under 2023 minskat något liksom sjukfrånvaron har minskat. Kostnaderna för sjuk-

Målet är att denna siffra 2030 ska ligga på 80 %. Avesta kommun. Liksom andra kommuner och arbetsgivare känner av kompetensutmaning som pratats om under en längre period och inom fler och fler yrken är det svårare att hitta rätt kompetens, behovet av att kompetensutveckla redan anställda medarbetare för att ha rätt kompetens ökar.

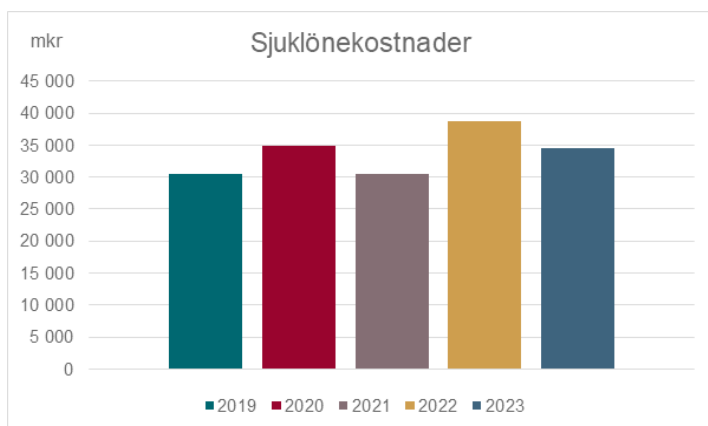
Personalomsättning 2023

Personalomsättningen i Avesta kommun var 16% år 2023. Nedan visas en tabell som visar personalomsättningen på respektive förvaltning hos tillsvidareanställd personal. Lägsta antalet av börjat och slutat dividerat med genomsnittligt antal anställda under 2023. För att visa om antalet anställda har ökat eller minskat specificeras förändrat antal under perioden.

Område	Förändrat antal	Medelantal anställda	Personalomsättning
Bildning	20	873	16%
Omsorgen	-22	831	13%
Kommunkansliet	0	154	15%
V-dala	1	56	16%
Totalt	-1	1914	16%

Den förändring som kan noteras för 2023 är att Omsorgsförvaltningen har minskat antal anställda medan Bildningsförvaltningen har ökat, Kommunkansliet samt Bildningsförvaltningen har ökat antalet anställda. Under 2023 har inte samtliga vakanser återanställts på och föräldravikariat och sjukfrånvaro har inte tillsatts med vikarier i lika hög utsträckning som tidigare, detta syns dock inte i den här statistiken då dessa medarbetare fortfarande är anställda även om de är frånvarande.

mkr Sjuklönekostnader

frånvaron är dock fortfarande höga.

Rekrytering

Under 2023 annonserades 340 tillsvidare tjänster ut i 231 annonser och 5482 ansökningar togs emot och hanterades. Totalt rekryterades 264 nya medarbetare utifrån dessa rekryteringar. Utifrån hur många som har anställts så är ca 78 % av de tjänster som utannonserats tillsatta, en klar ökning från 2022 då den låg på 69,3%. Att ta med i den beräkningen är ändå att vissa tjänster annonseras om när den inte blir tillsatt vid första annonseringen. Detta mått är ett av de mått som ska följas upp i programmet för kompetensförsörjning.

Åldersstruktur

Åldersstrukturen i Avesta kommun förhåller sig relativt konstant under åren. Åldersstrukturen på medarbetarna under 2023 fördelades sig på följande siffror, enligt nedanstående tabell.

Åldersintervall Procent av det totala antalet anställda

0–29 år	9%
30–39 år	23%
40–49 år	22%
50–59 år	28%
60–61 år	6%
62–63 år	4%
64–65 år	4%
66–67 år	2%
68–69 år	0,40%
70–99 år	0,40%

Pensionsavgångar

Under de kommande åren ökar pensionsavgångarna fram till 2025 för att sedan sakta börja avta under de följande två åren innan ytterligare en ökning kommer. De flesta pensionsavgångarna väntas inom Omsorgs-förvaltningen samt även inom Bildningsförvaltningen. Det är spritt inom olika yrkesområden som pensionsav-gångarna väntas.

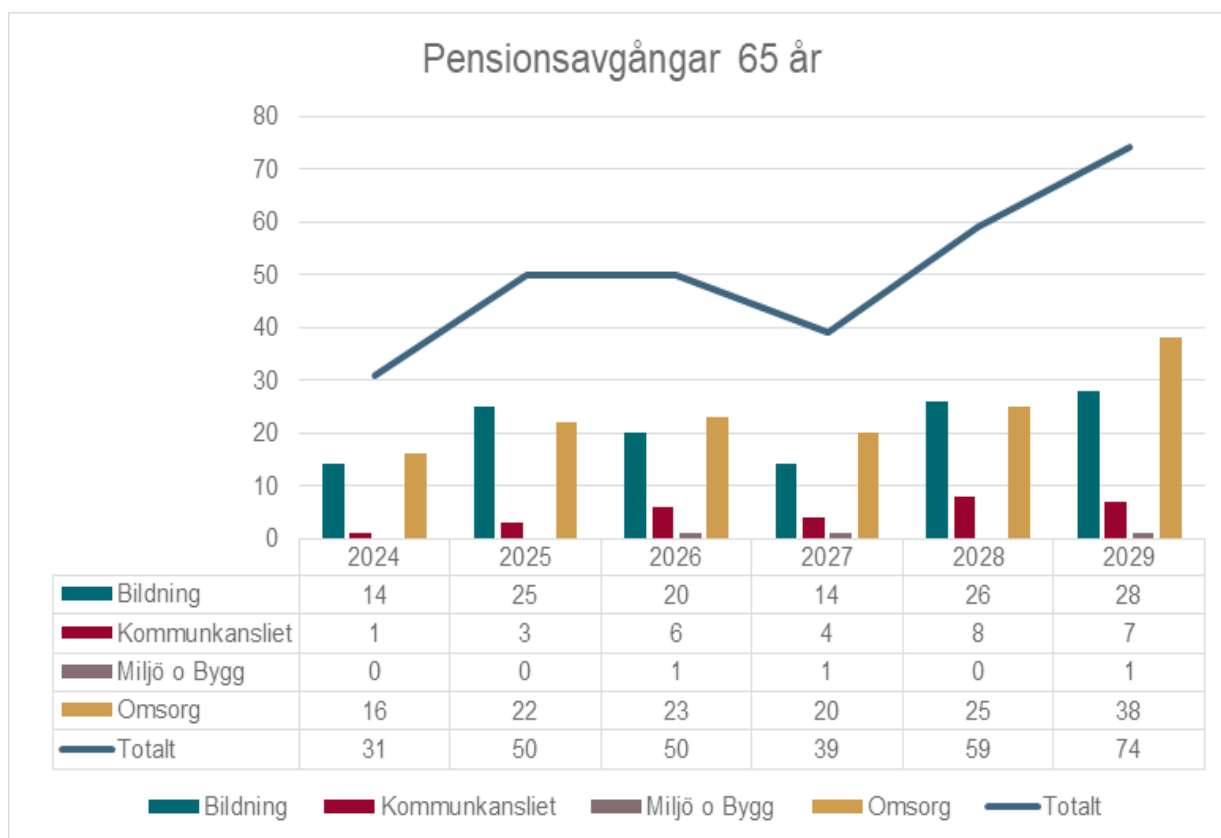

FOTO THERESE ASPLUND

Förväntad utveckling

Utveckling de kommande åren

mkr	2024	2025	2026
Verksamhetens nettokostnad	-1616	-1670	-1733
Skatteintäkter och statsbidrag	1700	1747	1800
Räntenetto	-14,8	-2,6	99
Årets resultat	6,5	7,1	6,1
Resultat andel av skatter och statsbidrag	0,4%	0,4%	0,3%
Soliditet inklusive pensionsförpliktelse, exklusive lån för bolagens behov	18%	20%	23%
Investeringar (netto)	105	140	156
Självfinansieringsgrad, investeringar	87%	51%	43%

Demografi

Den faktiska befolkningsutvecklingen 2023 som ligger till grund för 2024 års skatteberäkning är något lägre än den budgeterade. Det ger en osäkerhet när det gäller befolkningsutvecklingen och budgetarbetet för de kommande åren.

Den förändring av demografin som förväntas de kommande åren med fler äldre, främst 80 år och äldre, gör att ekonomin blir mer ansträngd.

Investeringsbehov

Det finns ett investeringsbehov de kommande åren inom framförallt infrastrukturen i kommunen. Den största påverkan har de broar kommunen ansvarar för som behöver renoveras alternativt bytas ut. Investeringarna för dessa uppgår till stora belopp. Årsresultaten och de medel som avskrivningar tillför kommer inte att räcka. Ytterligare medel behöver tillföras för att kunna genomföra projekten.

Kompetensförsörjning

Kompetensutmaningen är aktuell redan idag, med många kommuner och regioner som har svårt att rekrytera personal. Avesta kommun skiljer sig inte från andra kommuner i någon högre grad. Detta beror delvis på den varierande befolkningsammansättningen och utmaningar såsom åldrande befolkning och utflyttning. Undersköterskor, vårdbiträden, sjuksköterskor och förskolelärare är några exempel på yrkesgrupper som det är brist på. Trots ökat antal utbildade inom hälso- och sjukvård möter arbetsgivarna fortfarande svårigheter att matcha efterfrågan. Konkurrensen om arbetskraft förväntas förbli hög, särskilt inom vård, omsorg och IT-sektorn. Pensionsavgångarna till och med 2029 beräknas uppgå till ca 300 medarbetare.

Pensionskostnader

Under de kommande åren ökar pensionsavgångarna fram till 2025 för att sedan sakta börja avta under år 2026–2027

innan ytterligare en ökning kommer. De flesta pensionsavgångarna väntas inom Omsorgsförvaltningen samt inom Bildningsförvaltningen. Pensionsavgångarna väntas vara spridda inom olika yrkesområden. Prognosen för kommunens årliga pensionskostnad beräknas av Skandia, vilken är kommunens pensionsförvaltare. Enligt prognosen ligger de årliga pensionskostnaderna på cirka

149 mkr inklusive särskild löneskatt, vilket totalt innebär 447 mkr för perioden 2024–2026. Den avgiftsbestämda pensionen beräknas som procentuell andel av den årliga lönesumman som utbetalas årligen till de anställda. Pensionskostnaderna ökar 2024 från 12,98 till 15,56 procent vilket påverkar kostnaderna starkt.

Finansiering av de årliga pensionskostnaderna sker via återlåning, det vill säga via beskattningsrätten. Samtliga pensionsförpliktelser beräknas uppgå till 735 mkr vid budgetperiodens slut.

Balanskravsresultat

tkr	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	113 358	70 609	33 794
Samtliga realisationsvinster	-4 486	-3 227	-8 896
Årets resultat efter balansjusteringar	108 872	67 382	24 898
– Reservering av medel till resultatutjämningsfond	0	0	0
– Användning av medel från resultatutjämningsfond	0	0	0
Årets balanskravsresultat	108 872	67 382	24 898

Balanskravsresultatet är kopplat till kommunallagens balanskrav. Om balanskravsresultatet är negativt ska det enligt 11 kap. 12-13 § i Kommunallagen (KL) återställas inom tre år. Fullmäktige ska då anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat renas för vissa poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. Avesta Kommun har liksom föregående år ett positivt balanskravsresultat och det finns inget tidigare underskott att återställa.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell

De kommunala bolagen styrs via ägardirektiv och bolagsordning som beslutas av kommunfullmäktige. Det finns inga kommunala mål beslutade som omfattar bolagen. Kommunfullmäktiges vision av hur kommunen ska utvecklas är utgångspunkten för målstyrningsprocessen. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om Mål och budget för en treårig planperiod. Mål och budget innehåller de ekonomiska ramarna för styrelserna och de mål som fullmäktige vill att kommunen ska uppnå under de kommande tre åren. Kommunfullmäktige fattar beslut om Mål och budget i juni, då också skattesatsen beslutas. Revidering av Mål och budget sker i november då också taxor fastställs av fullmäktige. Mätbara mål är ett viktigt krav för att målen ska kunna följas upp. Mätbarheten åstadkoms med hjälp av så kallade indikatorer. Indikatorer visar hur väl målet är uppnått. Indikatorerna kan vara kommunövergripande eller styrelsespecifika. Oftast krävs det flera indikatorer för att kunna avgöra om kommunen närmar sig det uppsatta målet. Om den politiska målsättningen inte kan mätas i form av en indikator ska den i stället formuleras som en inriktning, fullmäktige kan då ge styrelserna direkta uppdrag. Ansvarsområde, åtgärder och indikatorer ska anges i styrelsernas respektive verksamhetsplaner. Styrelserna ska även ange de aktiviteter som kortfattat talar om vilka åtgärder som styrelsen planerar att genomföra för att uppnå målsättningen i den strategiska planen.

Styrelsernas uppdrag

Styrelsernas uppdrag är att följa fullmäktiges mål. Den långsiktiga ekonomiska inriktningen i styrelsernas budgetarbete ska vara att skapa en buffert i verksamheten motsvarande två procent varje år för att kunna möta särskilda händelser som kan uppstå under året. Kommunfullmäktiges mål ska ligga till grund för styrelsernas indikatorer för sina respektive verksamheter. Styrelsernas Mål och Budget med indikatorer för verksamheterna som överensstämmer med fullmäktiges mål ska därefter beslutas av respektive styrelse. Styrelserna har möjlighet att fritt budgetera om mellan sina resultatenheter. Styrelsernas budgetarbete ska ske i nära dialog med verksamheterna.

Uppföljning

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning och dialog med styrelserna utifrån sin uppsiktsplikt. Kommunstyrelsen bereder också delårsrapport samt årsredovisning inför behandling i kommunfullmäktige.

Styrelsernas ansvar

Respektive styrelse ansvarar för uppföljning av sina planer och beslut om eventuella åtgärdsplaner för att nå de mål som anges inom sina ekonomiska ramar.

Månadsuppföljning

Uppföljningen ska ske för månaderna februari, april, juli och september. För oktober månad presenteras endast aktuellt utfall.

Årsredovisning och delårsrapport

Dessa uppföljningar är lagstyrda och omfattar kommunkoncernen. De behandlas av kommunfullmäktige.

Styrande dokument

Syftet med att ha riktlinjer för Avesta kommuns styrdokument är att fastställa vad som är styrande dokument, skapa ett enhetligt system av beteckningar och struktur för de olika dokumenten och ange beslutsnivå och tidsomfattning. Namnet på dokumentet anger vilken dignitet, betydelsegrad, styrdokumentet har. Styrdokumentet ska kontinuerligt vara föremål för utvärdering och uppföljning. Det är angeläget att styrdokumentet samordnas och att de är så konkreta, enkla och få att man skapar goda förutsättningar för styrning och uppföljning. Inom vissa områden är lagstiftningen starkt styrande för den verksamhet som en kommun bedriver. Lagstiftningen kan ställa krav på att kommunen upprättar vissa styrande dokument som till exempel översiktsplan, jämställdhetsplan och riktlinjer enligt hälso- och sjukvårdslagstiftningen, i dessa dokument styr lagstiftningen utformningen. Riktlinjerna för Avesta kommuns styrdokument gäller inte för åtgärdsplan för enskild person eller till exempel likabehandlingsplan, utrymningsplan eller liknande för en skola/enhet.

Definition av styrdokumentets benämning – Nomenklatur

Vision

Anger ett framtida önskat tillstånd som formuleras av förtroendevalda. Avesta kommun har en gemensam vision som ska vara ledstjärna för all kommunal verksamhet.

Mål och budget

Mål och budget är det viktigaste styrdokumentet som formuleras och beslutas av förtroendevalda i Avesta kommun.

Policy

En policy anger viljeinriktningen som ska styra arbetet inom ett område. Den ska vara vägledande för styrning och beslut. En policy ska inte ange några fasta regler. En policy gäller tillsvidare och bör revideras vid behov.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Program

Ett program talar om vad kommunen ska uppnå inom ett visst område. I programmet anges de övergripande priorite-ringar som ska göras inom viss verksamhet, eller ett område som berör flera verksamheter. Ett program ska ge svar på frågan vad Avesta kommun vill uppnå inom det här området under den här tidsperioden.

Plan

En plan ska ange vad som ska uppnås inom ett visst område på en detaljerad nivå. Planen ska beskriva önskade åtgärder och vem som ansvarar för att åtgärderna genomförs, när de ska ske samt i vilken prioriteringsordning. Planen syftar till att förverkliga mål, policy med mera.

Riktlinjer

Riktlinjer är en slags handbok som anger ramarna för vårt handlingsutrymme inom ett visst område/fråga. Syftet med riktlinjer är att reglera befintlig verksamhet så att den bedrivs likartat, effektivt och med god kvalitet.

Regler

Regler ska liksom lagtext vara tydliga och inte innehålla formuleringar som låter den enskilde göra egna tolkningar. Reglers roll är att sätta gränser och förbjuda beteenden.

Rutiner

Rutiner är detaljerade instruktioner för hur en viss fråga ska hanteras.

Reglemente

I ett reglemente regleras respektive styrelse/ nämnds ansvarsområde och uppgifter

Delegationsordning

En styrelse/nämnd får uppdra åt ett utskott, åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd hos kommunen eller Regionen att besluta på styrelse/nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Bolagsstyrning

Kommunala aktiebolag ska följa såväl aktiebolagslagen som kommunallagen. De kommunala bolagen styrs av bolagsordning och ägardirektiv.

Taxor och avgifter

Kommunen har befogenhet att ta ut avgifter av enskilda som ersättning antingen för kommunala prestationer eller för rätten att nyttja allmänna platser och inrättningar. Avgifter som är privaträttsliga och är grundade på frivilliga avtal kallas avgift. Avgifter som är offentligrättsliga det vill säga påtvingad prestation med stöd av bestämmelser i en allmän författning kallas taxor.

Internkontrollplan

Förvaltningar och styrelser ska, enligt bland annat kommunallagen (2017:725), systematiskt och årligen arbeta med riskhantering och internkontroll. För viss verksamhet sker också tillsyn från andra tillsynsmyndigheter

Omsorgsstyrelsen

Omsorgsstyrelsen har 16 internkontrollpunkter i den internkontrollplan som har antagits för 2023. Kontroll har skett på samtliga punkter och redovisas för Omsorgsstyrelsen i februari 2024. I kontrollen har det framkommit behov av att informera nya chefer om Lag om skydd mot olyckor/brandsyn/förebyggande brand samt att rutinen för loggar inte fungerar med anledning av införande av nytt verksamhetssystem. Detta kommer att åtgärdas senast sista mars 2024 när verksamhetssystemet är fullt ut implementerat. Vidare framkom att det behövs en större efterlevnad till dokumenthanteringsplanen och rutinen för e-post.

Västmanland-Dalarnas miljö- och byggnadsnämnd

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnd har 5 internkontrollpunkter för året 2023. Kontroll har gjorts på samtliga punkter varav en rapporterad avvikelse. Kart o mäntheten har kontrollerat debiteringsgraden för nedlagd tid mot kommunala förvaltningar/bolag. Kontrollen har visat en svårighet att jämföra debitering i förhållande till nedlagd tid. Förslag till åtgärder är att förändra tidsrapporteringen för att separera nedlagd tid i förvaltningar/bolag. En särskiljning i ekonomisystemet är också nödvändig. Kontrollen görs åter under 2024 efter åtgärd.

Bildningsstyrelsen

Bildningsstyrelsen har följt upp uppföljning av olycksfall och tillbud enligt rapportssystem KIA, avvikelserapport med åtgärdsplaner för budget i Ekozoom enligt rutindokument, budget och attestering löner i Ekozoom, delegationsbeslut och uppföljning av LAS-listor och konverteringar. En kontroll är utan anmärkning medan fyra har små anmärkningar på någon resultatenhet. Bildningsstyrelsen väljer därför att besluta enligt förvaltningschefens förslag, fyra punkter får vara med till 2024 för särskild uppföljning

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens interna kontroll 2023 bestod av 5 kontrollpunkter. En punkt, den gällande behörigheter i kommunens ekonomisystem. Där har en ny rutin upprättats i samband med implanteringen av ett nytt E-handelssystem. Ingen rapportering har gjorts och momentet kvarstår. Gällande intern och extern representation har hanteringen förbättrats i samband med uppsättningen av det nya e-handelssystemet så att det numera är tvingande att ange syfte och deltagare för att kunna komma vidare. Kontrollmomentet köptrohet mot ramavtal visar att många köp med inköpskort sker hos icke avtalade leverantörer av produkter där avtal finns hos andra leverantörer. Många av köpen handlar om att man köper "rätt" produkt hos en leverantör med kortet, men samtidigt köper in en annan vara som är "fel" hos just den leverantören. Översyn av inköpskortet behöver även göras för att minska risken att produkter köps hos icke avtalad leverantör. Gemensam dokumenthanteringsplan gällande direktupphandlingar, DIS (dynamiskt inköpssystem) och förnyade konkurrensutsättningar bör tas fram. Den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete visar att det fortfarande finns ett jobb att göra med att få cheferna att genomföra den årliga uppföljningen och dokumentera den i KIA, ett system för arbetsmiljöarbete. Utbildning har skett i skyddskommitténs roll under hösten 2023.

EKONOMISK REDOVISNING

Resultaträkning

Resultaträkning i tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen		Avvikelse	202212
		202312	202212	Budget	202312		
Verksamhetens intäkter	3	566 749	543 118	278 470	340 192	61 722	344 527
Verksamhetens kostnader	4	-2 004 459	-1 906 654	-1 819 476	-1 904 527	-85 051	-1 806 589
Avskrivningar	5	-102 159	-100 821	-52 917	-42 635	10 282	-40 877
Jämförelsestörande poster	11		0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader		-1 539 869	-1 464 356	-1 593 923	-1 606 970	-13 047	-1 502 939
Skatteintäkter	6	1 192 584	1 150 726	1 164 945	1 192 584	27 639	1 150 726
Generella statsbidrag och utjämning	7	446 056	421 749	430 864	446 056	15 192	421 749
Verksamhetens resultat		98 770	108 119	1 886	31 669	29 783	69 536
Finansiella intäkter	8	6 348	1 516	45 500	51 516	6 016	25 624
Finansiella kostnader	9	-40 789	-25 143	-47 386	-49 391	-2 005	-24 551
Resultat efter finansiella poster		64 330	84 492	0	33 794	33 794	70 609
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0
ÅRETS RESULTAT		64 330	84 492	0	33 794	33 794	70 609
Realisationsvinst		-8 896	-3 227	0	-8 896	-8 896	-3 227
RESULTAT ENL BALANSKRAVET		55 434	81 265	0	24 898	24 898	67 382

Balansräkning

tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		202312	202212	202312	202212
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 102 804	2 038 120	1 630 178	527 882
- Pågående investeringar	11	157 053	231 146	69 701	46 021
- Maskiner o inventarier	12	366 257	294 599	112 375	115 817
Finansiella anläggningstillgångar	13	22 607	20 334	1 806 143	1 783 941
Summa anläggningstillgångar		2 648 722	2 584 200	3 618 397	2 473 660
Bidrag till infrastruktur	14	30 135	28 405	30 135	28 405
Omsättningstillgångar					
Förråd		523	302	388	152
Fordringar	15	195 142	190 529	173 207	179 217
Kassa och bank	16	263 725	220 335	263 712	208 334
Summa omsättningstillgångar		459 391	411 166	437 307	387 704
SUMMA TILLGÅNGAR		3 138 248	3 023 771	4 085 839	2 889 769
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Varav resultatutjämningsreserv		70 000	40 000	70 000	40 000
Årets resultat		64 330	84 492	33 794	70 609
Summa eget kapital	17	954 819	903 705	835 638	805 060
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser					
	18	185 683	165 644	164 667	145 489
Övriga avsättningar	19	33 355	42 531	32 201	41 377
Summa avsättningar		219 037	208 175	196 868	186 866
Skulder					
Långfristiga skulder					
	20	1 510 955	1 495 840	2 570 280	1 495 463
Kortfristiga skulder	21	453 439	416 051	483 054	402 380
Summa skulder		1 964 393	1 911 891	3 053 333	1 897 843
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 138 248	3 023 771	4 085 839	2 889 769
Panter- och därmed jämförliga säkerheter					
	22	2 228	2 228	2 228	2 228
Ansvarsförbindelse pensioner	23	510 004	500 142	510 004	500 142

Kassaflödesanalys

tkr	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		202312	202212	202312	202212
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		64 330	84 492	33 794	70 609
Justering för avskrivningar		102 159	100 821	42 635	40 877
Justering för realisationsvinst		-8 896	-3 227	-8 896	-3 227
Justering för gjorda avsättningar					
- pensioner		20 039	16 746	19 178	16 389
- övriga avsättningar		-9 176	-19 610	-9 176	-19 611
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	25	-2 785	309	-2 785	309
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		165 670	179 531	74 750	105 346
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar		-4 613	-59 221	6 010	-60 533
Ökning(-)/minskning(+) förråd		-221	67	-235	36
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder		37 388	48 898	80 674	68 535
Kassaflöde från den löpande verksamheten		198 224	169 275	161 199	113 383
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
			-214		
Inköp av materiella tillgångar		-182 619	470	-1 172 916	-86 837
Inköp av finansiella tillgångar		-2 273	-375	-2 202	-304
Avyttrade materiella tillgångar		16 919	7 212	16 631	3 267
			-207		
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-167 973	633	-1 158 488	-83 874
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Utlåning					
Utlåning/ökning långfristiga fordringar		-203		-20 000	-80 000
Upplåning					
Långfristig upplåning		16 671	84 305	1 075 996	84 450
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		16 468	84 305	1 055 996	4 450
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-3 328	-5 350	-3 328	-5 350
Årets kassaflöde		43 390	40 596	55 378	28 610
Ingående värde likvida medel		220 335	179 739	208 334	179 725
Utgående värde likvida medel		263 725	220 335	263 712	208 334

Nothänvisningar

Not 1 Redovisningsprinciper

Redovisningen har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen följer god redovisningssed och tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Intäkter, RKR R2

I bokslutet tillämpas RKR:s rekommendationer gällande redovisning av skatteintäkter och intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar.

Skatteintäkter har periodiserats och redovisats det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skattskyldige. Det innebär att kommunen i bokslutet kommer att ha bokfört hela den definitiva slutavräkningen för 2022 och en preliminär slutavräkning för 2023.

EU och stadsbidrag redovisas i enlighet med det aktuella bidragets villkor och restriktioner.

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter som erhållits från och med 2013 har redovisats bland långfristiga skulder och periodiserats samt intäktsförts över de berörda anläggningarnas nyttjandeperiod. Tillämpning av RKR R2 beträffande anslutningsavgifter sker från 2021.

Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner Löner och övriga ersättningar har redovisats enligt kontantmetoden. Intjänade timlöner har bokförts löpande månadsvis med en månads förskjutning och kostnaden för verksamhetsåret har justerats i samband med årsskiftet.

Kostnadsräntor

Kostnadsräntor hänfödda till redovisningsperioden har skuldbokförts och belastat perioden.

Investeringsredovisning

Som investering har redovisats inventarier med belopp som överstiger ett prisbasbelopp och med en ekonomisk livslängd över 3 år.

Materiella anläggningstillgångar, RKR R4

Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningskostnaden minus avskrivning och eventuell nedskrivning.

Exploateringsmark för stadigvarande bruk eller innehav har redovisats som anläggningstillgång i enlighet med RKR:s Redovisning av kommunal markexploatering. Tomtmark för småhus som iordningsstälts i avsikt att försäljas har redovisats som anläggningstillgång mot bakgrund av de senaste årens relativt låga omsättningstakt. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max tre år och inventarier av mindre värde, max ett prisbasbelopp kostnadsförs direkt.

Avskrivningar

Avskrivningar har beräknats planerligt på tillgångarnas ursprungliga anskaffningsvärde utifrån kommunens bedömning om tillgångens ekonomiska livslängd. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen; 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 40, 50 och 100 år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Individuella bedömningar av nyttjandeperioden sker om det finns särskilda omständigheter. Om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker från tidigare fastställd avskrivningstid ändras avskrivningstiden alltid om den blir kortare.

Komponentavskrivningar

Nyttjandeperioden för komponenterna varierar. Kommunen har valt att ha följande komponenter;

- bärlager/markanläggning evig
- stomme 100 år
- fasad, fönster, dörrar 50 år
- tak 40 år
- slitlager mark, park, gata 20 år
- fastighetsinventarier 15 år
- byggnadsinventarier VA, värme- och elledningar, ventilation, hissar, köksinredningar mm 30 år

Exploatering

Exploateringen redovisas bland anläggningstillgångar, marken som mark, byggnader och tekniska anläggningar och investeringar redovisas på pågående investeringar.

Lånekostnader

Lånekostnader har belastat resultatet då de uppkommit.

Fordringar

Fordringar har tagits upp till det belopp som bedömts bli inbetalt. Fordringarna har prövats i enlighet med kommunens riktlinjer och regler för fakturering och kravverksamhet.

Leasingavtal, RKR R5

I kommunen finns både finansiella och operationella leasingavtal. Den finansiella leasingen syns i balansräkningen och i not, och den operationella endast som not. Som finansiell leasing klassas våra fastigheter som hyrs från kommunens dotterbolag Gamla Byn AB och Avesta Industristad AB. Kommunen tar hjälp utav Leaseright för redovisning av kommunens leasingavtal.

Avsättningar, RKR R9

Avsättning för omstruktureringsutgifter görs enbart när kriterierna för avsättningar är uppfyllda.

Pensionsförpliktelser

Pensionsförpliktelser har redovisats enligt den s.k. blandmodellen. Det innebär att pensionsförmåner intjänade från och med 1998 har bokförts som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Förändringen av pensionskulden har bokförts bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Avgiftsbestämd ålderspension har redovisats som kortfristig skuld för utbetalning året efter bokslutsåret.

Pensionsförmåner som intjänats före 1998 ingår som ansvarsförbindelse. Utbetalningar avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 har redovisats bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt på pensionskostnader har periodiserats och redovisats enligt samma principer som gäller för redovisning av pensionsförpliktelser. Detta innebär att såväl de pensionsförpliktelser som redovisats som avsättning som de som redovisats som ansvarsförbindelse inkluderar den särskilda löneskatten.

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid

Semesterlöneskuld och okompenserad övertid har bokförts som kortfristig skuld. Detta gäller även okompenserade timmar i timbanken.

Sammanställda räkenskaper, RKR R16

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Gamla Byn AB med ägarandel till 100 %, Avesta Industristad som ägs av Gamla Byn AB till 100 %, Avesta vatten och avfall med ägarandel 100 %, Södra Dalarnas räddnings-

tjänstförbund med ägarandel 48,8%.

Kommunens sammanställda räkenskaper har upprättats med proportionell konsolidering.

I delårsrapporten görs en enklare konsolidering i vilken endast aktiekapital och delar i internbanken elimineras.

I de sammanställda räkenskaperna ingår juridiska personer där kommunen har ett betydande inflytande, det vill säga bolag där kommunen har 20 procent eller fler röstandelar. Den uppskjutna skatten i bolagets reserver har redovisats som avsättning och resterande del har hänförs till eget kapital.

Tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive styrelse och nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra styrelserna och nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, så innehåller driftredovisningen även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan styrelser och nämnder. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- personalkostnader i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och kostnader för rehab. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 45,53% av lönekostnaden;
- kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 1,9 %.

Gemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är:

- kost: debitering sker av kommunens produktionskök till självkostnad
- städ: debitering sker av kommunens städenhet till självkostnad
- intern postdistribution: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- egen personal teknisk service: debitering sker av teknisk service till självkostnad
- hyreskostnader: internhyran sätts till teknisk service självkostnad, beräknad på kvadratmeterpris. Ny intern hyressättningsmodell har införts 2020
- central bilpool: debitering sker av teknisk service där varje förvaltning betalar en andel utifrån nyttjande.

Gemensamma kostnader som fördelas med schablon är:

- telefoni

Investeringsredovisning

Investeringsredovisningen utgifter består av kommunexterna utgifter och utgifter för egen anläggningspersonals timkostnader. Investeringsredovisningen omfattar också interna kostnader för personal och maskiner.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Redovisningen avseende uppskattningar och bedömningar har upprättats i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). Kommunen tillämpar de rekommendationer som ges ut av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Kompletterande upplysningar lämnas nedan.

De uppskattningar och bedömningar som redovisas bland avsättningar i kommunens balansräkning består av följande poster;

- Infrastrukturbidrag; Cirkulationsplats Lerbäcken. Värdet i balansräkningen baseras på avtal mellan kommunen och Trafikverket.
- Deponi; Avser sluttäckning av nedlagd avfallsanläggning, Karlslund. Avsättningen baseras på beräkningar av kommunens dotterbolag, Avesta Vatten och Avfall AB, för sluttäckning.
- Pensioner; Under avsättningar redovisas avsättningar till pensioner för arbetstagare och förtroendevalda med intjänande efter 1998. Kommunen har under år 2021 bytt pensionsförvaltare till Skandia.
- Exploateringstillgångar redovisas bland anläggningstillgångar.
- Under år 2023 har Kommunen tagit hjälp utav Leaseright för att få koll på kommunens finansiella och operationella leasing. Detta har inneburit att Mark, byggnader och tekniska anläggningar har skrivits upp med 1 112 798 tkr och de långa skulderna med 1 055 996 tkr samt de korta skulderna med 52 925 tkr.
- Kommunen har inte haft några jämförelsestörande intäkter eller kostnader under åren 2022 eller 2023.

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023
Not 3 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	22 232	21 444	22 681	22 858
Taxor och avgifter	41 308	51 707	56 306	52 674
Hyror och arrenden	160 460	155 752	33 023	31 643
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	141 403	157 638	131 931	157 294
EU-bidrag	491	0	491	0
Övriga bidrag	16 032	14 435	16 081	14 435
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	136 288	101 561	58 323	50 979
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	8 896	3 235	8 896	3 227
Övriga verksamhetsintäkter	16 786	17 186	11 229	10 253
Bidrag från kommun	17 415	16 358		
Försäkringsersättningar	892	247		
Eget arbete investeringar	4 546	3 555	1 231	1 163
Totalt not 3 Verksamhetens intäkter	566 749	543 118	340 192	344 527
Not 4 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	1 211 715	1 154 759	1 136 740	1 084 361
Pensionskostnader	123 882	101 338	119 217	99 443
Lämnade bidrag	76 092	77 371	92 899	93 002
Köp av verksamhet	120 517	117 257	120 563	117 257
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	193 813	197 664	207 893	195 101
Inköp av material och varor	74 046	70 580	70 944	68 599
Inköp av tjänster	73 697	76 543	89 132	85 820
Övriga verksamhetskostnader	130 697	111 142	67 139	63 005
Totalt not 4 Verksamhetens kostnader	2 004 459	1 906 654	1 904 527	1 806 589
Not 5 Av och nedskrivningar				
Avskrivning byggnader och anläggningar	68 090	71 198	20 500	20 257
Avskrivning maskiner och inventarier	34 069	29 623	22 135	20 620
Totalt not 5 Av- och nedskrivningar	102 159	100 821	42 635	40 877
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	1 168 573	1 116 497	1 168 573	1 116 497
Prel. slutskatteavräkning år 2021	0	7 380	0	7 380
Prel. slutskatteavräkning år 2022	5 967	26 850	5 967	26 850
Prel. Slutskatteavräkning år 2023	18 043	0	18 043	0
Totalt not 6 Skatteintäkter	1 192 584	1 150 726	1 192 584	1 150 726

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023

Not 7 Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	304 595	275 102	304 595	275 102
Regleringsbidrag/avgift	53 551	63 294	53 551	63 294
Kostnadsutjämningsbidrag/avgift	45 646	40 442	45 646	40 442
Bidrag/avgift LSS-utjämning	-18 749	-17 525	-18 749	-17 525
Kommunal fastighetsavgift	57 586	54 956	57 586	54 956
Övriga generella bidrag från staten	3 427	5 481	3 427	5 481
Totalt not 7 Generella statsbidrag och utjämning	446 056	421 749	446 056	421 749

Not 8 Finansiella intäkter

Utdelningar från koncernföretag	0	0	32 512	19 436
Utdelningar på aktier och andelar	0	0	10 000	572
Ränteintäkter	0	0	4 354	569
Övriga finansiella intäkter	6 348	1 516	4 650	5 046
Totalt not 8 Finansiella intäkter	6 348	1 516	51 516	25 624

Not 9 Finansiella kostnader

Räntekostnader på lån	25 612	21 011	34 214	20 419
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	15 043	3 432	15 043	3 432
Övriga finansiella kostnader	134	700	134	700
Totalt not 9 Finansiella kostnader	40 789	25 143	49 391	24 551
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	2,55%	1,38%	2,55%	1,69%
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	4,28%	1,01%	4,28%	2,27%
Räntesäkring har påverkat kostnaden med	-18 482	10 600	-18 482	10 400

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023
Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	3 232 739	3 050 073	814 380	790 217
Inköp	61 558	31 024	1 123 217	23 439
Försäljningar	-5 339	-13 460	-421	-39
Överföringar från annan anläggningsgrupp	73 522	165 100	0	763
Utgående anskaffningsvärde	3 362 480	3 232 737	1 937 175	814 380
Ingående ackumulerade avskrivningar	-992 627	-938 373	-286 498	-266 241
Försäljningar	3 031	12 037	0	0
Årets avskrivningar	-64 820	-66 291	-20 500	-20 257
Utgående ack avskrivningar	-1 054 416	-992 627	-306 998	-286 498
Ingående ack upp/nedskrivningar	-201 990	-185 629	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	-3 270	-16 361	0	0
Utgående ack nedskrivningar	-205 260	-201 990	0	0
Totalt Redovisat värde not 10	2 102 804	2 038 120	1 630 178	572 882
<i>Därav finansiell leasing</i>			1 112 798	
<i>Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod</i>	20-100 år	20-100 år	30 år	30 år
Under år 2023 har kommunen tagit hjälp utav Leaseright för att få koll på Kommunens finansiella leasing. Därav en stor ökning utav värdet på kommunens mark, byggnader och tekniska anläggningar med 1 112 798 tkr.				
Not 11 Pågående investeringar				
Ingående anskaffningsvärde	231 146	265 978	46 021	15 748
Aktiverade pågående investeringar	-154 838	-180 010	-7 150	-6 352
Årets pågående investeringar	80 733	145 178	30 818	36 625
Överföring till drift	12	0	12	0
Redovisat värde	157 053	231 146	69 701	46 021
Totalt redovisat värde not 11	157 053	231 146	69 701	46 021
Not 12 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	719 253	674 428	433 318	417 924
Inköp	40 328	38 268	26 008	29 376
Försäljningar	-1 174	-1 872	0	0
Överföringar från annan anläggningsgrupp	72 985	25 358	0	2 946
Utrangering	-7 350	-16 929	-7 350	-16 929
Utgående anskaffningsvärde	824 042	719 253	451 976	433 318
Ingående ackumulerade avskrivningar	-424 655	-412 168	-317 501	-313 810
Försäljningar	905	282	0	0
Utrangering	36	16 929	36	16 929
Årets avskrivningar	-34 070	-29 697	-22 135	-20 620
Utgående ack avskrivningar	-457 784	-424 654	-339 600	-317 501
Totalt Redovisat värde not 12	366 257	294 599	112 375	115 817
Därav finansiell leasing	686	7 802	0	7 305
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	5-10 år	5-10 år	9 år	9 år

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar kommunkoncernföretag				
Kommunaktiebolaget	1	1	1	1
Gamla Byn AB	0	0	295 987	295 987
TIPPS/IUC	50	50	50	50
Avesta Vatten och Avfall AB	0	0	2 000	2 000
Utveckling i Dalarna Holding AB	237	237	237	237
Inera (SKL)	43	43	43	43
Summa Aktier och andelar kommunkoncernföretag	330	330	298 317	298 317
Långfristiga placeringar				
Mellanskog ekonomisk förening	19	19	19	19
Kommuninvest ekonomisk förening	21 556	19 354	21 556	19 354
KGF Dalarna medlemsinsats	0	0	0	0
Summa långfristiga placeringar	21 576	19 373	21 576	19 373
Långfristig utlåning				
Internbanken koncernkonto				
Avesta VA och Avfall AB			302 250	302 250
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			137 000	117 000
Summa Internbanken			1 486 250	1 466 250
Bostadsrätter	701	630	0	0
Totalt not 13 Finansiella anläggningstillgångar	22 607	20 334	1 806 143	1 783 941
Not 14 Bidrag till infrastruktur				
Förbifart Fors				
Ingående balans bidrag förbifart Fors	11 489	11 489	11 489	11 489
Ingående balans ack upplösning	-8 063	-7 603	-8 063	-7 603
Årets ack upplösning	-306	-460	-306	-460
Summa Förbifart Fors	3 120	3 427	3 120	3 427
Lerbäcken Riksväg 68				
Ingående balans bidrag Riksväg 68	27 350	22 000	27 350	22 000
Årets bidrag till statlig infrastruktur	3 328	5 350	3 328	5 350
Ingående balans ack upplösning	-2 372	-1 420	-2 372	-1 420
Årets ack upplösning	-729	-952	-729	-952
Summa Riksväg 68	27 577	24 978	27 577	24 978
Ack upplösning av bidrag				
Tid för upplösning är 25 år.				
Totalt not 14 Bidrag till infrastruktur	30 135	28 405	30 135	28 405

NOTHÄNVISNINGAR		KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
BENÄMNING	2023	2022	2023	2022	
Not 15 Fordringar					
Kundfordringar	37 582	23 713	26 854	21 133	
Övriga kortfristiga fordringar	16 216	20 528	11 814	15 953	
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	53 572	47 450	51 171	47 450	
Kommunalskattfordringar	13 958	13 271	13 958	13 271	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	73 814	85 566	69 410	81 428	
Totalt not 15 Fordringar	195 142	190 528	173 207	179 217	
Not 16 Kassa och bank					
Kassa	54	128	53	117	
Bank och plusgiro	263 672	220 207	263 660	208 217	
Totalt not 16 Kassa och bank	263 725	220 335	263 712	208 334	
Not 17 Ingående eget kapital					
Ingående eget kapital	903 705	819 281	805 060	734 452	
Varav Social investeringsfond	10 000		10 000		
Utnyttjande Social investeringsfond	-3 216		-3 216		
Utdelning av förgående årets resultat	-10 000				
Varav Resultatutjämningsreserv	70 000	40 000	70 000	40 000	
Årets resultat	64 330	84 492	33 794	70 609	
Totalt not 17 Eget kapital	954 817	903 705	835 638	805 061	
Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser					
Ingående avsättning till pensioner inklusive löneskatt	138 467	137 061	118 635	117 275	
Nyintjänad pension	28 397	1 730	27 214	1 360	
Summa avsatt till pensioner inklusive löneskatt	166 865	138 791	145 849	118 635	
Ingående avsättning till pensioner förtroendevalda inkl löneskatt	26 854	11 825	26 854	11 825	
Nyintjänad pension	-8 036	15 029	-8 036	15 029	
Summa avsatt till pensioner förtroendevalda inklusive löneskatt	18 818	26 854	18 818	26 854	
Totalt not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	185 683	165 644	164 667	145 489	

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023
Not 19 Andra avsättningar				
Avsättning Lerbäcken Riksväg 68				
Redovisat värde vid årets början	0	17 541	0	17 541
lanspråktaga avsättningar	0	-17 541	0	-17 541
Utgående avsättning	0	0	0	0
Avsättning deponi				
Redovisat värde vid årets början	40 742	42 944	40 742	42 944
lanspråktaga avsättningar	-9 397	-2 202	-9 397	-2 202
Utgående avsättning	31 345	40 742	31 345	40 742
Avsättning asfaltering				
Redovisat värde vid årets början	635	635	635	502
Nya avsättningar	221	0	221	133
Utgående avsättning	856	635	856	635
Obeskattade reserver - uppskjuten skatt				
Redovisat värde vid årets början	1 154	927		
Nya avsättningar		227		
Utgående avsättning	1 154	1 154		
Totalt not 19	33 355	42 531	32 201	41 377

FOTO LINDA BLIXT

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023
Not 20 Långfristiga skulder				
Finansiell leasing	548	4 255	1 059 873	3 877
Under år 2023 har kommunen tagit hjälp utav Leaseright för att få koll på kommunens finansiella leasing. Därav en stor ökning utav värdet på kommunens långfristiga skulder med 1 055 996 Tkr.				
Internbankens upplåning				
Avesta kommun			3 750	3 750
Gamla Byn AB			1 047 000	1 047 000
Avesta Industristad AB			137 000	117 000
Avesta Vatten och Avfall AB			302 250	302 250
Summa internbankens upplåning	1 490 000	1 470 000	1 490 000	1 470 000
<i>Internbankens skuld koncernkonto</i>				
Investeringsbidrag				
Investeringsbidrag	26 264	26 264	26 264	26 264
Ej aktiverade investeringsbidrag	573	573	573	573
Ack upplösning investeringsbidrag	-6 430	-5 252	-6 430	-5 252
Summa investeringsbidrag	20 407	21 585	20 407	21 585
Totalt not 20 Långfristiga skulder	1 510 955	1 495 840	2 570 280	1 495 463
Uppgifter om upplåning				
Genomsnittlig ränta %	2,55	1,38	2,55	1,69
Genomsnittlig ränta % exklusive derivat	4,28	1,01	4,28	2,27
Genomsnittlig kapitalbindningstid år	1,69	2,04	1,69	1,75
Kapitalförfall andel av lån %				
0-1 år	41	41	37	46
1-3 år	31	31	34	27
3-5 år	21	21	30	20
5-10 år	7	7	0	7
Över 10 år	0	0	0	0
Genomsnittlig räntebindningstid år				
Genomsnittlig räntebindningstid inklusive derivat	3,00	3,63	3,00	3,24
Genomsnittlig räntebindningstid exklusive derivat	0,14	0,16	0,14	0,00
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Marknadsvärde derivat	-59 000	-59 000	24 700	-68 000

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
Not 21 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	125 590	90 447	67 920	46 775
Moms och punktskatter	2 675	2 026	2 481	1 820
Personalens skatter, avgifter och avdrag	46 578	39 833	44 881	39 042
Semester- och övertidsskuld	74 244	70 896	73 285	70 066
Retroaktiva löner och OB-ersättning	16 341	15 033	14 986	15 033
Kortfristiga skulder till banker	73 386	120 132	174 030	120 132
Övriga kortfristiga skulder	6 915	-57 786	199	356
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	107 710	135 470	105 271	109 156
Totalt not 21 Kortfristiga skulder	453 439	416 051	483 054	402 380
Not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Kommunalt borgens- och förlustansvar egna hem o småhus	8	8	8	8
Kommunala bolag	0	0	1 721	1 721
Övriga ansvarsförbindelser	2 220	2 220	499	499
Total not 22 Panter och därmed jämförliga säkerheter	2 228	2 228	2 228	2 228
Not 23 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna				
Tilläggsupplysning: Ansvarsförbindelse för pensioner och liknande förpliktelser				
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner inkl löneskatt	500 142	518 189	500 142	518 189
Ränte- och basbeloppsuppräknig	33 130	0	33 130	0
Årets utbetalningar	-28 134	-18 047	-28 134	-18 047
Övrig post	2 780	0	2 780	0
Nyintjänad pension	160	0	160	0
Förändring av löneskatt	1 926	0	1 926	0
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl löneskatt	510 004	500 142	510 004	500 142
Specifikation av ansvarsförbindelse för pensioner				
Intjänad pensionsrätt	410 433	402 496	410 433	402 496
Löneskatt	99 571	97 646	99 571	97 646
Summa ansvarsförbindelse för pensioner	510 004	500 142	510 004	500 142
Ansvarsförbindelse förtroendevalda, förpliktelse	0	0	0	0
Total not 23 Ansvarsförbindelse för pensionsförpliktelser	510 004	500 142	510 004	500 142
Övriga upplysningar om pensioner				
Aktualiseringsgrad	99 %	96 %	99 %	96 %

Under år 2021 bytte kommunen pensionsadministratör till Skandia, därför har vi inte fått någon utförlig beräkning utav ansvarsförbindelsen för år 2022.

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	2023	2022	2023	2022
BENÄMNING				
Not 24 Leasing				
Finansiella leasingavtal				
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter				
Nuvärde minimileaseavgifter	0	7 201	0	7 201
– därav förfall inom 1 år	0	3 324	0	3 324
– därav förfall inom 1-5 år	0	3 877	0	3 877
Därav förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat				
Maskiner och inventarier				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Totala minimileasingavgifter			1 573 029	
Framtida finansiella kostnader			-460 231	
Nuvärdet av minimileaseavgifterna			1 112 798	
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år			52 925	
Senare än 1 år men inom 5 år			226 879	
Senare än 5 år			832 994	
			1 112 798	
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Totala minimileaseavgifter			1 573 029	
Framtida finansiella kostnader			-460 231	
Nuvärdet av minimileaseavgifterna			1 112 798	
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:				
Inom 1 år			52 925	
Senare än 1 år men inom 5 år			226 879	
Senare än 5 år			832 994	
			1 112 798	

NOTHÄNVISNINGAR	KOMMUNKONCERNEN		KOMMUN	
	BENÄMNING	2023	2022	2023
Operationell leasing				
Framtida minimileasavgifter förfaller enligt följande:	41 059	2443 813	41 059	2443 813
– med förfall inom 1 år	9 477	161 576	9 477	161 576
– med förfall inom 1-5 år	12 705	2 282 237	12 705	2 282 237
Med förfall senare än 5 år	18 878	0	18 878	0
Varav kommunintern operationell leasing				
Framtida minimileasavgifter förfaller enligt följande				
Inom 1 år			1 935	
Senare än 1 år men inom 5 år			7 606	
Senare än 5 år			18 878	
			28 418	
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal uthyrning				
Minimileasavgifter	1 035 283	960 782		
– med förfall inom 1 år	230 760	207 830		
– med förfall inom 1-5 år	415 358	382 547		
– med förfall senare än 5 år	389 165	370 405		
Total not 24 Leasing				
Not 25 Ej likviditetspåverkande poster				
Årets upplösning av bidrag till statlig infrastruktur	1 598	1 411	1 598	1 411
Årets upplösning av investeringsbidrag	-1 178	-1 140	-1 178	-1 140
Omf från pågående investering till drift	12	38	12	38
Balansjusteringar - eget kapital	-3 216	0	-3 216	0
Totalt not 25 Ej likviditetspåverkande poster	- 2 785	309	-2 785	309

Not 26 Upplösning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats under räkenskapsåret inom kommunkoncernen.

REDOVISNINGEN AVSER:	LAGSTIFTNING:
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster

Not 27 Kostnader för revision

Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	584	240	584	240
Förtroendevalda revisorer	136	74	136	74
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	136	161		
Totalkostnad för räkenskapsrevision	855	475	719	314
Kostnad övrig revision				
Sakkunnigt biträde	476	592	381	569
Förtroendevalda revisorer	443	264	443	264
Lekmannarevision	40	40		
Totalkostnad för övrig revision	919	856	824	833
Total not 27 Kostnader för revision	1 774	1 331	1 543	1 147

NOTHÄNVISNINGAR

KOMMUNKONCERNEN

KOMMUN

Not 28 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Ägartillskott	Koncernbidrag	Utdelning	
Kommunen				10 000	
Gamla Byn AB	100%			-10 000	
Avesta Industristad AB	Ägs till 100 % utav Gamla Byn AB				
Avesta Vatten & Avfall AB		100%			
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	48,80%				
Enhet	Ägd andel	Försäljning	Lån	Räntor/borgensavgifter	Provision
Kommunen			1 490 000		
Gamla Byn AB	100%		-1 047 000	-26 044	-698
Avesta Industristad	Ägs till 100 % utav Gamla Byn AB		-137 000	-3 408	-82
Avesta Vatten & Avfall AB		100%	-302 250	-7 518	-190
Södra Dalarnas räddningstjänstförbund	48,80%				

FOTO SANNA.LANDENBERG

Redovisningsmodell

Drift- och investeringsredovisning

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till styrelser och nämnder för verksamhet och investeringar. Fullmäktiges budget utgör därmed en gräns för verksamhetens och investeringarnas omfattning.

Fullmäktige beslutar om budgetramar i juni. Styrelser och nämnder upprättar därefter internbudgetar för sina ansvarsområden. Fullmäktige fastställer taxor och eventuell revidering av budgeten i november. I december lämnar styrelser och nämnder sina detaljbudgetar.

Driftbudget

Fullmäktige tilldelar styrelser och nämnder nettoanslag för att bedriva de verksamheter som styrelser och nämnder ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen binds av fullmäktige på styrelse- och nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan styrelser och nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Styrelser och nämnder fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de verksamheter och organisatoriska enheter som respektive styrelse och nämnd bestämmer. Omdisponeringen av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de ej påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en treårig planeringshorisont, där det första året utgår budgetåret och de därefter följande två åren utgör planeringsår.

Investeringsbudget

Fullmäktige beslutar om en total investeringsvolym för kommunen. Investeringsbeslut hanteras under löpande budgetår enligt den av fullmäktige fastställda investeringspolicyn.

Investeringarna har en treårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de två därefter följande åren utgör planeringsår.

Positiv budgetavvikelse för ett investeringsprojekt överförs till kommande års investeringsbudget så länge projektet pågår.

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader, samt återger hur förändringen av kommunens eget kapital framkommit. Denna förändring kan också utläsas genom att jämföra eget kapital i de två senaste årens balansräkningar.

Balansräkning

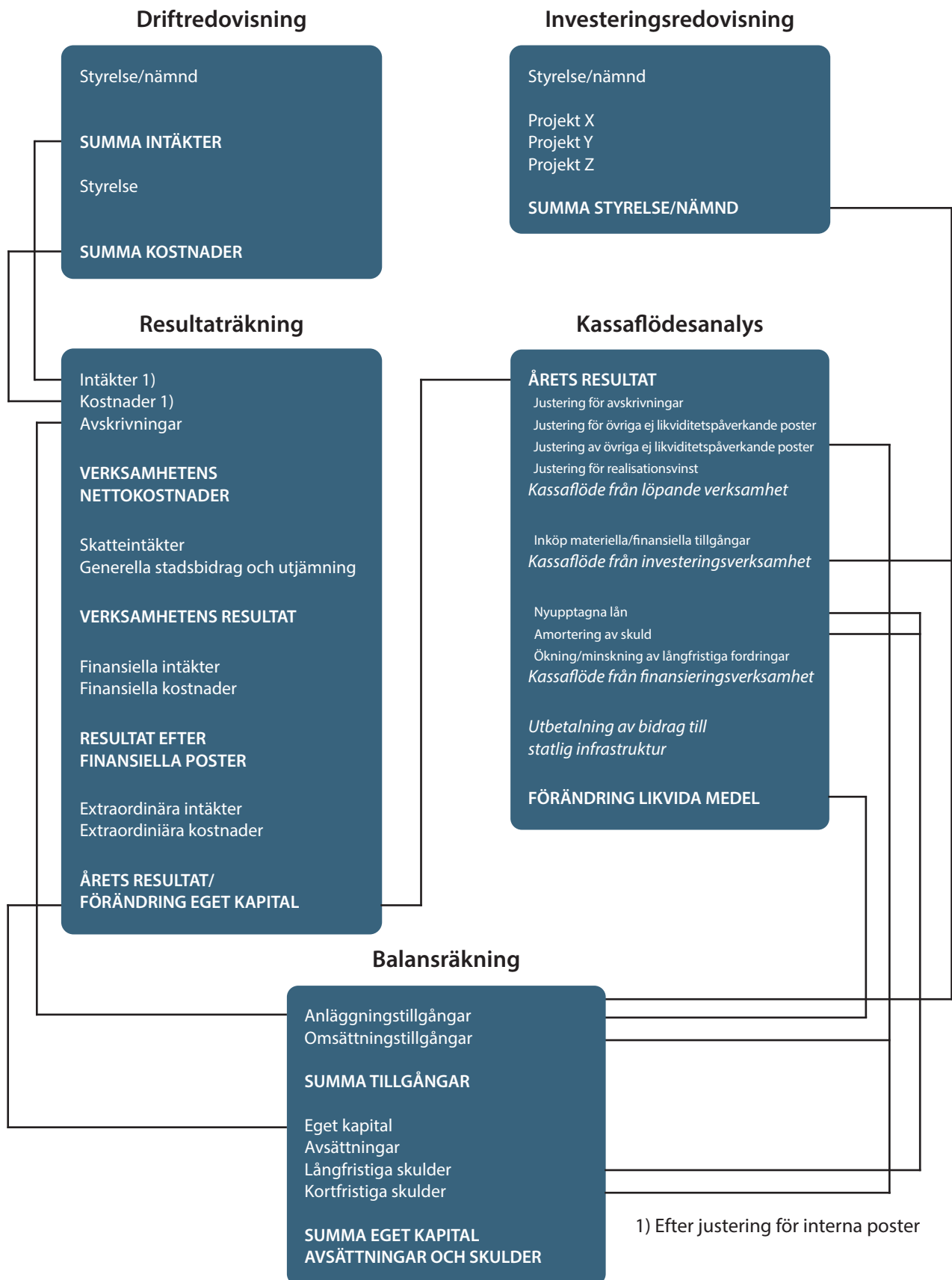
Balansräkningen visar vilka tillgångar och skulder kommunen har på bokslutsdagen – den ekonomiska ställningen vid årets slut. Av den framgår hur kommunen har använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har skaffats (lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Mellan två tidpunkter inträffar ett antal händelser, vilket innebär att den finansiella ställningen förändras. Dessa händelser redovisas i resultaträkningen och/eller kassaflödesanalysen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar hur kommunen fått in pengar och hur de använts under året. Här behandlas ut- och inbetalningar till skillnad från resultaträkningen som innehåller kostnader och intäkter. Kassaflödesanalysens uppställning bygger på fyra sektorer, löpande verksamhet, investeringsverksamhet, finansieringsverksamhet och bidrag till infrastruktur. Den sektorindelade rapporten visar verksamhetens fyra grundläggande aktiviteter och relationerna mellan dem.

Summan av förändringen av de fyra sektorerna, löpande verksamhet, investerings- och finansieringsverksamheterna samt bidrag till infrastruktur visas i förändringen av likvida medel. Denna förändring kan också utläsas i balansräkningen om man jämför likvida medel innevarande år med föregående år.

1) Efter justering för interna poster

Begreppsförklaringar

Aktualiseringsgrad

visar hur stor andel av de anställdas pensionsgrundande anställningsuppgifter som är uppdaterade.

Anläggningskapital

visar eget kapital bundet i anläggningar. Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

Anläggningstillgångar

är tillgångar som är avsedda att stadigvarande brukas och innehas i verksamheten, till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper.

Ansvarsförbindelse

är en upplysning till balansräkningen över ekonomiska åtaganden som inte redovisas som skuld eller avsättning i balansräkningen.

Avskrivningar

är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångar för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättning

är de betalningsförpliktelser som är säkra eller sannolika till sin existens, men där det finns osäkerhet om beloppets storlek eller tidpunkten för betalning, till exempel avsättning för pensioner.

Derivat

Ett derivat eller derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde beror på en annan underliggande vara. Derivat används för att hantera kurs- och ränterisker.

Driftredovisning

visar de olika verksamheternas kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året fördelat per nämnd/styrelse.

Eget kapital

är totala tillgångar minus avsättningar och skulder (nettoförmögenhet). Det egna kapitalet kan delas upp i anläggningskapital (bundet kapital i anläggningar) och rörelsekapital (fritt kapital för framtida drift- och investeringsändamål).

Externa intäkter och kostnader

är kommunens bruttokostnader och bruttointäkter under året.

Finansiella intäkter/kostnader

avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar med mera.

Investeringsredovisning

visar kommunens investeringsvolym av anläggningstillgångar under året.

Jämförelsestörande poster

är poster i resultaträkningen som redovisar resultatet från sådana händelser i kommunens verksamhet som stör jämförelser med andra perioders resultat.

Kortfristiga skulder

är kortfristiga lån och skulder hänförliga till den löpande verksamheten som förfaller inom ett år från bokslutsdagen.

Likviditet

visar förmågan att infria betalningsförpliktelser, det vill säga vilken betalningsberedskap som finns, på kort sikt. Nyckeltalet kassalikviditet är omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Långfristiga skulder

avser skulder som förfaller senare än ett år från balansdagen.

Löneskatt

är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Nettokostnad

är den kostnad som ska finansieras genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Den beräknas som bruttokostnad (alla kostnader för en verksamhet) minus interna och externa intäkter.

Nettoinvesteringar

är investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag m.m.

Omsättningstillgångar

är tillgångar som förväntas innehas under kort tid, exempelvis kundfordringar och förråd. Tillgångarna kan snabbt omsättas till likvida medel.

Periodisering

innebär en fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Rörelsekapital

är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

FOTO SANNA.LANDENBERG

Soliditet

visar i vilken utsträckning tillgångarna är finansierade med eget kapital och därmed hur stabil kommunen är. Nyckeltalet beskriver kapitalstyrkan, vilket ger en vägledning vid investeringsbeslut och dess konsekvenser på lång sikt.

Stibor

3 mån Stibor är en referensränta som visar ett genomsnitt av de räntesatser som storbanker i Sverige är villiga att låna ut pengar till varandra under en viss löptid, i detta fall i 3 månader. Stibor fastställs dagligen.

Swap

En swap är ett derivatinstrument för att hantera kurs- och ränterisker.

tkr

Belopp i tusentals kronor.

mkr

Belopp i miljontals kronor.

Drift- och investeringsredovisning

DRIFTREDOVISNING		Intäkter	Intäkter	Kostnader	Kostnader	Budget	Utfall	Budget- avvikelse	Utfall
BENÄMNING									
tkr		2023	2022	2023	2022	2023	2023	2023	2022
Kommunfullmäktige		26	707	6 090	6 510	5 720	6 064	-344	5 803
Kommunstyrelsen		142 760	134 659	327 600	305 766	190 189	184 840	5 349	171 107
Omsorgsstyrelsen		114 730	128 818	780 741	743 324	643 979	666 011	-22 030	614 506
Bildningsstyrelsen		169 781	175 422	891 681	840 400	713 054	721 900	-8 846	664 978
V-D miljö och bygg		75 985	75 060	95 264	91 091	17 584	19 280	-1 695	16 032
Summa styrelser		503 282	514 665	2 101 377	1 987 091	1 570 526	1 598 095	-27 569	1 472 426
Justeras: Poster som ej är hänfö- bara till verksamhetens intäkter och kostnader i resultaträkningen									-10 634
,Kapitaltjänst, Intern ränta		0	0	-10 556	-7 700	-11 710	-10 556	-1 154	-7 700
Kapitaltjänst, Avskrivning		0	0	-42 635	-40 877	-46 907	-42 635	-4 272	-40 877
Personalförsäkring pension		0	0	-107 948	-57 836	-99 249	-107 948	8 699	-57 836
Pensionskostnader		0	0	119 577	99 690	127 455	119 577	7 878	99 690
Lönepott		0	0	0	0	1 377	0	1 377	0
Bokslutsjusteringar		309	0	3 166	-9 271	0	2 857	-2 857	-9 271
Finansiella poster		916	-51	2 434	1 512	-486	1 518	-2 004	1 564
Interna poster förvaltning		-164 006	-170 086	160 889	-166 020	0	3 117	-3 117	4 006
Verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen		340 501	344 527	1 904 527	1 806 589	1 541 006	1 564 026	-23 020	1 462 063

Kommentarer

Väsentliga avvikelser

Bildningstyrelsen

Avvikelse Bildningstyrelsen -8 846 tkr

- Bildningstyrelsen har precis som alla andra drabbats hårt av den höga inflationen med framför allt höga el- och livsmedelspriser. Inom fritid fick de höga elpriserna under den första delen av 2023 stor påverkan på resultatet. Fritid har även drabbats av dyra renoveringar och stora underhållsbehov. De ökade livsmedelskostnaderna märktes tydligt av på måltidsenheten.
- Den största avvikelsen finns inom resultatenhet Utbildning där minskade statsbidrag inom grundskolan är en del som vi inte kunnat kompensera för. För gymnasiets del så hamnade den totala interkommunala ersättningen, inklusive den för anpassad gymnasieskola, på ett underskott mot budget samt att den anpassade gymnasieskolan också tog emot ett ökat antal elever vilket genererade högre kostnader än budgeterat.

Kommunstyrelsen

Förvaltningens resultat är 5 349 Tkr.

Den positiva avvikelsen beror till stor del på ökade intäkter och bidrag samt att personalkostnaderna låg under budgeterat utfall. Momsersättning för vissa momsbefria verksamheter hade ett överskott på 2,3 Mkr även försäljning av verksamhet och personal generade ett stort överskott med 5,3 Mkr. Övriga kostnader ligger över budget.

Omsorgsstyrelsen

Avvikelse för styrelse: -22 032 tkr

- Förvaltningens buffert är 9 903 tkr.
- Socialtjänstens resultat är -21 761 tkr. -14 145 tkr avser återbetalning av ersättning till Försäkringskassan gällande förändrad praxis i rätten till personlig assistans som utförts i servicebostad LSS i annan kommun 201903–202305. Försörjningsstödet har underskott med -750 tkr. En minskning med 1 500 tkr jämfört med föregående år. Antal hushåll har minskat. Barnvården har underskott med -8 928 tkr. Det är ett större underskott jmf. med föregående år relaterat till ökat behov av institutionsvård. IFO:s vuxenhet redovisar underskott med -2 556 tkr som härleds till HVB-hems vård och LVM vård. Arbete och samsättning och socialpsykiatri har positiva resultat.

- Vård och omsorgs resultat är -10 174 tkr. Kostnaderna för ofinansierad resurstid upp till heltid samt sjukfrånvaron är hög. Övertiden har sjunkit med 24,3 % 2023 men är på fortsatt mycket högre nivå än innan pandemin. Hemtjänstens behovsökning under året motsvarar 4,0 undersköterskor. Samtliga enheter utom ett äldreboende, en hemtjänstgrupp och enheten för biståndshandläggning har negativa resultat. Ett stort antal tjänster vakanshålls enligt beslut. Avvikelse mot prognos beror på att Socialstyrelsen efter sista prognostiserade resultatet för 2023 beslutat att statsbidrag för att minska andelen timanställda avseende 2021/2022 ska bokföras med en periodisering på 18 månader 202307–202412 vilket påverkar resultatet för 2023 med 6 000 tkr.

Västmanland-Dalarna miljö- och byggnadsnämnds

Resultat för Avestas del blev totalt: - 1 695 tkr

- Avvikelsen mot budget för förväntade plan- och byggintäkter blev betydande då räntor och övriga levnadsomkostnader ökade markant.
- V-Dala har dessutom en kostnad för skogsvård under året som uppgick till 500 tkr som inte det var budgeterat för.

Åtgärder på grund av avvikelser

ÅTGÄRD	START ÅR & KVARTAL	KLAR ÅR & KVARTAL	EFFEKT 2024 tkr	FULL EFFEKT tkr
Erbjuda missbruksvård på Malmgården och i öppenvård, klara ökat behov inom ram	Pågående	Löpande	-	-
Omstrukturering av LSS verksamhet, erbjuda vård i hemkommunen, klara ökat behov inom ram	Pågående	2025	-	-
Vården och omsorgen i utveckling, pausa ökningen av tillsvidareanställda och minskningen av timvikarier	2023		-	-
Utveckla arbetsmarknadsinsatser "nya AME" i Arbete och sysselsättningsenheten och med VISAN samt i projekt Framtidsmottagning.	Pågående	Löpande	-	-
Utveckla samverkan i länet kring boende och familjehem.	Pågående	-	-	-
Fortsätta utveckla digitala hjälpmedel för tsöd till personal och brukare	Pågående	-	-	-
Överanställd personal flyttas tillfälligt till poolen för att minska resurstid i vård och omsorg	2023		1,0	1,0
Vakanshålla tjänster,	2023		1,8	1,8
Ej bemanna vakanta tjänster med konsulter (undantaget sjuksköterskor)	2023		2,3	2,3
Beslutad av KF i program för äldre utbildning till usk och skk	2023		1,0	1,0
80-90-100 utreds av kommunkansliet	2023		-	-
Införa digitala inköp av livsmedel för brukare med hemtjänst		Feb 2024		
Införa ny hemtjänsttaxa för att möjliggöra att städning i hemmet kan utföras av företag			Jan 2024	
Besparing inom Fritid	2023, Q2	2023, Q4	600	600
Besparing inom Kultur	2023, Q2	2024, Q2	450	750

Investeringsredovisning

tkr	INVESTERINGSREDOVISNING INKOMSTER		UTGIFTER		BUDGET	UTFALL	AVVIKELSE	UTFALL
	2023	2022	2023	2022	2023	2023	2023	2022
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	9 982	0	58 612	64 262	90 319	48 630	41 689	64 262
Omsorgsstyrelsen	0	0	1 391	2 672	4 850	1 391	3 459	2 672
Bildningsstyrelsen	0	0	10 638	13 940	10 188	10 638	-450	13 940
V-D miljö och bygg	0	0	588	401	756	588	168	401
Summa styrelser	9 982	0	71 229	81 275	106 113	61 247	44 866	81 275

INVESTERINGSREDOVISNING	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
	BESLUTAD TOTALUTGIFT FROM 2018	UTFALL TOM 2023	AVVIKELSE	BUDGET 2023	UTFALL 2023	AVVIKELSE
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelsen	432 013	310 131	121 882	92 569	48 630	43 939
<i>Varav:</i>						
<i>Väghållning</i>	180 224	123 516	56 708	43 014	21 137	21 877
<i>Grönytor</i>	12 404	11 299	1 105	1 176	1 103	73
<i>Exploatering</i>	43 613	11 306	32 307	25 000	4 759	20 241
<i>Fastigheter</i>	102 320	93 017	9 303	1 007	0	1 007
<i>Inventarier/maskiner</i>	1 533	645	888	0	0	0
<i>Yttre miljöer</i>	16 893	6 686	10 207	1 759	1 555	204
Omsorgsstyrelsen	29 510	10 841	18 669	6 650	1 391	5 259
<i>Varav:</i>						
<i>Digitalisering</i>						
Bildningsstyrelsen	64 172	50 025	14 147	13 021	10 638	2 383
<i>Varav:</i>						
V-Dala miljö-/byggnadsnämnd	3 166	2 733	433	756	588	168
<i>Varav:</i>						
Summa	528 861	373 730	155 131	112 996	61 247	51 749

Kommentarer större projekt (1 mkr eller mer)

Väghållning

Dalergränd – förlängning av väg är klar.
 Renovering av Skogsbovägen (sträckan Alfhemsvägen-Kyrkbyn, ca 2 km) har färdigställts.
 Renovering av gång- och cykelväg Jämtbovägen är klar.
 Ny gång- och cykelväg på Krongjutaregatan har färdigställts.
 Ny gång- och cykelväg Hantverkargatan - pågår.
 Större asfalteringar som har gjorts är Dalavägen, rondellen vid Althuset, Krongjutaregatan, Slaggatan, Garpestigen, Brunnbäcksvägen, ny vägbyla på Kyrkogatan, Tunnbindaregatan 10, Järnväggsgatan, GC Ringvägen.

Grönytor

Upprustning av Näs lekplats pågår.
 Under året har följande parker färdigställts : Park Nordanö, Karlberg lekpark, Hagboparken Fors, Mossen i Karlbo, Björkarsbo lekplats samt området vid Gärdsdal

Exploatering

Åtgärder pågår för att möjliggöra exploatering av bostads-, handels- och industriområden i Horndal, Nordanö, Lerbäcken, Åsbo och Älvnäs (Djäknehyttan).

Fastigheter

Bangolfområdet vid Avesta Parken har under hösten rustats upp. Byte av lås och dörrar på Omsorgens hus har genomförts under hösten. En offentlig toalett har färdigställts..

Inventarier

Ny plog samt en sopmaskin har köpts in.

FOTO SANNA LANDENBERG

Bolag och förbund

Resultaträkning (mkr)	Intäkt 2023	Intäkt 2022	Kostnad 2023	Kostnad 2022	Resultat 2023	Budget 2023	Budget- avvikelse	Resultat 2022
Gamla Byn AB	266,3	239,4	-215	-210,2	16,2	0	16,2	11,3
Avesta Industristad AB	54,8	27,0	-49,2	-42,7	12,5	-2	14,5	2,2
Avesta Vatten & Avfall AB	102,5	89,7	-93,5	-85,1	1,8	0	1,8	0,3
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	82,0	74,2	-79,6	-73,2	0,2	0	0,2	0,2

Investeringar (mkr)	2023	2022
Gamla Byn AB	55,8	22,1
Avesta Industristad AB	6,3	32,1
Avesta Vatten & Avfall AB	52,6	70,9
Södra Dalarnas Räddningstjänstförbund	1,6	0

FOTO THERESE ASPLUND

Kommentarer till resultat och investeringar

Gamla Byn AB, koncern

Det ekonomiska resultatet för Gamla Byn AB blev 16 mkr (11) och utförda reparations- och underhållsarbeten uppgick till 40 mkr (46). För koncernen blev resultatet 28 mkr (13) och kostnaderna för reparations- och underhållskostnader blev 52 mkr (54). Kommande år fortsätter vi att arbeta aktivt med bolagens underhållsplaner för att säkerställa värdet på fastigheterna.

Koncernens resultat ökade jämfört med föregående år och vi har därför kunnat hålla en fortsatt hög investeringsvolym. Resultatmässigt fördelas kostnaderna för investeringarna upp över många år, men likviditetsmässigt tas de direkt. Vi är därför glada över att vi med endast 20 mkr i upptagande av nya lån kunnat investera 62 mkr.

Koncernens investeringsvolym uppgick under 2023 till 62 (54) mkr varav i moderbolaget ca 56 (22) mkr. Större investeringsprojekt som färdigställdes under året var nybyggnation av förskolan Blåkullen (60 mkr), samt ombyggnation för industriprogrammet i Koppardalen (26,5 mkr).

Avesta vatten och avfall AB

Verksamheten omfattar avfall-, vatten-, avlopp- och dagvattenhantering i Avesta kommun. Bolaget svarar för dricksvattenproduktion i kommunen. Allt vatten som produceras kommer från grundvattentäkter och är av hög kvalitet. Bolaget ansvarar även för rening av avloppsvatten samt insamling och återvinning av avfall. Anläggningarna omfattar vattenverk, avloppsreningsverk, pumpstationer, vattenledningar, avloppsledningar och återvinningscentraler. Bolaget innehar vidare fordon, behållare och återvinningsstationer för insamling av avfall. Bolaget levererar även vatten till Norbergs kommun.

Avesta Vatten och Avfall AB levererar grundläggande samhällstjänster. Under 2023 distribuerades cirka 2 600 000 kubikmeter dricksvatten, renades cirka 1 800 000 kubikmeter avloppsvatten. Bolaget samlade dessutom in 15 000 ton avfall och säkerställde en ändamålsenlig behandling för avfallet.

Detta görs genom långsiktig planering utav en organisation med lång erfarenhet och hög kompetens.

Försäljningen har under räkenskapsåret uppgått till 92,6 varav 61,2 Mkr avser VA-verksamheten, 31,4 Mkr avser avfallsverksamheten och 0,3 Mkr avser övrig försäljning.

Årets aktiverade investeringar uppgår till 96,3 Mkr varav 10,6 Mkr i byggnader och mark, 85,7 Mkr i maskiner och andra tekniska anläggningar och 0,0 Mkr i inventarier, verktyg och installationer. Vid årets slut uppgick investeringar i pågående

nyanläggningar till 73,9 Mkr. Företagets resultat efter finansiella poster uppgår till 0,0 Mkr.

Södra Dalarnas räddningstjänstförbund

Förbundet har haft en bruttokostnad på 81,8 Mkr och externa intäkter motsvarande 12 Mkr.

Kostnaderna för verksamheten ska, i den mån de inte täcks på annat sätt, erläggas genom bidrag från medlemskommunerna enligt de procentsatser som finns angivna i förbundsordningen. Kommunbidraget för verksamhetsåret 2023 uppgår till totalt 69 937 tkr och fördelar sig mellan medlemskommunerna som följer i tusental kronor:

Under 2012 fattades beslut om en begränsning av förbundets egna kapital motsvarande 7 % av balansomslutningen för föregående verksamhetsår. Det innebär att det egna kapitalet efter årets resultat 2023 får uppgå till totalt 3 846 tkr. Eget kapital efter årets resultat är 3 819 tkr, vilket är inom ramen för det egna kapitalet och ingen återbetalning till kommunerna behöver göras.

Årets resultat

Räkenskapsårets resultat är + 155 tkr, vilket är detsamma som avvikelsen från budget. Generellt sett är avvikelsen från budget mycket liten i förhållande till omsättningen, däremot finns det större avvikelser på enstaka konton. Avvikelserna har i stor sett ingen större betydelse för verksamheten i sin helhet, men de kan komma att få konsekvenser i fördelning av resurser eller prioritering av områden internt. Kommunbidraget förändras som en direkt funktion av att pensionsavsättningar i kombination med pensionskostnader sammantaget blivit högre än prognosen vid budgeteringstillfället (ca 3,7 mkr).

Några avvikelser i utdrag som sticker ut jämfört med budget:

- Intäkter
- Ersättning för Skogsbranden i Målarberget + 2 813 tkr
 - IVPA + 318 tkr
 - Extern utbildning + 318 tkr
 - Ränta på bank + 969 tkr

- Kostnader
- Personalkostnader - 4 068 tkr
 - Lokalkostnader - 348 tkr
 - Drivmedel - 220 tkr

FOTO ERICA HALLGREN

Plustecken före belopp visar resultat bättre än budget och minustecken resultat sämre än budget.

Intäktsavvikelserna mot budget beror främst på skogsbranden i Målarberget. Vidare har vi fakturerat mer för IVPA, genomfört mer utbildning och fått bra ränta på likvida medel.

Kostnadsavvikelserna mot budget beror på dels, skogsbranden i Målarberget, dels att budgeten beräknades på prognoser som gjordes innan kriget startade i Ukraina. Det sistnämnda har påverkat kostnader genom högre inflation och räntor och därigenom högre löner, drivmedelskostnader och lokalkostnader.

Totalt sett har vi under året lyckats mycket väl med att balansera plötsligt ökade kostnader och ökade intäkter till att i slutänden hamna på ett sammantaget resultat på +155 tkr.

AVESTA KOMMUN

Besök: Kungsgatan 32, Avesta

Telefon: 0226-46 50 00

E-post: servicesenter@avesta.se

www.avesta.se | www.baraiavesta.se